



Fredag den 4. april 2014 (D)

1

72. møde

Fredag den 4. april 2014 kl. 10.00

Dagsorden

1) 1. behandling af lovforslag nr. L 172:

Forslag til lov om projektering af nyanlæg og hastighedsopgraderinger af en række jernbanestrækninger på hovedbanen og regionalbanerne.

Af transportministeren (Magnus Heunicke).
(Fremsættelse 26.03.2014).

2) 1. behandling af lovforslag nr. L 173:

Forslag til lov om ændring af lov om jernbane.
Af transportministeren (Magnus Heunicke).
(Fremsættelse 26.03.2014).

3) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 45:

Forslag til folketingsbeslutning om forhøjelse af det statslige tilskud til Gammel Estrup – Herregårdsmuseet.
Af Alex Ahrendtsen (DF) m.fl.
(Fremsættelse 05.02.2014).

4) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 46:

Forslag til folketingsbeslutning om forsikring af fredede bygninger.
Af Alex Ahrendtsen (DF) m.fl.
(Fremsættelse 06.02.2014).

5) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 47:

Forslag til folketingsbeslutning om indførelse af beskyttelseszoner for fredede bygninger.
Af Alex Ahrendtsen (DF) m.fl.
(Fremsættelse 06.02.2014).

Mai Mercado (KF) og Karin Nødgaard (DF):

Beslutningsforslag nr. B 98 (Forslag til folketingsbeslutning om behandlingsgaranti til børn og unge fra familier med stof- og alkoholafhængighed).

Peter Skaarup (DF) og Jørgen Arbo-Bæhr (EL) m.fl.:

Beslutningsforslag nr. B 99 (Forslag til folketingsbeslutning om ansattes mulighed for fuld erstatning, når de har været udsat for vold på arbejdet).

Lars Dohn (EL) og Finn Sørensen (EL):

Beslutningsforslag nr. B 100 (Forslag til folketingsbeslutning om sikring af betalelige private udlejningsboliger ved genudlejning).

Karina Adsbøl (DF) m.fl.:

Beslutningsforslag nr. B 101 (Forslag til folketingsbeslutning om opsættende virkning i klagesager for borgere med handicap).

Steen Gade (SF) m.fl.:

Forespørgsel nr. F 27 (Hvilke nye initiativer agter regeringen at tage internationalt – herunder i forhold til FN og i den praktiske gennemførelse af dansk udviklingspolitik – på baggrund af konklusionerne fra anden delrapport i IPCC's femte hovedrapport, der påviser en stadig mere tydelig sammenhæng mellem konsekvenserne af klimaforandringerne og udenrigs-, udviklings- og sikkerhedspolitiske problemer, med særligt fokus på at forebygge kriser i kølvandet på forandringerne og på praktisk klimatilpasning i verdens fattigste og mest sårbare regioner?).

Titler på de anmeldte sager vil fremgå af www.folketingstidende.dk (jf. ovenfor).

Efter ønske fra Venstre sættes redegørelse nr. R 10 (Redegørelse af 26/3 14 om forvaltningens anvendelse af tvangsindgreb og oplysningspligter uden for strafferetsplejen) på til forhandling den 25. april 2014.

Kl. 09:59

Meddelelser fra formanden

Formanden:

Mødet er åbnet.

I dag er der følgende anmeldelser:

Holger K. Nielsen (SF) og Pernille Vigsø Bagge (SF):

Beslutningsforslag nr. B 97 (Forslag til folketingsbeslutning om tildeling af stemmeret til borgere under værgemål).

Det første punkt på dagsordenen er:

1) 1. behandling af lovforslag nr. L 172:

Forslag til lov om projektering af nyanlæg og hastighedsopgraderinger af en række jernbanestrækninger på hovedbanen og regionalbanerne.

Af transportministeren (Magnus Heunicke).

(Fremsættelse 26.03.2014).

Sammen med dette punkt foretages:

2) 1. behandling af lovforslag nr. L 173:

Forslag til lov om ændring af lov om jernbane.

Af transportministeren (Magnus Heunicke).

(Fremsættelse 26.03.2014).

Kl. 10:01

Forhandling

Formanden:

Forhandlingen er åbnet. Hr. Martin Geertsen som Venstres ordfører.

Kl. 10:02

(Ordfører)

Martin Geertsen (V):

Tak for det. Jeg vil nu for pædagogikkens skyld tillade mig at tale om de to lovforslag hver for sig. Jeg skal som indledning gøre opmærksom på, at jeg for begge lovforslags vedkommende – både L 172 og L 173 – ligeledes taler på vegne af De Konservative, da deres ordfører desværre ikke kunne være til stede i dag.

I L 172 er det sådan, at transportministeren bemyndiges til at undersøge, projektere og miljøvurdere en lang række konkrete projekter, som vil realisere timemodellen. Og timemodellen er sådan set en vision, som både Venstre og Det Konservative Folkeparti deler. Hurtigere togdrift mellem de enkelte landsdele og større byer i landet er en af forudsætningerne for, at danskerne vælger den kollektive transport, og i det her tilfælde toget, til. Andre forudsætninger er rettidighed og koordination med andre transportformer. Det fører vist for vidt at gå yderligere i dybden med det her, men det er dog værd at huske.

Vi vil i udvalgsbehandlingen, for så vidt angår L 172, gå konstruktivt ind i diskussionerne om de konkrete linjeføringer. Det er vel ikke for meget at sige, at nogle af de konkrete linjeføringer har fremkaldt større hurraråb end andre, og derfor vil vi igennem spørgsmål og samråd og andet spørge ind til hensigtsmæssigheden linje for linje. Det er heller ikke nogen hemmelighed, at vi ikke er en del af den finansieringspakke, som ligger til grund for disse konkrete linjeføringer og den bemyndigelse, vi skal tage stilling til i dag.

I bemærkningerne til lovforslaget står der direkte, at lovforslaget handler om en realisering af Togfonden DK, og vi er som bekendt ikke udtalt begejstret for at pålægge erhvervslivet yderligere skatter og afgifter. Så det er såmænd ikke, fordi vi ikke ønsker en realisering af timemodellen, men fordi vi er imod finansieringsdelen, at vi finder det rigtigst allerede nu at tilkendegive, at vi med meget stor sandsynlighed vil stemme imod de bemyndigelser til transportministeren, som står beskrevet i nærværende lovforslag.

I forhold til den anden del af dagens togdebat stiller vi os anderledes positivt. Lovforslaget er så at sige todelt. På den ene side indføres der en række bestemmelser om forbud og byggelinjer i jernbaneloven for at give mulighed for, at transportministeren kan sikre projekter mod senere fordyrelser. På den anden side, og det er her, det spændende og givetvis positive ligger, foreslås der også med dette lovforslag at indsatte bestemmelser i lovgivningen om at fremrykke ekspropriation, med henblik på at borgere, der er i særlige situationer, kan anmode om at blive eksproprieret på et tidligt tidspunkt i processen.

Ifølge bemærkningerne til forslaget sikres borgerne her en bedre retsstilling, når der skal projekteres baneanlæg, idet muligheden for at anmode om fremrykket ekspropriation ikke nødvendigvis behøver afvente vedtagelsen af en decideret projekteringslov. Men inden jubelen bryder sådan fuldstændig løs, vil jeg sige, at der jo fortsat eksisterer det skisma, at der på den ene side skal tages hensyn til, at den myndighed, der har ansvaret for projekteringen af et planlagt anlæg, kun gennemfører nødvendige, fremrykkede ekspropriationer, således at myndighederne ikke ender med at overtage et stort antal ejendomme i forbindelse med et projekt, som muligvis aldrig bliver til noget. På den anden side skal der tages hensyn til behovet for så tidligt som muligt at hjælpe de lodsejere, som ikke vil kunne anvende deres ejendomme.

Vi vil i udvalgsbehandlingen bruge lidt kræfter på at få boret yderligere ud, hvad der forstås ved »så tidligt som muligt«, og herunder sætte fokus på de forskellige tidsfrister, som er indlagt i forslaget. Som nævnt er vi positive over for intentionerne i forslaget, især de passager, som handler om at forbedre borgernes retsstilling, men vi vil dog også give os selv lidt luft til at tage endelig stilling i forbindelse med udvalgsbehandlingen.

Kl. 10:06

Formanden:

Der er en kort bemærkning fra hr. Rasmus Prehn.

Kl. 10:06

Rasmus Prehn (S):

I de her tider, hvor vi hører om IC4-skandalen, og hvor det er helt tydeligt, at der er behov for en ny strategi i forhold til tog, er det lidt uklart, hvad Venstre egentlig har på hjerte her. Man vil efter al sandsynlighed måske og hvis og såfremt nok stemme imod. Lad os lige få et klart svar her: Er Venstre for eller imod de meget, meget ambitiøse forbedringer af dansk togdrift, der ligger her? Er man for eller imod? Stemmer man for eller imod det, at vi får timemodel, at vi får hurtigere tog, at vi får elektrificering? Stemmer man for eller imod? Lad os få et klart svar.

Kl. 10:06

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 10:06

Martin Geertsen (V):

Grunden til, at jeg tror, at man altid skal huske at lægge forudsætninger ind i forbindelse med en førstebehandling, er, at der kan være medlemmer af Folketinget som hr. Rasmus Prehn, som i løbet af sådan en forhandling kan overraske positivt, komme med overraskende elementer. Det, som jeg tydeligt gjorde rede for her, er, at Venstre og Konservative Folkeparti deler ambitionen om timemodel, men det er formentlig ikke nogen voldsom nyhed for hr. Rasmus Prehn, at vi ikke deler opfattelsen af, hvordan timemodellen skal realiseres rent finansielt, og de to ting hænger uløseligt sammen. Vi går ikke ind og lægger stemmer til en timemodel, som er finansieret på den måde, som regeringen og aftalepartierne lægger op til.

Kl. 10:07

Formanden:

Hr. Rasmus Prehn.

Kl. 10:07

Rasmus Prehn (S):

Med andre ord: Venstre vil ikke sikre bedre tog til danskerne, for man er ikke enig i finansieringen. Lad os bare få et helt klart svar så: Hvordan skal finansieringen så findes? Da vi spurgte om det til åbningsdebatten, fik vi intet svar. Nu er der gået adskillige måneder.

Hvad er svaret nu fra Venstre? Hvordan skal det her finansieres? Hvad vil man gøre? Hvad er alternativet, hvis ikke man vil støtte den her pakke, som en bred del af Folketingets partier bakker op om?

Kl. 10:08

Formanden:
Ordføreren.

Kl. 10:08

Martin Geertsen (V):

Jeg synes, at hr. Rasmus Prehn, hvis han ønsker at komme i konkrete forhandlinger med Venstre og de borgerlige partier, skal opfordre sin gode ven og partifælle, transportministeren, til at invitere Venstre til forhandlinger. Jeg er helt overbevist om, at hvis vi sætter os ned ved et forhandlingsbord og drøfter forskellige finansieringselementer, så kan vi sagtens nå i mål med en anden finansieringsmodel end den, der handler om at beskatte dansk erhvervsliv yderligere.

Kl. 10:08

Formanden:

Der er en kort bemærkning fra hr. Henning Hyllested.

Kl. 10:08

Henning Hyllested (EL):

Det vil jeg gerne have lov til at bore lidt videre i, for hvad er det så for en finansiering, Venstre tænker man kan finde frem? Altså, den finansiering, vi har fundet frem til, var ved at beskatte olieselskaberne på deres olie- og gasudvinding i Nordsøen. Men der var jo tale om en ligestilling af beskatningen i forhold til A.P. Møller-selskaberne, som borer og udvinder derude.

Hvis ikke Venstre synes, det er en god idé at tage penge fra olieselskaberne ved en ligestilling af beskatningen og bruge den til kollektiv trafik, finansiere timemodellen, hvordan forestiller Venstre sig den så finansieret – hvis man i øvrigt tilslutter sig timemodellen, og det har jeg forstået på hr. Martin Geertsen at man gør? Så kan den jo være rigtig, rigtig længe undervejs. Det har den sådan set også været, og den er jo kommet i meget, meget små nyk – nogle gange har den slet ikke rykket sig. Så hvordan vil Venstre finde den finansiering, der gør, at vi ruller timemodellen ud med samme hastighed, kan man sige, som vi gør med det her lovforslag?

Kl. 10:09

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 10:09

Martin Geertsen (V):

Jeg kan se, at hr. Henning Hyllested, Enhedslistens ordfører, deler hr. Rasmus Prehns opfattelse af, at det vil være nyttigt at have Venstre med inde ved forhandlingsbordet. Derfor skal jeg bare opfordre hr. Henning Hyllested, ligesom jeg opfordrede hr. Rasmus Prehn, til at opfordre transportministeren til at invitere Venstre til forhandlinger om, hvordan vi får fundet en alternativ finansieringsmodel. Jeg har ikke den store lyst til at stå og forhandle finansieringsmodeller med transportministeren, hr. Rasmus Prehn eller hr. Henning Hyllested her for åbent tæppe; det synes jeg vi skal få klaret ved forhandlingsbordet. Så hvis det her er en invitation fra regeringen til Venstre om at komme til forhandlinger, så står vi der med det samme, og det ved regeringen udmærket godt – det gør vi også i alle mulige andre sammenhænge.

Kl. 10:10

Formanden:

Hr. Henning Hyllested.

Henning Hyllested (EL):

Jeg har blot den lille bemærkning, at der jo har været rigtig god tid til trods alt at komme med nogle bud på det, men jeg har indtil nu ikke hørt nogen bud fra Venstre. Derfor kunne det jo være interessant. Hvis der skal inviteres til forhandlinger, må man trods alt komme med nogle bud. Og det havde da været rart at have noget at gå ud fra, sådan ville jeg da i hvert fald tænke, hvis jeg var transportminister. Nu sidder jeg i forligskredsen, så sådan tænker jeg. Jeg har bare konstateret, at Venstre er imod den eksisterende finansieringsmodel, og den er svær at gøre op med, for det er jo det, vi bygger hele Togfonden DK på. Så det er jo svært at forestille sig, hvad det så er, Venstre vil. Skal det finansieres af skattelettelser eller hvad, hvordan og hvorledes?

Kl. 10:11

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 10:11

Martin Geertsen (V):

Jamen jeg skal gentage, hvad jeg sagde før: Hvis Enhedslisten og regeringspartierne er så optaget af at få Venstre med i en aftale om Togfonden DK, så synes jeg, man skal invitere til forhandlinger. Og det er jo det, jeg kan forstå på både transportministeren og hans partifælle hr. Rasmus Prehn, altså at man er meget optaget af at få Venstre med i den her aftale. Så synes jeg, man skal invitere til forhandlinger, så vi kan finde nogle alternative finansieringsmodeller. Ellers giver den her diskussion ikke meget mening.

Kl. 10:11

Formanden:

Hr. Benny Engelbrecht for en kort bemærkning.

Kl. 10:11

Benny Engelbrecht (S):

I dag skal vi jo ikke finde finansieringen. I dag er vi i gang med at finde ud af, hvordan vi implementerer en timeplan – en kæmpe satsning på at få bedre togdrift i Danmark. Det kan jeg forstå at man også i Venstre synes er en rigtig god idé: at vi får bedre togdrift til hele landet. Det er der jo flere der har talt varmt og brændende og aktivt for.

Jeg kunne egentlig godt tænke mig at høre, for jeg er lidt i tvivl, om det også er Venstres ambition, at man skal have en forbedret timedrift, at man skal have elektrificeret hele landet. Er de her store visioner for jernbanen noget, Venstre også deler? Er det med andre ord også sådan, at Venstre faktisk gerne vil støtte det her? Nu taler vi jo ikke om finansieringen, den er fundet et andet sted, nu taler vi om implementeringen. Altså, hvad er det egentlig, Venstre har tænkt sig at gøre i forhold til det her konkrete forslag? Stemmer man for? Stemmer man gult? Stemmer man nej?

Kl. 10:12

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 10:13

Martin Geertsen (V):

Det tror jeg jeg har prøvet at skitsere for både hr. Benny Engelbrecht og andre i regeringspartierne: Vi kan ikke støtte en bemyndigelse til transportministeren, som bygger på den finansieringsmodel, så derfor er svaret, at vi stemmer nej.

Formanden:

Hr. Benny Engelbrecht.

Kl. 10:13

Benny Engelbrecht (S):

Men pointen er jo så den, at hvis Venstre vil det her og taler for, at man gerne vil finde en alternativ model til finansiering, bliver man jo nødt til at forklare, hvad det er. Vi må jo sige, at det, som ordføreren indtil nu har sagt, er lige så tyndt som det her stykke papir. Der er jo intet i det, som man taler om i forhold til finansiering, som kan bruges til noget. Derfor bliver vi selvfølgelig nødt til at handle derefter.

Venstre har haft måneder til at komme på banen og sige, hvad det er, de vil, hvordan det er, de har tænkt sig at finansiere den her model, hvis de skulle gå i en anden retning. Indtil nu har det bare været tom snak. Så med andre ord: Hvordan vil hr. Martin Geertsen forklare de utallige Venstreborgmestre rundtomkring i landet, som nu får timedrift, får forbedret togdrift til deres by, og hvordan vil han forklare borgmesteren i Esbjerg, at det ikke er Venstres politik, at vi skal forbedre togdriften i Danmark?

Kl. 10:13

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 10:14

Martin Geertsen (V):

Jeg ved godt, at hr. Benny Engelbrecht og med ham mange af hr. Benny Engelbrechts partifæller har et problem med at tage regeringsansvaret på sig. Det er jo det, det her handler om. Regeringen – *regeringen* – har valgt at lave en finansieringsmodel sammen med nogle andre partier. Vi deler ikke opfattelsen af, at det er den rigtige finansieringsmodel, men det er regeringens valg. Hvis man nu her ved en bemyndigelsesdiskussion begynder at få dårlig samvittighed over for dansk erhvervsliv – det danske erhvervsliv, som man nu beskatter – så synes jeg, man skulle invitere nogle andre partier til forhandlinger ovre i Transportministeriet, således at vi kunne få klaret den sag. Længere er den ikke.

Kl. 10:15

Formanden:

Ministeren vil gerne have en intervention. Værsgo.

Kl. 10:15

Transportministeren (Magnus Heunicke):

Jeg er selvfølgelig nødt til at tage ordet her, når der kommer så alvorlige anklager mod regeringen, mod mit parti, mod mit ministerium og mod mig som minister fra Danmarks store oppositionsparti, Venstre. Og man taler åbenbart på vegne af Konservative, som ikke har fundet det umagen værd at møde op til debatten i dag. Men Venstre har talt her i dag.

Det, vi ikke har fået et svar på, er: Hvordan vil partiet Venstre finansiere det her løft af togdriften i Danmark? Det er det, man har spurgt om, jeg har selv spurgt om det, og det er det, der er blevet spurgt om i månedsvis. Og det har – og det er derfor, jeg tager ordet – intet at gøre med, at man fralægger sig ansvaret fra regeringspartierne side eller fra de partiers side, som har påtaget sig ansvaret for at finde de midler, der skal til for endelig at bringe jernbanen fremad i Danmark, og gøre det, som den tidligere VK-regering jo også selv sagde at den arbejdede på, men bare ikke kunne finde en rød reje til – ikke en 50-øre kunne man finde til det.

Nu har den her regering sammen med et bredt flertal uden Venstre og Konservative fundet midler, så det her kan ske, og så er sva-

ret fra oppositionen, der ikke er med: Jamen vi vil også gerne have det – og så siger vi, at det lyder godt – men vi vil ikke have det med den måde, I vil betale det på. Så er det sådan i et demokrati, at bordet fanger. Så fanger bordet således, at man jo er nødt til at sige, hvis man vil have det, men ikke er tilfreds med finansieringen, at der skal være en anden finansiering. Det svar, der er kommet indtil videre fra partiet Venstre i dag, er: Så må vi inviteres til forhandlinger.

Der har været forhandlinger. Det, vi mangler, er, hvad Venstres og Konservatives forslag til finansiering er. Jeg har ledt, jeg har kigget, og jeg har tjekket igennem på Infomedia, hvad der har stået i artikler i aviser, og lyttet efter, når vi har været i debatter, i åbningsdebatter, i tv-debatter med Venstre, hvad Venstres finansiering til det her er. Og det er nul komma nul komma nul. Det er tyndere end det tyndeste papir. Man kan ikke love danskerne tog i et historisk løft til 28 mia. kr. uden at have en eneste krone på kontoen til det, uden at anvise en krone i finansiering.

Jeg ved godt, at nogle siger, at man i Venstre taler om, at går den, så går den, men jeg kan ikke tro på, at Venstres ordfører her har troet, at den ville gå denne gang: at det ville gå denne gang at love danskerne tog til 28 mia. kr., at man var klar til det, men at man ikke har et eneste bud på finansieringen. At man så skamløst siger, at den regering, som har skaffet de midler, ikke er sit ansvar voksent, taler for sig selv, og det synes jeg desværre er et lavpunkt. Jeg ville meget gerne være konstruktiv, og det er hele min tilgang til det her embejde, at vi skal være konstruktive og finde brede løsninger, men så må man også, hvis man ikke vil være med, komme med nogle alternativer. Tak for ordet.

Kl. 10:18

Formanden:

Ministeren skal lige blive et øjeblik. Vi er i færd med at bruge en sjælden brugt bestemmelse i forretningsordenen. Det, jeg lige skal have helt styr på, er, i hvilket omfang dem, der nu har trykket sig ind, har spørgsmål til ministeren. Jeg forstår, at det gælder hr. Troels Lund Poulsen og hr. Martin Geertsen. Gælder det også hr. Kim Christiansen? Nej, hr. Kim Christiansen har spørgsmål til Martin Geertsens bagefter. Tak. Jeg spørger bare, for at vi lige kan holde styr på det.

Hr. Troels Lund Poulsen for en kort bemærkning.

Kl. 10:18

Troels Lund Poulsen (V):

Tak for det. Det, der finder sted, er jo lidt besynderligt, men tak for, at ministeren går på talerstolen. Det, som ministeren lægger op til, er det så at genåbne hele Togfonden DK til en politisk forhandling, hvor man så ser på, om der er elementer, der skal udformes anderledes? En af de ting, man jo kan se på med det samme, er selvfølgelig hele Vejle fjordbroen, med hensyn til om det giver mening at ofre så mange milliarder kroner på at spare 5-6 minutter.

Så må jeg sige, at når ministeren vælger at gå så krigerisk til den her debat og så slutte af med at sige, at han er meget konstruktiv, så glæder jeg mig da til at se, at han viser det i handling, altså ved at gå videre ad den vej, som den socialdemokratiske ordfører har lagt op til, nemlig at man ønsker at bryde det her op og lave nye forhandlinger. Betyder det, at der kommer nye forhandlinger?

Kl. 10:19

Formanden:

Ministeren.

Kl. 10:19

Transportministeren (Magnus Heunicke):

Der er et bredt forlig. Det tror jeg man har luret ovre hos Venstre og Konservative. Der er et bredt forlig, hvor man har taget et ansvar. Venstre og Konservative var med i forhandlingerne, indtil de forlod

dem og ikke ville være med længere. Så var der partier, der sagde: Vi vil stadig væk godt være med til at tage ansvar for det her, for det skal til; vi skal finde en løsning for den danske jernbane. Siden det øjeblik har vi hørt Venstre og Konservative – og sidstnævnte er stadig væk ikke her i Folketingssalen – kritisere, kritisere og atter kritisere. Det er man velkommen til, men ville det ikke være på sin plads at komme med en alternativ finansiering?

Man siger, at man er helt enig i, at vi skal have en timeplan. Det var også den gamle regerings politik, jeg har endda lavet forlig sammen med den tidligere regering, da jeg var trafikordfører for Socialdemokraterne i den tidligere regerings tid, og der stod, at det var målet. Nu har vi fået finansiering til at opnå målet, og man siger, at man stadig har det mål. Jamen så er det mindste, man kan, at fortælle danskerne, hvor den finansiering skal komme fra. Kan det virkelig være rigtigt, at der overhovedet ikke er skyggen af et bud på det? Er det det, man er sendt i byen med fra partihovedkvarteret? Det kan jeg næsten ikke forestille mig.

Kl. 10:21

Formanden:

Hr. Troels Lund Poulsen.

Kl. 10:21

Troels Lund Poulsen (V):

Tak, om end ikke for et svar, for der var ikke noget svar. (*Transportministeren* (Magnus Heunicke): Jo, jo). Jeg ved ikke, om formanden er til stede, men nu tror jeg at jeg har ordet. Jeg synes, at det kunne være spændende at indgå i en decideret dialog, men indtil videre tror jeg at jeg har ordet til at stille spørgsmål. Der var ikke et eneste svar på, hvorvidt der skal komme en ny forhandling. Der var ikke et eneste svar på det, og hvis der var et svar – og det kan ministeren jo så bekræfte – så var det, at der ikke kommer nogen forhandling. Så er det, ministeren står og kommer med, jo fuldstændig bragesnak.

Så vil jeg også sige, at jeg synes, at det er under ministerens niveau at stå og angribe Det Konservative Folkeparti. Der er en ganske udmærket regel om at acceptere, at der kan være årsager til, at man ikke kan være til stede under en førstebehandling. Ministeren må jo selv om, om han vælger at gå den vej og være så nederdrægtig at stå og anklage Det Konservative Folkeparti for ikke at være til stede. Jeg synes bare, at det er under lavmålet, at en minister ønsker at gå så langt, men det må ministeren jo selv klare.

I forhold til hele spørgsmålet om finansieringen vil jeg høre: Er det rigtigt forstået, at finansieringen er på plads, før anlæggene sættes i gang, eller er det derimod sådan, at man budgetterer med en finansiering, som potentielt kan komme engang om 20, 25, 30 år? Hvordan er finansieringen? Bliver pengene brugt, før de er i kassen? Bliver de brugt, når man har lyst til det?

Kl. 10:22

Formanden:

Ministeren.

Kl. 10:22

Transportministeren (Magnus Heunicke):

Først må jeg lige sige, at svaret var nej. Naturligvis vil jeg da ikke sige til de partier, som har taget ansvar for det her, at det ansvar er jeg ligeglad med. Jeg vil hellere prøve endnu en gang at finde ud af, hvad Venstre har af bud, for vi har jo ikke noget bud fra Venstre og har aldrig fået noget bud fra Venstre. Men jeg er da oprigtig glad for, at Venstre er optaget af finansieringen. Hvis man er så optaget af det, kunne man jo passende komme med sit eget bud. Det forslag, som vi nu behandler, er et fuldt finansieret forslag, som giver 28,5 mia. kr. til den danske jernbane og til den timemodel, som den daværende VK-regering selv var fortalende for, men som man nu overhovedet ikke kan finde finansiering til.

Kl. 10:23

Formanden:

Hr. Martin Geertsens, kort bemærkning.

Kl. 10:23

Martin Geertsens (V):

Det, jeg så kan forstå på ministeren, er, at ministeren trods utrolig mange ord egentlig ikke har tænkt sig at genåbne forhandlingerne, herunder invitere Venstre til forhandlinger i Transportministeriet. Hvorfor er det så så interessant, hvad Venstre egentlig mener om finansieringen?

Kl. 10:23

Formanden:

Ministeren.

Kl. 10:23

Transportministeren (Magnus Heunicke):

Mange tak for det spørgsmål. Det er utraditionelt, at jeg går på talerstolen nu, men det var, fordi der var et meget utraditionelt angreb på regeringsførelsen fra den pågældende ordfører – et meget, synes jeg, uhørt angreb. Og det er jeg selvfølgelig nødt til samvittighedsfuldt at stå op imod.

Så spørger ordføreren, hvorfor det overhovedet er interessant, hvad Venstre har af finansiering, hvad Venstre mener, og hvad Venstre vil. Og hvis man har den holdningovre hos partiet Venstre, altså under sig over, hvorfor det er interessant, hvad man mener derovre, og hvis man ikke engang selv synes, det er interessant, er det måske derfor, man ikke kan forstå, hvorfor andre har lyst til at få det at vide. Det er jo ikke første gang, det er jo ikke den eneste gang, at andre partier i Folketinget desperat prøver at få at vide, hvad Venstres politik er. Ud over at man godt vil tilbage til regeringstaburetten, hvad er Venstres politik så?

Her er et helt konkret spørgsmål: Hvis man er tilhænger af timeplanen, og det har ordføreren sagt man var, hvordan vil man så finde de 28 mia. kr.? Eller er det sådan, at man ingen plan har for det? Så skal man sige det ærligt, så har vi jo det at forholde os til.

Kl. 10:24

Formanden:

Hr. Martin Geertsens.

Kl. 10:24

Martin Geertsens (V):

Med hensyn til uhørte angreb vil jeg sige, at jeg er helt sikker på, at transportministeren, som tidligere var politisk ordfører for Socialdemokraterne, har været ude for det, der var værre. Jeg synes alligevel, det er lidt interessant, for ministeren er utrolig optaget af, hvilken finansieringsmodel Venstre vil anvende her, men ministeren vil ikke invitere Venstre til forhandlinger. Så for mig at se er det her så ikke andet og mere end ren semantik og polemik.

Kl. 10:25

Formanden:

Ministeren.

Kl. 10:25

Transportministeren (Magnus Heunicke):

Vi har prøvet før, vi prøver nu, både under ordførerens tale og nu her efterfølgende også, at få at vide, hvordan partiet Venstre vil skaffe 28 mia. kr. Det har vi også prøvet at spørge De Konservative om, og det er selvfølgelig helt fair, hvis man er optaget andetsteds, det er klart. Men konklusionen efter den her debat er, at det har Venstre ikke noget svar på. Så kan vi forstå, at 28 mia. kr. til jernbanen er ren semantik. Jeg tror, der er nogle danskere, nogle danske togrejsende,

som ikke er helt enige i, at det er ren semantik. Jeg tror også, der er noget politisk tradition her i det her Ting, som tilsiger, at hvis man kommer med løfter for 28 mia. kr., løfter om, at det her vil man godt, så er man nødt til i hvert fald at have skyggen af finansiering.

Kl. 10:26

Formanden:

Hr. Henning Hyllested har også en kort bemærkning til ministeren.

Kl. 10:26

Henning Hyllested (EL):

Tillad mig en sidebemærkning, som ikke kalder på ministerens kommentarer. Tillad mig at rose ministeren for det her helt usædvanlige skridt at kaste sig engageret ind i debatten. Jeg synes, det er herligt og herligt forfriskende.

Hvor tit har vi transportordførere ikke siddet her i salen med vores støvede og nørdede lovforslag uden at kunne fremtvinge bare skyggen af debat? Og så har vi pludselig en minister, som kaster sig ind i debatten med fuldt engagement og sådan noget.

Det må glæde formanden for Folketinget, som jo har bestræbt sig på at skabe lidt liv i kludene herinde, at der pludselig er en minister, der går til den på den måde. Herligt, hr. minister.

Kl. 10:26

Formanden:

Har ministeren nogen kommentarer?

Kl. 10:27

Transportministeren (Magnus Heunicke):

Nej, det har jeg ikke.

Kl. 10:27

Formanden:

Godt. Så tror jeg, at vi siger tak til ministeren, og så skal vi have hr. Martin Geertsen herop igen, for der er et par korte bemærkninger til Venstres ordfører. Og den første er fra hr. Kim Christiansen, værsgo.

Kl. 10:27

Kim Christiansen (DF):

Tak for det. Nu har jeg måske næsten glemt, hvad jeg ville spørge hr. Martin Geertsen om, men det er godt, at jeg har skrevet lidt af det ned.

Hr. Martin Geertsen vil ikke være med til det her, men nu kan man godt forestille sig, at Venstre efter et kommende valg har regeringsmagten – det er i hvert fald det, de arbejder på – kan man også forestille sig, at Venstre med regeringsmagten skal sidde og administrere en togfond på 28,5 mia. kr., hvor det sådan set er et andet flertal, der bestemmer, hvordan den skal udmøntes? Det ville da være en lidt underlig situation for Venstre. Det er fint nok for Dansk Folkeparti, for vi kan som det midterparti, vi nu er, agere til begge sider her i Tinget. Det har vi vist gang på gang, og det har vi også valgt at gøre i forbindelse med Togfonden DK.

Så jeg vil da gerne lige høre hr. Martin Geertsen: Kan man forestille sig efter et valg alligevel at tilslutte sig aftalen om Togfonden DK?

Kl. 10:28

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 10:28

Martin Geertsen (V):

Lad mig starte med at sige, at vi jo har parlamentarisme her i landet, så den situation, at der er et flertal, som uden om en regering administrerer en aftale, der er indgået i forrige valgperiode, er jo ikke unik.

Jeg tror, at man kan spørge den nuværende regering om, hvordan den har haft det med det.

At Venstre tilslutter sig den her aftale, har jeg på nuværende tidspunkt meget vanskeligt ved at se.

Kl. 10:28

Formanden:

Hr. Kim Christiansen.

Kl. 10:28

Kim Christiansen (DF):

Så er der jo hele spørgsmålet om finansieringen. Nu er det jo primært udmøntningen, vi taler om her, og hr. Martin Geertsen taler om, at så kan transportministeren invitere Venstre over, men jeg tror nu ikke, det er transportministeren, der skal sidde og forhandle finansiering. Jeg mener, det foregår i et andet ministerium; det var i hvert fald der, vi oprindeligt forhandlede finansieringen af Togfonden DK.

Men det undrer mig, når hr. Martin Geertsen så siger, at man fra Venstres side ikke ønsker at deltage i en yderligere beskatning af det danske erhvervsliv. Det har vi jo heller ikke gjort. Vi har deltaget i en yderligere beskatning af udenlandske virksomheder, så de kan komme på niveau med den gode danske virksomhed Mærsk. Og det synes jeg da egentlig også et eller andet sted må være i Venstres ånd.

Kl. 10:29

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 10:29

Martin Geertsen (V):

Det kan jeg svare rimelig kort på. Yderligere beskatning af erhvervsliv med aktiviteter og interesser her i landet er ikke i Venstres ånd.

Kl. 10:29

Formanden:

Der er en kort bemærkning fra hr. Andreas Steenberg.

Kl. 10:29

Andreas Steenberg (RV):

Det er jo noget bavl, når hr. Martin Geertsen siger, at han gerne vil inviteres til forhandlinger, for vi forhandler jo lige i øjeblikket. Jeg tror, vi har forhandlingsmøde i næste uge. Så spørgsmålet er: Kommer I med en finansieringsmodel i næste uge, når I er indbudt til forhandlinger?

Kl. 10:30

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 10:30

Martin Geertsen (V):

Hvis vi bliver inviteret til forhandlinger om finansieringen af Togfonden DK, kommer vi selvfølgelig.

Kl. 10:30

Formanden:

Hr. Andreas Steenberg.

Kl. 10:30

Andreas Steenberg (RV):

Jamen der er jo som sagt forhandlinger i næste uge om infrastruktur. Kommer I med en plan der? Kommer I i øvrigt med en plan for alt det andet, som jeres transportordfører, hr. Kristian Pihl Lorentzen, har lovet? Det er jo for over 100 mia. kr. Kommer der i næste uge en

finansieringsplan for de der over 100 mia. kr., som I har lovet rundtomkring i Danmark?

Kl. 10:30

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 10:30

Martin Geertsen (V):

Hvis vi isoleret set bliver inviteret til forhandlinger om finansieringen af Togfonden DK, kommer vi selvfølgelig. Men det fordrer jo så også, at hr. Andreas Steenbergs regering er villig til at diskutere den finansiering, der ligger til grund.

Kl. 10:30

Formanden:

Tak til Venstres ordfører. Der er ikke flere korte bemærkninger. Så er det hr. Rasmus Prehn, som kommer ind fra højre, set fra min synsvinkel. Hr. Rasmus Prehn som socialdemokratisk ordfører.

Kl. 10:31

(Ordfører)

Rasmus Prehn (S):

Undskyld, at jeg lige var lidt fraværende. Jeg blev lidt træt af alle Venstres udenomsforklaringer, så jeg tænkte, at jeg trængte til en kop kaffe at styrke mig på.

Sagen er jo, at det faktisk er en glædens dag i dag, den 4. april. Det er en historisk dag i dag. Det er togpassagerernes dag i dag. I alt for lang tid har det været sådan i Danmark, at de tog og de jernbaner, vi har haft, har hørt fortiden til. Har man stået og ventet på sin lokale station og set toget komme ind, har man tænkt: Er det mon toget til fortiden, der kommer der? Det har lignet noget, man tog på tur i i 1970'erne, på lejrskole eller med børnehaven. Det er tid til, at der sker noget nyt i dansk jernbanepolitik. Og der er jeg som Socialdemokraternes ordfører på det her område kisteglad for, at vi nu laver en ny strategi på det her område. Alene i den her uge har vi måttet høre om fortidens IC4-skandale, hvor der nu igen er usikkerhed om, om passagererne kan få ordentlige tog, om de kan få sig en siddeplads. Tænk sig, at man i dag i nutidens Danmark løser en billet og så skal være usikker på, om man kan komme til at sidde ned.

I stedet for den taberstrategi, som fortidens transportpolitik har været udtryk for, er der brug for en visionær, fremadrettet vinderstrategi, og det er Togfonden DK. Togfonden DK er en strategi, der handler om at binde Danmark bedre sammen. Det er en strategi, som indskriver sig i historien af rigtig store investeringer. Man ser næsten for sit indre blik Thorvald Stauning med hans cigarrøg og dybe basstemme, da han indviede Lillebæltsbroen.

Vi binder Danmark sammen. Det er det, som det her handler om, og derfor skal vi i dag være glade for at kunne tage første skridt med de her to lovforslag, som netop sætter transportpolitik på dagsordenen og binder os tættere sammen. Med de mange forslag, der ligger her, bliver det nemmere, hurtigere og mere komfortabelt for danske togpassagerer at køre rundt i Danmark. Stiger man på oppe i det skønne Frederikshavn, vil det være sådan, at man kan komme til Københavns Hovedbanegård 1½ time hurtigere end i dag – 1½ time! Det her er virkelig historisk. Stiger man på i Esbjerg, er der også markante tidsforbedringer. Stiger man på i Thisted, vil det være 1¼ time hurtigere at køre fra Thisted til København, end det er i dag.

Så ved vi jo godt, at der er Venstrefolkene. Så er der også De Konservative, men, hov, dem må vi ikke genere, for de er jo ikke mødt op. Så spørger de: Hvor mange kører egentlig til København? Mange skal jo bare pendle på de korte strækninger. Det er jo det gode ved den her plan, nemlig at det er der også taget højde for. Stiger man på i Kalundborg og skal ind til København og passe sit arbejde, hvilket mange gør, eller den modsatte vej – for vi ved, at der i Ka-

lundborg, på trods af at der er en Venstreborgmester, som i øvrigt gør det udmærket, det er slet ikke nær det, er en masse vækst, så der er mange, der bor i København, som skal ud til Kalundborg – så kan man gøre det 25 minutter hurtigere, når det her bliver gennemført – 25 minutter hurtigere! Det er helt konkret.

Så tænker folk nok: Kan han blive ved med at stå med det ene konkrete eksempel efter det andet, for nu er vi ved at være trætte af det? Nej, men vi har lavet en hjemmeside, der hedder www.tjektogtiden.dk, og der kan man gå ind og tjekke, ligegyldigt hvad for en by, det er, hvor meget hurtigere det bliver, når den her socialdemokratiske, visionære, fremadrettede transportpolitik bliver til noget. Det er altså dansk politik, når det er allerbedst.

Det, vi har gjort, er jo at lytte til passagererne, at lytte til kritikken og tage den alvorligt og også lytte til passagerernes mange konstruktive forslag og så prøve at gøre det til virkelighed. Vi har ved at lave en mere fair, en mere retfærdig beskatning af aktiviteterne i Nordsøen fundet 28,5 mia. kr., som vi investerer i at gøre dansk togdrift bedre. Samtidig med at vi sikrer, at man kommer hurtigere fra A til B, at det bliver elektrisk, så det bliver mere miljørigtigt – så der ikke kommer partikeludledning, så der ikke kommer CO₂-udslip – så er der det helt særlige ved det her: Det skaber også arbejdspladser.

Når det er sådan, at man anlægger nye skinner, sætter elektriske køreledninger op, så er der folk, der går fra arbejdsløshedskøen over til aktiv beskæftigelse. Det er sådan, at selv de mest konservative beregninger siger, at der er op mod 20.000 nye arbejdspladser i det her. Det er den ufaglærte 3F'er, det er smeden, det er elektrikeren, det er ingenøren, som ellers tidligere har siddet derhjemme og rystet i bukserne over, hvordan der skulle blive råd til næste termin, som vi nu skaber arbejde til – fordi vi bruger fællesskabet, fordi vi bruger samfundet som lokomotiv til at trække os fri af krisen.

Kl. 10:36

Vi skal ikke have krise, arbejdsløshed og nederlag. Vi skal have fremdrift, visioner og begejstring, og det er det, vi skaber med det her forslag. For vi skaber noget, der binder Danmark bedre sammen, noget, der er godt for miljøet, noget, der sikrer, at vores børn ikke skal være så bange for det med klimaforandringerne, og så skaber vi arbejdspladser her og nu, fordi der er noget at rive i til de mennesker, der ulykkeligvis er arbejdsløse. Det er altså socialdemokratisk politik, når det er allerallerbedst.

Så ved vi godt, at der også er bekymringer. Kan vi nu være sikre på, at det nu også er danskere, der får de arbejdspladser, der bliver skabt, og at det ikke bare er polakker osv., der kommer? Nu er der jo ikke noget i vejen med, at der kommer polakker og arbejder i Danmark, så længe de gør det på ordentlige vilkår. Men det, der er en aftale om internt i vores partier, er jo, at vi vil lægge an til, at vi bruger sociale klausuler, sådan at det er danske løn- og arbejdsvilkår, der gælder.

Det, vi også vil aftale, er, at når man skal i gang med så store investeringer, så skal de virksomheder, der er med om bord, altså love, at de tager sig en lærling eller en praktikant. For vi ved, at der er alt for mange, der går derude og rigtig gerne vil være dygtige håndværkere – og det er det, Danmark har brug for – og så kan de ikke få en læreplads. Det er simpelt hen tarveligt, det er ikke rimeligt. Der kan vi gøre en forskel her, og det er det, vi gør ved at lave uddannelsesklausuler, hvor vi siger: Der skal altså være lærepladser i det her. Tænk på de lykkelige unge mennesker, der nu kan ringe hjem til mormor eller til kæresten og sige: Jeg har fået en læreplads. Vi ved, hvor meget det betyder. Det er det, der gør en forskel. Det er dansk politik, det er socialdemokratisk politik, når det er allerallerbedst.

Så er der andre bekymringer. Vi hørte hr. Troels Lund Poulsen, der er mødt op for at varetage sin kreds' interesser, og stor respekt for det. Vi ved, at der i Hedensted og andre steder er bekymringer om linjeføring, og det er rigtigt, og sådan vil det altid være. Når man skal ændre noget og der er nogle, der risikerer, at det er deres lokal-

område, det går ud over, jamen så skal man jo selvfølgelig være sikker på, at det bliver gjort på den rigtige måde. Så stor ros til hr. Troels Lund Poulsen for at møde op og varetage de interesser, for vi skal da være i tæt dialog; det er det, lovarbejde handler om. Og jeg vil sige, at jeg selv har sagt ja til her den 23. april at tage til et lokalområde og være i dialog med de lokale. For det er meget vigtigt for os Socialdemokrater, at der ikke er nogen, der skal føle, at vi bare tromler hen over hovedet på dem og laver noget, de ikke vil have. Det skal ske i dialog, det skal ske i respekt, det skal ske på den bedste måde.

Men vi ved jo også, at når man laver noget, der er så visionært som det her, at når man ændrer så mange ting, så vil der også være ting, som nogle vil opleve som mindre godt. Derfor kan man ikke undgå alle problemer, men vi vil prøve at gøre det så godt, som vi overhovedet kan.

Så afslutningsvis vil jeg sige: Det her er godt for danske togpasagerer. De har fortjent bedre end det, de har oplevet de sidste mange år. Det er godt i forhold til at skabe arbejdspladser. Der er lærlinge, der får noget ud af det her. Det er godt for miljøet og for klimaet. Der er rigtig meget at glæde sig over i dag, og jeg tror, at os, der har været med i salen her den 4. april, kan se tilbage på den dag og ranke ryggen og sige: Det er altså dansk politik, når det er allerbedst.

Ja, jeg hørte godt en helt usædvanlig mavesur Venstremand på talerstolen før, som rakkede det ned, og der var ingen grænser for, hvor dårligt det var. Det vil jeg ikke bruge så meget tid på. Jeg har noteret mig, at Venstre i alverdens kronikker, læserbreve, taler, reklamer, foldere og alt muligt andet har sagt: Vi vil det samme, hallo, vi vil det samme. Men sagen er bare den, at de ikke har fundet pengene til det. Det kan danskerne jo godt gennemskue. De ved godt, at Venstre ved man, hvor man har: De lover en masse og gør ikke noget ved det.

Alle os, der er med i det her, bredt i Folketinget – Venstre og de der Konservative, vi ikke må kritisere, fordi de ikke er her i dag, står udenfor, og, undskyld, Liberal Alliance er også hoppet med på den vogn – er med til at skabe et Danmark, der hænger bedre sammen. Det er da en glædens dag. Det vil jeg tage hatten af for. Tak for ordet.

Kl. 10:40

Formanden:

Der er et par korte bemærkninger. Først er det hr. Troels Lund Poulsen.

Kl. 10:40

Troels Lund Poulsen (V):

Tak for det. Og tak for et på mange måder interessant indlæg, som jo handlede om meget andet end Togfonden DK. Og det kan der jo være mange gode årsager til.

I forhold til De Konservative synes jeg, jeg vil sige til hr. Rasmus Prehn, at hr. Rasmus Prehn er i sin gode ret til at angribe De Konservative. Det er kun fint, for det sætter jo dagsordenen for fremtidige debatter. Det eneste, jeg sådan set bare stilfærdigt sagde, var, at da hr. Rasmus Prehn endnu ikke er blevet minister – og der er jo ingen af os, der ved, om det nogen sinde sker – synes jeg, der er forskel på hans angreb og det, at en minister er så svag, at ministeren bliver nødt til at stå og slå på et parti, der ikke kan være til stede.

Jeg kan så fortælle, at transportministeren efterfølgende var ovre hos mig for at sige, at han har beklaget, at han kom til at forløbe sig. Det er jo fair nok; det kan også være, vi når dertil med hr. Rasmus Prehn.

Men jeg har to banale spørgsmål til hr. Rasmus Prehn. Punkt 1: Jeg kan forstå, at hr. Rasmus Prehn går op i de konsekvenser, der kan blive, og det vil jeg gerne kvittere for. Det tror jeg er meget fornuftigt. Så jeg vil spørge: Hvornår er den VVM-redegørelse, der skal

laves i forhold til Vejle fjordbroen, færdig? Hvornår kan man forvente at der kommer et udspil til dialog med befolkningen?

Punkt 2: Det er sådan set et lidt teknisk spørgsmål, men da jeg ved, at hr. Rasmus Prehn har læst lovforslaget, er jeg helt overbevist om, at han er i stand til at svare på det. Det handler om noget, der står i lovforslag nr. L 173. Deri står der – og jeg tillader mig at læse op:

»Fremrykket ekspropriation omfatter den situation, hvor projekteringsmyndigheden på ministerens vegne, efter anmodning fra ejeren, under visse betingelser kan erhverve en ejendom forud for de ordinære ekspropriationer. Fremrykket ekspropriation kan dog kun komme på tale, såfremt der foreligger særlige grunde hos ejeren ...«.

Der er det, jeg spørger: Hvad dækker de her linjer over? Hvad betyder det helt præcist?

Kl. 10:42

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 10:42

Rasmus Prehn (S):

Det var egentlig en lang tale fra Venstres hr. Troels Lund Poulsen om dette og hint. Jeg siger også tak for kommentaren i forhold til min tale. Det var ikke mit ærinde at skælde ud på De Konservative, men bare at adressere, at vi jo havde aftalt, at vi ikke kunne kritisere dem, fordi de ikke var til stede. Det var sådan set det. Det var i al venskabelighed. Jeg kender udmærket spillereglerne.

Med hensyn til det med ekspropriation vil jeg sige, at sådan som jeg forstår det – nu læste hr. Troels Lund Poulsen meget hurtigt op, og så hurtigopfattende er jeg jo heller ikke – er det sådan, at det, vi værner om, er, at der skal være nogle gode regler på det her område. Så hvis man oplever, at man af demokratiske hensyn, af samfundsmæssige hensyn, er nødt til at gøre noget for at sikre noget, der peger fremad, så er man også nødt til at gøre det efter de regler, der er gældende i forhold til ekspropriation. Og folk skal have ordentlige vilkår.

Jeg er villig til, at der i forbindelse med udvalgsbehandlingen bliver foretaget nærmere undersøgelser omkring det her. Hvis der er noget, der bare antydningvis viser sig at være en svækkelse i forhold til borgernes rettigheder, så kigger vi da på det. Sådan har jeg ikke opfattet at det er intentionen. Men jeg kan forstå, at det er det, der sådan lidt ligger i Venstres ordførers kritik, nemlig at der nok er nogle, der ikke får de samme rettigheder, som de har haft før. Og det skal vi jo ikke ud i, så det skal vi da have undersøgt.

Kl. 10:43

Formanden:

Hr. Troels Lund Poulsen.

Kl. 10:44

Troels Lund Poulsen (V):

Tak for bemærkningerne. Der var jo ikke nogen svar. Der var et spørgsmål, som hr. Rasmus Prehn glemte at svare på, og det var det med VVM-undersøgelsen, altså alt det, der er forudsætningen for, at man kan have en dialog med lokalbefolkningen og en mulighed for at diskutere, hvordan linjeføringen skal være over Vejle Fjord. Hvornår kan man forvente at den er færdig? Det er et meget, meget banalt spørgsmål, som jeg går ud fra kan besvares meget klart.

I forhold til ekspropriation er det ret interessant, hvad hr. Rasmus Prehn her nævner. Nu kunne jeg vælge at læse citatet op meget langsomt. Det synes jeg nok ikke nødvendigvis tiden tillader. Men det, der jo er interessant, er følgende:

»Fremrykket ekspropriation kan dog kun komme på tale, såfremt der foreligger særlige grunde hos ejeren ...«.

Der er det sådan set bare, at med så stort et anlægsprojekt som det, der skal laves, må man være mere konkret – og jeg indrømmer gerne, jeg interesserer mig for det område, hvor jeg er valgt; det tror jeg ikke der er noget mærkeligt i; det tror jeg også hr. Rasmus Prehn har gjort tidligere i det område, hvor hr. Rasmus Prehn er valgt.

Men hvad er det så for særlige grunde? For det her er sådan set meget, meget ukonkret. Og jeg kan lige så godt sige, at vi bliver nødt til at være meget mere konkrete i forhold til det her, for hvis man laver en ny Vejle fjordbro, hvad jeg er inderlig imod, så skal menesker jo ikke holdes som gidsler i mange, mange år, inden de er i stand til at komme af med deres bolig.

Kl. 10:45

Formanden:
Ordføreren.

Kl. 10:45

Rasmus Prehn (S):

Med hensyn til det med VVM-redegørelsen vil jeg sige, at jeg ikke har svaret. Jeg tænkte, at jeg lige kunne snige mig udenom her og lade være med at svare. Men jeg bliver taget på fersk gerning, så jeg må jo hellere prøve at komme med et eller andet.

Men sagen er, at det må vi have et svar på hos ministeren. Det har jeg ikke stående. Jeg har forstået, der er lagt an til, at der skal være et borgermøde, og at der bliver en proces i forhold til VVM-redegørelsen. Og der kan vi formentlig også få en dato. Vi ved også med den slags datoer, at man bliver stillet noget i udsigt; så viser det sig, at det bliver en måned forsinket, og så er der masser af problemer. Men jeg synes, vi skal have det officielle svar, i stedet for at jeg står og roder mig ud i noget, som jeg faktisk ikke ved noget om.

Med hensyn til det med ekspropriering vil jeg sige, at min opfattelse af det her er, at der ikke er noget, der bryder med gældende praksis. Men er der noget i den tekst, som hr. Troels Lund Poulsen føler er anderledes end det, vi plejer at gøre, så skal vi da selvfølgelig have det undersøgt. For vi kan ikke bringe os i en situation i Danmark, hvor der er nogle borgere, der bliver stillet ringere, end de plejer at være.

Kl. 10:46

Formanden:

Hr. Martin Geertsen for en kort bemærkning.

Kl. 10:46

Martin Geertsen (V):

Jeg vil godt starte med at sige, at nu synes jeg, vi skal lade diskussionen om De Konservatives tilstedeværelse ligge. Vi kan jo alle, herunder også den socialdemokratiske gruppe, ende i en situation, hvor størrelsen af ens gruppe gør, at man bliver nødt til at prioritere.

I sin voldsomt begejstrede tale sagde hr. Rasmus Prehn, at det her er dansk politik, når den er bedst. Og sågar kom hr. Rasmus Prehn, som jo er en del af et regeringsparti, som har haft sine udfordringer med løfter, til at sige, at Venstre lover og lover uden at kunne indfri det. Det synes jeg godt nok er en offensiv udmelding fra en socialdemokrat. Lad nu også det ligge.

Det, jeg er interesseret i at vide, er: Er der en garanti for, at de 28 mia. kr. kommer i kassen, og er der en garantidato på, hvornår de kommer i kassen?

Kl. 10:46

Formanden:
Ordføreren.

Rasmus Prehn (S):

Jeg er glad for, at Venstres ordfører har noteret sig, at det er en glad socialdemokrat, der står på talerstolen, en begejstret socialdemokrat, for sagen er jo, at jeg er kisteglad over det her. Jeg synes, det er rigtig godt for Danmark. Og derfor har jeg også svært ved at forstå, hvordan Venstres medlem af Folketinget kan blive ved med at bevare den der mavesurhed og tristesse på sådan en glædens dag, hvor vi gør en masse godt for den kollektive trafik og for miljø og arbejdspladser og alt muligt andet. Så skal man rende rundt og se meget sådan mavesur ud. Det er ærgerligt.

Så er der det her spørgsmål om finansieringen: Altså, det er jo, som det er med andre skatter og afgifter, nemlig at det er et forventet provenu, man har. Der kan jo ske ændringer undervejs, men alle vurderinger går på, at vi kan regne med det, og at det faktisk ser ud til, at der nærmest kan komme mere ind end det, vi har forudsat. Det er et konservativt skøn, der ligger til grund, og vi ved jo, at med sådan noget kan der altid være forskellige ting, der ændrer sig. Så at stå og give en eller anden bombesikker garanti ved hr. Martin Geertsens jo udmærket godt at man ikke kan i sådan nogle spørgsmål her. Det vil le være helt forkert. Men sagen er, at alt tyder på, at det her kan hænges sammen, og ellers er man villig til at have en anden finansiering. For det her vil være godt for Danmark under alle omstændigheder.

Kl. 10:48

Formanden:

Hr. Martin Geertsen.

Kl. 10:48

Martin Geertsen (V):

Så tillader jeg mig at være mavesur, vil jeg sige til hr. Rasmus Prehn. Nogle ville også kalde det nuanceret. Hvad nu hvis det er sådan, at det forventede skatteprovenu ikke viser sig at være til stede, hvor skal pengene så komme fra til realiseringen af den plan, som hr. Rasmus Prehn i en hidtil helt uset begejstring står og taler om fra Folketingets talerstol?

Kl. 10:48

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 10:48

Rasmus Prehn (S):

Nu blev jeg drillet før for at drille Venstre for at løbe fra løfter, og jeg kan godt se, at det var lidt uheldigt.

Altså, den finansiering, vi har lagt frem åbent og ærligt, som Finansministeriet garanterer er i orden, og som der er bred opbakning til – der er ikke nogen, der er usikker på, at det nok skal gå – og det, at vi har lagt den frem, får så alligevel Venstres ordfører til at tænke: Nå, men de er godt nok ikke kommet med nogen finansiering, de vil slet ikke ud med sproget, de har slet ikke noget. Vi vil gerne have det samme, men vi har ingen penge til det. Nu kritiserer vi så, kan man næsten forestille sig at Venstre tænker, alligevel Socialdemokratiet, for hvis og såfremt det, de har lagt frem åbent og ærligt, og som alt tyder på holder, så ikke holder, så skylder de i hvert fald at forklare, hvor pengene så kommer fra. Sådan spiller klaveret jo ikke, vil jeg sige til hr. Martin Geertsen. Så mødes vi jo i forligskredsen, og så finder vi ud af, hvad vi gør.

Sagen er, at alt tyder på, at den her finansiering holder, og vi holder skarpt øje med det løbende. Sker der nogle ændringer, mødes vi, og så har vi givet håndslag på, at vi finder en finansiering. Sådan ved hr. Martin Geertsen og Venstre udmærket godt det fungerer. Så jeg tænker: Skru ned for mavesurheden, og skru op for regnemaskinen og find den finansiering, så I også kan være med på det her, så I også

kan blive begejstrede og få en god weekend i stedet for at sidde og se så mavesure ud.

Kl. 10:50

Formanden:

Tak til den socialdemokratiske ordfører. Hr. Kim Christiansen som Dansk Folkepartis ordfører.

Kl. 10:50

(Ordfører)

Kim Christiansen (DF):

Som i hvert fald den socialdemokratiske ordfører har været inde på, er det jo et eller andet sted en god dag – jeg vil nok ikke kalde den historisk. Der var måske også mange, der mente, det var historisk, da vi i sin tid købte IC4-togene, og nu har vi set, hvad det har afstedkommet af problemer, så man skal altid passe på med at kalde noget historisk. Jeg skal også minde om, at vi jo i 2009 faktisk var en bred kreds af partier, der afsatte 60 mia. kr. til infrastruktur. Men alt er velkomment; når det drejer sig om investeringer i den kollektive trafik, er der jo tilsyneladende tale om et bundløst hul.

Men i Dansk Folkeparti er vi naturligvis glade for at være med i den her aftale, fordi vi mener, at den styrker togdriften i Danmark fremadrettet. Nu skal vi så bare ikke stå og love alle de passagerer, der ikke kan få en siddeplads i toget, dem, der står og venter på et IC4-tog, som ikke kommer, at det her sker i morgen, for det er jo en langsigtet plan, som løber frem til 2024. Det synes jeg er vigtigt at slå fast.

Der har også været tale om, at det her skaber 20.000 nye arbejdspladser. Jamen det håber vi da at det gør. Og så håber vi også, at de ikke alle sammen går til østeuropæere, der kommer hertil, fordi de EU-glade partier her i Folketinget ikke formår at dæmme op for det, hvad det så måtte have af følger i form af en strøm af sociale ydelser som børnepenge osv. Men vi er glade for at kunne være med til at skabe 20.000 nye arbejdspladser, hvis det så vel at mærke er danske arbejdspladser.

Vi har også været kritiske i forhold til nogle af de ting, der er i forbindelse med Togfonden DK, men sådan er det jo; når man indgår et forlig, må man give og tage. Vi er meget glade for, at det her ikke kun gælder hovedstrækningerne, men at man også får opgraderet alle sidebanerne, således at man, hvis man skal fra Thisted til Struer eller fra Struer til Herning, også oplever en reel tidsbesparelse. Det har været vigtigt for Dansk Folkeparti.

Så har vi været mindre begejstret for det med, at man skal ødelægge noget smuk natur ved at opføre en bro over Vejle Fjord, blot for at spare ca. 8 minutter. Vi sagde fra starten af de her forhandlinger, at det for os ikke var vigtigt, om det her hed en timeplan, eller om det hed en en time og timinuttersplan. Men som det er inden for transportpolitik, så mødes vi jo løbende og korrigerer også på de aftaler, vi laver, så lur mig, om der ikke kan ske meget inden 2024 – og der bliver nok en del møder inden; vi kender slet ikke materielsituationen endnu osv.

Men det er en god vision, som vi – Dansk Folkeparti, regeringen, SF og Enhedslisten – fremlægger her i dag. Jeg synes, det er en rigtig god vision, så jeg har svært ved at forstå kritikken, men den går jo selvfølgelig også primært på, hvor pengene nu kommer fra. Men det har vi i Dansk Folkeparti jo været enige i, og vi synes, det er en fornuftig måde at finansiere det her på, altså at vi laver en ensartet beskatning i Nordsøen.

Den anden del af lovforslaget, som vi også behandler i dag, drejer sig jo om det her med at bemyndige ministeren til at reservere arealer, forhåndsekspropriere osv., som vi også har sat lidt penge af til. Det er i hvert fald en ganske udmærket ting, at man får mulighed for at ekspropriere på et tidligere tidspunkt, så der ikke er menesker, der er stavnsbundet i årevis på grund af arealreservationer. Vi ser desværre i dag, at det alt for mange steder er umuligt for menne-

sker at sælge deres ejendom, og at man ikke rigtig ved, om det nu kan svare sig at male huset eller ikke. Jeg er generelt ikke begejstret for, at man bemyndiger ministre til noget som helst, uden at der ligesom er politisk forhandling bag, men her ser vi lidt igennem fingre med det, for det er ganske udmærket, at ministeren får den her bemyndigelse, så vi ikke hver gang skal vente på en projekteringslov.

Så med disse få ord vil jeg sige, at jeg synes, det er et rigtig godt forslag, som er blevet fremsat her, og da Dansk Folkeparti er en del af forligskredsen, støtter vi det naturligvis.

Kl. 10:54

Formanden:

Der er to, der har bedt om korte bemærkninger, og først er det hr. Troels Lund Poulsen.

Kl. 10:54

Troels Lund Poulsen (V):

Tak for Dansk Folkepartis indlæg. Jeg har et spørgsmål til ordføreren, som jeg forstår mener, at det her er et meget stort anlægsprojekt. Det er jeg enig med hr. Kim Christiansen i at det er. Der kunne jo komme mange nye spændende ting frem i løbet af de kommende år, og det var det, hr. Kim Christiansen nævnte, da han så fortalte om Dansk Folkepartis holdning til Vejle fjordbroen. Og i den forbindelse vil jeg spørge, om jeg så skal forstå det på den måde, at såfremt der kommer udfordringer, særlige udfordringer, og det gør der jo helt givet, vil Dansk Folkeparti kigge på, om det så vil være nødvendigt at lave en bro over Vejle Fjord for at spare de her meget, meget få minutter, som hr. Christiansen også selv var inde på i sin ordførertale.

Kl. 10:55

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 10:55

Kim Christiansen (DF):

Vi har indgået et forlig om Togfonden DK, deri indgår en ny bro over Vejle Fjord, og som jeg sagde i min ordførertale, er det ikke noget, der har groet i Dansk Folkepartis have. Og meget kan ske. Altså, vi købte også, eller vi gjorde ikke, men der var i hvert fald nogen, der købte nogle IC4-tog, og der må jeg sige, at der har man altså løbende måttet korrigerer meget, senest har vi måttet investere 780 mio. kr. i at sikre nogle leasede dobbeltdækkervogne, så vi ikke kommer til at stå med et kapacitetsproblem, der handler om at mangle IC4-tog.

Det, jeg bare sagde, var, at der godt kan ske noget. Det kan være, at vi får så hurtigt et materiel, det kan være, at der sker nogle andre ting, som gør, at man ikke er nødt til at bruge 4,3 mia. kr. på en bro. Men det er i givet fald noget, der så skal diskuteres i forligskredsen. Det bliver ikke noget, Dansk Folkeparti vil diskutere med andre.

Kl. 10:56

Formanden:

Hr. Troels Lund Poulsen.

Kl. 10:56

Troels Lund Poulsen (V):

Tak for svaret. Jeg er helt med på, at der er en forligskreds, men det var nu sådan set kun Dansk Folkepartis holdning, jeg var interesseret i at høre. Den har jeg så hørt, og jeg vil kvittere for, at hr. Kim Christiansen siger, at ligesom det var et problem med skandalen omkring de IC4-tog, som blev købt af den daværende SR-regering, kan der også komme meget store problemer i forbindelse med Vejle Fjord, som der skal kigges på. Det er da kun fornuftigt at gøre det.

Så lægger hr. Kim Christiansen meget vægt på ekspropriation, og der tror jeg, at hr. Kim Christiansen bare skal læse lovforslaget. For

nu stiller man med nogle bedre vilkår for ekspropriation. Men sådan som jeg læser lovforslaget, L 173, skal der være nogle helt særlige grunde, der handler om sygdom eller lignende, alder, familieførelse eller andre sociale årsager, der gør sig gældende, for at man kan udnytte det her. Er det virkelig nok?

Der er jo mange, der kommer i klemme og potentielt kommer i klemme i mange år i det her meget store anlægsprojekt. Der er allerede nu folk, der har problemer med at kunne opføre tilbygninger, få belånt de ejendomme, som måske nu ligger der, hvor man i hvert fald tror linjeføringen bliver. Så er det virkelig ambitiøst nok med de få ting, der er nævnt her i L 173 om ekspropriation?

Kl. 10:57

Formanden:
Ordføreren.

Kl. 10:57

Kim Christiansen (DF):

Det korte svar er: Nej, det er ikke ambitiøst nok. Der er jo også i den grønne forligskreds, som Venstre er en del af, en del projekter, også vejprojekter, hvormed vi også i dag stavnsbinder folk. Og problemet i det her, som vi i Dansk Folkeparti også meget gerne vil være med til at kigge på, er jo hele miljølovgivningen, det er hele VVM-processen, hvor man altid skal udstikke tre, fire eller fem forskellige linjeføringer, og at man så laver arealreservationer.

Der kunne man måske via en lempelse af den lovgivning, det er jo ikke noget, der ligger i vores hænder, forestille sig, at man kunne få en lidt hurtigere proces, så man fik fastlagt den endelige linjeføring langt, langt tidligere, og dermed i hvert fald opnå at stavnsbinde et færre antal ejendomme og dermed også at bruge færre midler til eventuelt at forhåndsekspropriere nogle af de her ejendomme. Det vil vi i Dansk Folkeparti meget gerne være med til at arbejde frem mod.

Kl. 10:58

Formanden:

Hr. Henning Hyllested for en kort bemærkning.

Kl. 10:58

Henning Hyllested (EL):

De fleste af os er jo i godt humør i dag, og jeg tror også, at hr. Kim Christiansen er det, jeg er det i hvert fald. Så må det også være tilladt at drille lidt. Har hr. Kim Christiansen bemærket høringssvaret fra Vejle Kommune, som nu – så vidt jeg kan se – uden forbehold støtter anlæg af en jernbane og ikke nævner en letbane med et eneste ord?

Kl. 10:58

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 10:58

Kim Christiansen (DF):

Nu har jeg ikke involveret mig så frygtelig meget i den lokale debat. I aftalen om Togfonden DK var vi jo netop enige om at lægge en beslutning om, hvorvidt det skulle være en jernbane til Billund Lufthavn eller en letbane, ud til de lokale, nemlig Vejle Kommune, Billund Kommune og Billund Lufthavn. Som jeg læser forligsteksten, skal vi mødes her i april og høre, hvad den endelige konklusion er på det, og ud fra det beslutter vi os, og så har man i hvert fald hørt dem lokalt. Bliver det en bane via Jelling, lever vi også med det i Dansk Folkeparti.

Kl. 10:59

Formanden:

Hr. Henning Hyllested.

Henning Hyllested (EL):

Men med bl.a. høringssvaret fra Vejle Kommune kan jeg ikke forestille mig andet – jeg tror heller ikke, hr. Kim Christiansen kan forestille sig andet – end at vi selvfølgelig beslutter os for, at det skal være rigtig jernbane, der skal gå fra Vejle til Billund. Jeg spørger selvfølgelig, fordi vi i slutfasen af forhandlingerne om Togfonden DK jo var udsat for et, ja, jeg kaldte det dengang et cirkus, hvor jeg ikke helt kan forstå, hvorfor Dansk Folkepartis formand pludselig agerede marionetdukke – det er måske et hårdt udtryk – for Vejles borgmester i den forbindelse.

Kl. 10:59

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 10:59

Kim Christiansen (DF):

Det er jo lidt et angreb, dels på min formand, dels på mig, og jeg tror, at hverken jeg eller min formand agerede mere marionetdukke, end vi somme tider har set Enhedslisten gøre, når de skulle ud og ringe til hovedbestyrelsen. Så det er det korte svar på det.

Kl. 11:00

Formanden:

Tak til ordføreren. Hr. Andreas Steenberg som radikal ordfører.

Kl. 11:00

(Ordfører)

Andreas Steenberg (RV):

I dag er en stor dag for dansk jernbane, for lovforslaget, som vi førstebehandler nu, betyder, at arbejdet med regeringens togfond kan gå i gang. Regeringen har sammen med Dansk Folkeparti, Enhedslisten og Socialistisk Folkeparti indgået en aftale om at investere 28,5 mia. kr. i en grøn, hurtig og moderne jernbane.

Vi har i Danmark efter vores opfattelse en håbløst umoderne jernbane, der er langsom og tit er forsinket, fordi infrastrukturen er for ringe og for gammel. Der er simpelt hen ikke plads nok på vores skinner til at kunne afvikle den stigende togtrafik. Det giver forsinkelser og for få pladser i togene. Vi skal øge mængden af baner, så der kan komme flere tog ud at køre, og så vi kan undgå kø og forsinkelser. Vi bør samtidig ombygge jernbanen, så vi kan køre hurtigere og dermed skabe et konkurrencedygtigt produkt til privatbilismen.

Togfonden DK sikrer netop de hensyn. På stort set alle strækninger mellem landsdelene i Danmark vil toget med vores investering i dag blive hurtigere end bilen. Der har været rigtig meget fokus på, at rejsetiden mellem Århus og København bliver 2 timer, men det er ikke kun Århus og København, der bliver tættere bundet sammen. Rejsetiden mellem eksempelvis Thisted og København bliver afkortet med hele 2 timer med alle de investeringer, vi laver.

Danmark bliver bundet bedre sammen, og investeringerne kommer også ud på landet, fordi strækninger over det meste af Danmark bliver opgraderet, så alle får glæde af investeringerne. Vi bygger ekstra baner på Vestfyn, ved Vejle og i Østjylland, hvor der er flaskehalse. Det skal sikre, at togene kan køre hurtigere, men ikke mindst, at der er plads nok på skinnerne til togene, så de ikke skal vente på hinanden og blive forsinkede.

Togfonden DK indeholder også en anden vigtig mærkesag for Radikale Venstre, nemlig elektrificering til godt 9 mia. kr. Det betyder, at vi kan køre med eltog på strøm fra vindmøllerne i stedet for som i dag på diesel. Det er grønnere, og det er billigere, fordi eltog ikke koster så meget i drift og vedligeholdelse som dieseltog. Vi forventer også, at vi kan købe nogle tog, der virker, fordi de fleste andre lande kører med eltog. Så vi bør kunne finde noget, der er mere af-

prøvet end IC4, og som virker. Eltog vil også mindske CO₂-udledningen med ¼ mio. t, så derfor bidrager Togfonden DK også til vores grønne ambitioner.

Til sidst vil jeg sige, at jeg er helt enig med hr. Lars Løkke Rasmussen og hr. Lars Barfoed, da de i 2008 skrev i en kronik i Jyllands-Posten:

» I fremtiden skal den kollektive transport løfte det meste af væksten i trafikken. Derfor skal det være nemmere, hurtigere og mere attraktivt at rejse med tog. Og derfor er den grønne linje i VK-regeringens investeringsplan en massiv satsning på skinner frem for asfalt.«

Der bliver også nævnt, at flagskibet er den såkaldte timemodel. Det var altså i 2008. I dag er jeg ikke enig med de to Lars'er, for de mener nemlig ikke mere det samme. De stemmer, som vi tidligere fik frem i debatten, nemlig ikke for det lovforslag her. Så meget for især Venstres ord om, at Venstre ikke skifter holdning. Det kan vi jo se her at man gør.

Radikale Venstre står stadig væk ved den timemodel, som vi sammen med Venstre lagde visionen for, og derfor støtter vi i dag lovforslaget med stor glæde.

Kl. 11:04

Formanden:

Hr. Martin Geertsen, en kort bemærkning.

Kl. 11:04

Martin Geertsen (V):

Jeg kender jo Det Radikale Venstre som et utrolig påholdende parti, altså, at der skal være orden i pengesagerne. Og et spørgsmål, som trænger sig på i den forbindelse, er, om hr. Andreas Steenberg ikke synes, at man nogle steder i timemodellen har købt det vundne minut lidt dyrt.

Kl. 11:04

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 11:04

Andreas Steenberg (RV):

Jamen både hr. Martin Geertsen og også nu forhenværende politisk ordfører fru Ellen Trane Nørby har jo garanteret, at Venstre støtter alt, hvad der er i Togfonden DK. Det synes jeg at seerne og vælgerne skal vide. Derfor er der jo ikke noget med, at Venstre ønsker at tage f.eks. Vejle fjordbroen ud. Der har været meget fokus på, at Vejle fjordbroen er dyr, i forhold til at det er 8-10 minutter, men det afgørende for os med Vejletogetbroen er sådan set ikke tidsbesparelsen, det er, at man får mere kapacitet omkring Vejle, hvor der jo både kommer tog fra Århus, Ålborg, Frederikshavn, fra Struer og nu også fra Billund og selvfølgelig fra Odense-København. Der har vi altså et problem i dag med at få afviklet trafikken omkring Vejle Station. Det vigtigste er at få mere kapacitet omkring Vejle, så togene ikke bliver forsinket. Så nej, jeg synes ikke, vi har købt noget for dyrt. Jeg synes, det er nogle rigtig gode investeringer, og jeg er glad for, at Venstre støtter visionen, dog ikke finansieringen.

Kl. 11:05

Formanden:

Hr. Martin Geertsen.

Kl. 11:05

Martin Geertsen (V):

Nu har der ikke været nogen sådan decideret samfundsøkonomisk analyse af Togfonden DK og timemodellen i den konkrete udformning, som den har her. Kunne hr. Andreas Steenberg ikke elaborere lidt over, hvis der nu havde været en samfundsøkonomisk analyse,

eller hvis hr. Andreas Steenberg skulle lave en sådan i sit eget hoved, være andre områder i den kollektive trafik, hvor nogle af de her 28 milliarder – forudsat at de er der – kunne være anvendt mere hensigtsmæssigt?

Kl. 11:06

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 11:06

Andreas Steenberg (RV):

Der er lavet en samfundsøkonomisk analyse. Den ligger på lidt over 5 pct., dvs. at hver gang vi investerer 100 kr., får vi 5 kr. tilbage om året. Jeg vil bare sige, at det er væsentligt mere rent samfundsøkonomisk, end Venstres ordfører lover i mange vejprojekter.

Kl. 11:06

Formanden:

Hr. Troels Lund Poulsen for en kort bemærkning.

Kl. 11:06

Troels Lund Poulsen (V):

Nu valgte hr. Andreas Steenberg jo selv at begynde at diskutere Vejle fjordbroen. Det er jo altid et spændende tema. Har hr. Andreas Steenberg selv haft fornøjelsen af at se det område, hvor broen, om man så må sige, skal forbinde de to sider, altså både Daugårdssiden og Brejningsiden? Har hr. Andreas Steenberg selv haft lejlighed til at se, hvordan området ser ud?

Kl. 11:06

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 11:07

Andreas Steenberg (RV):

Jeg har været forbi og har gået en tur. Jeg tror ikke, at jeg har været ude at se alle områderne. Det må jeg indrømme.

Kl. 11:07

Formanden:

Hr. Troels Lund Poulsen.

Kl. 11:07

Troels Lund Poulsen (V):

Det tror jeg så at jeg vil anbefale hr. Andreas Steenberg, inden han kaster sig ud i et kæmpe forsvar for Vejle fjordbroen. Det er et enormt kuperet område, og det bliver en meget, meget stor og vanskelig sag at lave broen over Vejle Fjord plus – og det er sådan set bare det, som jeg også synes, at det kunne være interessant at høre hr. Andreas Steenberg om – at området er totalfredet. Har det nogen betydning, eller er det kun, når Det Radikale Venstre i andre sammenhænge diskuterer fredninger, at man er optaget af det? Er man optaget af det her, eller er det bare, om man så må sige, symbolpolitik?

Kl. 11:07

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 11:07

Andreas Steenberg (RV):

Jeg glæder mig til invitationen. Det kan være, at hr. Troels Lund Poulsen inviterer mig ud på en gåtur i Vejle. Det vil jeg se frem til.

Vi har jo også sammen med Venstre stemt for hele projektet ved Silkeborg, hvor der også er fredet natur, og det er på samme måde ved Storåen ved Holstebro. Det er jo rigtigt, at vi der har valgt at si-

ge, at vi for at få noget, der gavner samfundet, og for at få en infrastrukturinvestering kan blive nødt til at føre infrastrukturen igennem et fredet område, for ellers er det jo ikke muligt at lave mere infrastruktur omkring Vejle, fordi der jo er så meget natur, som der er.

Men vi er også rigtig gode til at tage hensyn til naturen. Jeg har været ude at se motorvejsprojektet i Silkeborg, hvor man faktisk rent fysisk flytter de træer, som flagermusene bor i, for at tage hensyn til dem. Og det gør vi selvfølgelig også ved Vejle Fjord.

Kl. 11:08

Formanden:

Tak til ordføreren. Hr. Karsten Hønge som SF's ordfører.

Kl. 11:08

(Ordfører)

Karsten Hønge (SF):

Venstre, De Konservative og Liberal Alliance stod afklædte tilbage, da forliget om timemodellen kørte fra perron. Hvordan ser disse privatbilismens og oliekapitalens første skridt så ud uden tøj på? Det er et noget trist og nedslående syn, når de sådan afsløres i manglende vilje til at binde det danske samfund sammen med flere og bedre tog til tiden. De taler for bedre togdrift, men hverken passagerer, uddannelsesinstitutioner eller arbejdspladser kan leve af ord alene. Vi kan vel i dag egentlig bare nøjes med at sige tillykke til hinanden og først og fremmest tillykke til Danmark, for i dag tages de første konkrete skridt til at virkeliggøre en stor vision.

SF støtter med glæde lovforslagene.

Kl. 11:09

Formanden:

Hr. Troels Lund Poulsen, en kort bemærkning.

Kl. 11:09

Troels Lund Poulsen (V):

Tak for en meget kort tale, i forhold til hvor vigtigt det her område er og også har været for SF. Når man tænker på, at SF har lagt mange kræfter i det her, kan det jo undre, at det kan gøres så kort. Men respekt for det.

Mit spørgsmål vedrører sådan set, at hr. Karsten Hønge jo er kendt for, at han tager baglandet i SF meget alvorligt: Hvad er hr. Karsten Hønges kommentar til, at SF i Vejle jo er lodret imod broen over Vejle Fjord?

Kl. 11:10

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 11:10

Karsten Hønge (SF):

Jeg forstår da fint, at der er diskussioner om linjeføringer for tog. Der er jo meget ofte konflikter mellem naturhensyn og hensyn til almenvellets interesser, og Vejlefjordbroen er jo en af dem. Det er jo meget ofte en afvejning af, hvor nænsomt vi kan gå til en linjeføring i forhold til de naturinteresser, der er. I den konkrete situation mener vi, at det vejer tungere, at vi får den kollektive trafik over Vejle Fjord til at fungere godt.

Kl. 11:10

Formanden:

Hr. Troels Lund Poulsen.

Kl. 11:10

Troels Lund Poulsen (V):

Tak for det. Det er jo i hvert fald interessant at høre, og det får vi nok lejlighed til at diskutere yderligere.

Er hele spørgsmålet om ekspropriation noget, som SF er optaget af i forhold til de beboere, som jo kan blive ramt, og som kan blive holdt som gidsler i rigtig, rigtig mange år, hvis der bliver udfordringer i forbindelse med linjeføringen? Hvad er SF's holdning til det?

Kl. 11:11

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 11:11

Karsten Hønge (SF):

Jeg synes, at der for borgere i Danmark i alt for mange situationer og i alt for mange år har været en usikkerhed, med hensyn til hvad der skulle ske med deres ejendom. Jeg tror, at vi med det her lovforslag kan være med til at give noget mere sikkerhed. Jeg synes, at vi for ofte har oplevet en helt uholdbar situation ved linjeføringer og andre situationer, hvor mennesker ikke har vidst, om de kunne blive boende eller skulle sælge deres ejendom, og hvis de alligevel skulle sælge den, kunne de ikke sælge den, fordi det ikke bliver ført ud i livet.

Så SF's udgangspunkt er at gøre det så enkelt og så let gennemskueligt for borgerne som muligt og med mest mulig retssikkerhed.

Kl. 11:11

Formanden:

Tak til SF's ordfører. Så er det hr. Henning Hyllested som Enhedslistens ordfører.

Kl. 11:12

(Ordfører)

Henning Hyllested (EL):

Vi synes, i modsætning til Venstre, at noget af det bedste ved Togfonden DK, som vi jo så vedtager i dag i form af de lovforslag, der ligger, faktisk er finansieringen. Vi synes, det er rigtig godt, at store infrastrukturinvesteringer i jernbanen tages fra investeringer i, eller man kan sige overskuddene fra olieselskaberne, som udvinder olie og gas i Nordsøen. Vi synes næsten ikke, det kan blive bedre, end at man tager overskuddet, om man så må sige, fra fossilt brændstof og putter det i grøn og bæredygtig transport. Deri ligger også, at med de dramatiske rejsetidsforkortelser, som der jo er tale om i forbindelse med Togfonden DK, så bliver toget – og det synes vi er en helt afgørende ting ved togfondinvesteringerne – maksimalt konkurrencedygtigt med bilen, og det synes vi er en rigtig vigtig ting.

Desuden ser vi med Togfonden DK en række rejsetidsforkortelser i hele landet – ikke bare mellem de store byer, men i hele landet. I den forbindelse skal man selvfølgelig diskutere de mange togskift, som der lægges op til i den fremlagte timemodell, men det var jo bare ét eksempel på en køreplan. Enhedslisten gjorde meget ud af i forhandlingerne at sige, at det jo bare er ét eksempel på en køreplan, som i øvrigt først skal sættes i værk om 10 år. Vi kan sagtens forestille os, at der bliver andre muligheder. Vi har selv nævnt, at man selvfølgelig skal stoppe i Ringsted, som er et centralt trafikknudepunkt på Sjælland, ikke mindst for togtrafikken, og vi kan også sagtens forestille os, at der skal flere direkte tog end det, som den fremlagte timemodell lægger op til. Men det er jo nogle af de korrektioner, som sagtens kan foregå i forbindelse med udmøntningen, som skal foregå over en 10-15-årig periode. Der er ikke noget problem der, så vidt vi kan se.

Vi glæder os selvfølgelig også over, at elektrificeringen også gennemføres fra Vejle til Herning-Struer, på grund af de klimamæssige og miljømæssige gevinster, det jo giver. Togtransport er miljøvenlig grøn transport; vi får et mindre CO₂-udslip, og vi får et mindre partikeludslip, og da især, hvis strømmen leveres af vedvarende energi fra vindmøller, solceller, og hvad vi ellers har.

Det har også været utrolig vigtigt for Enhedslisten i forhandlingerne – og det fremgår også af Togfonden DK og af lovforslagene –

at der kommer hastighedsopgraderinger på en lang række regionalbanestrækninger. Det giver hurtigere rejsetid, selv om målet ikke er de store byer og mellem de store byer. Det giver hurtigere rejsetid, også mellem mindre byer i dele af landet, som i høj grad også har brug for det. Dermed er Togfonden DK ikke bare et spørgsmål om at kunne rejse hurtigt mellem de store byer – det er det også, det er det i høj grad – men søreme også på regionalbanestrækningerne og i yderdistrikterne, yderområderne af Danmark. Så der er tale om dramatiske rejsetidsforkortelser.

Der kan være nogle problemer i det, vi her vedtager. Vi synes f.eks., det er ærgerligt, at Svendborgbanen ikke kom med, når vi nu skulle snakke opgraderinger. Det mener vi også at man måske kan genoverveje, især i lyset af de stationslukninger, som Trafikstyrelsen nu lægger op til på Svendborgbanen. Og der kunne man måske overveje, om de 114 mio. kr., vi ofrer på kystbanen, måske er fornuftigt set i forhold til Svendborgbanen. Kystbanen er godt betjent i forvejen, og spørgsmålet er, om man kan udnytte hastighedsopgraderinger på kystbanen, fordi der er meget kort imellem stationerne. Det kan jeg ikke stå her og give et endeligt svar på i dag, men det var da noget af det, man måske kunne overveje. Jeg mener faktisk også, der er plads til at foretage den slags korrektioner, hvis vi synes, at det er nødvendigt hen ad vejen.

Det samme kunne man jo sige med hensyn til stationslukninger, og det samme kunne man sige med hensyn til de nye spor, de hårdt tiltrængte nye spor på Vestfyn. Det virker jo helt hul i hovedet, at man nu netop med Togfonden DK planlægger at lave nye spor, at forøge kapaciteten dramatisk på Vestfyn, hvorefter vi ser en stationsrapport fra Trafikstyrelsen, hvor man vil lukke fire stationer. Det hænger bare ikke sammen, og det mener vi også skal tages af bordet. Men det er jo så ikke lige Togfonden DK's domæne.

Vi er også rigtig glade for fra Enhedslistens side, hvilket vi gjorde meget ud af i forhandlingerne, at få sat fokus på godstransporten på jernbane. Og det er jo også blevet en del af Togfonden DK, en del af de her lovforslag. Vi har haft meget fokus på Hirtshals, hvor der kommer rigtig meget gods – til og fra Hirtshals – fra Norge. Det er helt oplagt, at mange af de løstrailere, der kommer over dér, mange af de containere, der kommer over dér, bliver omladet til togtransport, og derfor er der jo også lagt op til, at strækningen fra Hjørring til Hirtshals også skal elektrificeres – foruden elektrificeringen i øvrigt. Og der bliver også lagt op til, at der skal foregå en række baglandsinvesteringer og opgraderinger omkring Hjørring Station og af banenettet fra Hjørring til Aalborg. Det bliver også helt nødvendigt, hvis der pludselig skal køre mange godstog på den strækning.

Kl. 11:17

Vi mener også, at man i langt højere grad skulle have fokus på Nordvestjylland. Der er rigtig, rigtig meget gods til og fra Nordvestjylland, som kunne fragtes på jernbane ved hjælp af opgraderinger af Holstebro-Herning-banen, netop som alternativ til flere motorvejsbyggerier. Godstransport på jernbane vil jo i høj grad afhjælpe trængslen – ikke mindst på E45 – og mindske behovet for motorvej i en tid, hvor vi snakker hærværksmotorvej, og jeg skal give dig. Så vil også forøget godstransport ligesom forøget passagertransport jo her være et godt alternativ.

Så glæder vi os selvfølgelig over, at det bliver en jernbane – det er vi da helt overbevist om at det bliver – der føres til Billund. Vi mener også, at den burde elektrificeres, i og med at det giver en større fleksibilitet og giver mulighed for at køre direkte tog til Billund – og Billund Lufthavn ikke mindst.

Men der er da ting som vi måske godt kunne have tænkt os bedre. Det har været en forhandling; det her er et forlig mellem flere partier. Vi var fra starten af meget skeptiske i forhold til Vejle fjordbroen. Vi prøvede i forhandlingerne igennem lang tid og igennem rigtig, rigtig mange spørgsmål – 120 spørgsmål, som ikke gik alene på det; men det var det antal, vi stillede under hele gennemgangen af lovfor-

slaget – om man kunne finde de minutter, som Vejle fjordbroen giver, andre steder på banelinjen. Men vi må erkende, at ud fra de svar, vi har fået, så er det ikke muligt. Og der er ikke bare tale om 8-10 minutter. Når det kommer til stykket, bliver det måske i virkeligheden snarere 15 minutter. Men det var ikke muligt i forhold til de svar, vi har fået.

Derfor kan man jo godt diskutere linjeføringen i det pågældende område. Jeg tror nu – ud fra det, vi har fået forelagt – at man har fundet en forholdsvis nænsom linjeføring, hvor man er forholdsvis skånsom over for de fredede arealer, der er i området, over for Natura 2000-området. Det i hvert fald det, vi kan se på de faktaark, vi har fået. Men lad os diskutere det, når den endelige udformning kommer i forbindelse med VVM.

Der er også Stilling syd for Aarhus. Der kan man diskutere det samme. Der er også nogle naturskønne områder, og man kunne i høj grad overveje linjeføringen deromkring. Elektrificering til Billund har jeg nævnt, og man kunne også nævne, at der måske er brug for et dobbeltspor gennem Grejsdalen, så man kan få den kapacitet, der skal til, hvis der skal flere tog til Billund og til Herning-Struer.

Nu diskuterer man også, om der skal køres 160 eller 200 km/t på strækningen Hobro-Aalborg. Det er åbenbart uafklaret. Hvis der skal køres 200 km/t, skulle man måske bruge lejligheden til igen at kigge på Skørping og Svenstrup stationer og underføringer og overføringer der, for det vil kræve, at man alligevel skal omlægge spor og peronner. Derfor må man høre, hvad der er Banedanmarks tidsplan.

Indtil nu har Banedanmark argumenteret med, at der ikke var tid til det, og at man ville forsinke signalprogrammet og den slags ting, hvis man skulle lægge om i Skørping og Svenstrup eller gøre noget andet, i Skørping især. Jeg vil gerne se Banedanmarks tidsplan og se, om det virkelig er rigtigt, at det er sådan. Det må afklares, hvis man alligevel skal køre 200 km/t og alligevel skal til at gøre perroner bredere eller flytte spor.

Så lægger vi stor vægt på det høringssvar, der er kommet fra Dansk Handicap Forbund, som klart gør opmærksom på, at der er et efterslæb med hensyn til øget tilgængelighed. Og det her har en høvedprioritet for Enhedslisten.

På trods af de problemer, jeg har nævnt, og på trods af de ting, som vi fortsat vil fremhæve og tage med til de fortsatte forhandlinger om udmøntningen af Togfonden DK, synes vi jo, det her er en rigtig, rigtig god dag for den danske jernbane. Det er en rigtig god dag for den kollektive trafik.

Man kan allerede høre Venstre, Konservative og Liberal Alliance sige: Nu har jernbanen vist fået sit, og når vi kommer til magten, skal det igen handler om motorveje. Og det er også det, som ligger i kortene, når man hører Venstres transportordfører, hr. Kristian Pihl Lorentzen, tage rundt i det ganske land og love motorvej til højre og venstre – nu her sidst hærværksmotorvejen ned igennem Jylland.

Kl. 11:22

Formanden:

Der er et par korte bemærkninger. Først er det hr. Troels Lund Poulsen.

Kl. 11:22

Troels Lund Poulsen (V):

Tak for det. Man kan jo være politisk uenige om mange ting, men jeg vil gerne kvittere for det. Jeg synes faktisk, at det var en meget fyldestgørende ordførertale, hr. Henning Hyllested holdt. At jeg ikke var enig i særlig meget af det, er så, hvad det er. Spørgsmålet handler om Vejle fjordbroen for mit vedkommende og for den sags skyld også om ekspropriation.

Mener hr. Henning Hyllested, at de ting, der er taget med i det her lovforslag, og som skal styrke muligheden for, at man kan få eksproprieret sin ejendom, er gode nok i forhold til de mennesker, der måtte blive berørt eller potentielt blive berørt? Hr. Henning Hyl-

lested siger, at man nu har set nogle faktaark. Ja, de faktaark tror jeg også jeg har set, og de siger jo ikke noget som helst om den linjeføring. De siger lidt om, hvor det potentielt kan være. Men hvis man har bevæget sig i området – det ved jeg ikke om hr. Henning Hyllested har haft mulighed for, og jeg vil gerne spørge hr. Henning Hyllested, om han har haft mulighed for at besigtige området – så tror jeg ikke, at det er sådan en walk in the park-tur. Det er faktisk ret besværligt at lave en linjeføring i det område, fordi der er så store niveauforskelle.

Der er en anden ting, jeg vil spørge hr. Henning Hyllested om. Hr. Henning Hyllested nævner jo selv, at der kan blive problemer omkring Vejle Fjord, og det opfatter jeg på den måde, at hvis der bliver udfordringer omkring anlægget omkring Vejle Fjord, så er Enhedslisten villig til at se på, om der skal laves en alternativ model.

Kl. 11:23

Formanden:
Ordføreren.

Kl. 11:23

Henning Hyllested (EL):

Jamen det er vi. Jeg kan ikke forestille mig, at der bliver en alternativ model, i form af at der ikke bliver tale om en Vejlefjordbro. Den tror jeg ikke kan undgås. Som sagt var det noget af det, vi forfulgte under forhandlingerne, og vi er ikke indtil nu blevet præsenteret for, at man kan sikre den samme rejsetidsbesparelse, som man kan ved en Vejlefjordbro, plus at der heller ikke findes en løsning på den manglende kapacitet i Vejle. Der er Vejlefjordbroen jo også et rigtig godt bud. Så jeg forestiller mig ikke, at vi ender op med, at der ikke bygges en Vejlefjordbro. Men jeg er villig til at se på linjeføringen derude. Der er jo lavet en foreløbig skitse til en linjeføring. Men det er klart, at den konkrete linjeføring jo vil fremgå af VVM-undersøgelsen, og der vil nogle af alle de der ting jo blive undersøgt, og det skal der undersøges for i en VVM, hvor man forsøger at tage hensyn til naturen osv. Der er vi da villige til at se på, om der er andre muligheder for linjeføring. Jeg tror nu ikke, at mulighederne er så store i virkeligheden, men det vil vise sig, for det skal jo også hænge sammen med den eksisterende bane – hvor kører man fra, og hvor slutter man sig til? Så det giver jo selvfølgelig også nogle begrænsninger, med hensyn til hvor meget man kan flytte rundt med en eventuel linjeføring og en broforbindelse.

Kl. 11:24

Formanden:
Hr. Troels Lund Poulsen.

Kl. 11:24

Troels Lund Poulsen (V):

Jeg ved ikke, om det er, fordi tåletiden for hr. Henning Hyllested slap op, men der var også et spørgsmål om ekspropriation. Og mener hr. Henning Hyllested, at de ting, der står i lovforslag L 173, stiller de berørte lodsejere tilstrækkelig godt i forhold til det, som jeg vel tror har været regeringens intention, nemlig at man vil give bedre mulighed for ekspropriation for de mennesker, der bliver berørt?

Kl. 11:25

Formanden:
Ordføreren.

Kl. 11:25

Henning Hyllested (EL):

Ja, det tror jeg faktisk de gør. Det er i hvert fald intentionen, og jeg tror faktisk også, at de gør det. Jeg kan se, at man jo også i det hele taget har forsøgt at speede processen op, så folk ikke kommer til at hænge på det i så lang tid. Man har jo lavet et byggelinjepålæg på

maks. 10 år. Så har man godt nok lavet nogle formuleringer om, at det kan forlænges med 10 år. Det er faktisk noget af det, vi vil spørge til i udvalgsbehandlingen, for det synes vi ikke helt harmonerer med det. Så kan det jo pludselig blive en 20-årig periode, og så er man sådan ligesom lige vidt i forhold til nogle af de eksempler, vi kender fra mange af de planlagte motorvejsbyggerier, hvor man jo ikke har fået fastlagt linjeføring og derfor har bundet folk op. Så det er noget af det, vi vil gå ind i i udvalgsbehandlingen.

De der særlige forhold, der skal gøre sig gældende, må jo være i forbindelse med sygdom og alder, og hvad man kan tænke sig. Og jeg tror da, at det her under alle omstændigheder vil være en forbedring. Men det er da, som jeg siger, noget af det, vi vil spørge til i udvalgsbehandlingen, så vi kan få helt vished for, hvori forbedringerne ligger.

Kl. 11:26

Formanden:

Hr. Martin Geertsen for en kort bemærkning.

Kl. 11:26

Martin Geertsen (V):

Jeg skal bare høre hr. Henning Hyllested om, hvor meget det på en skala fra 1 til 10 glæder Enhedslisten og hr. Henning Hyllested, at man har trukket regeringen i den – i anførselstegn – rigtige retning, for så vidt angår finansieringen.

Kl. 11:26

Formanden:
Ordføreren.

Kl. 11:26

Henning Hyllested (EL):

Det vil være omkring et 10-tal, hver gang det lykkes os at trække regeringen til venstre; det er klart. Det har vi haft vores enorme hyr med; det er jo ingen hemmelighed. Så når det endelig sker, er det godt.

Nu vil jeg gerne dæmpe mig lidt og sige, at jeg ikke vil stå her og tage hele æren for, at Togfonden DK er blevet til noget, og at det er Enhedslisten, der har trukket i den retning. Det her har der været rigtig bred enighed om mellem den daværende regering, hvor SF indgik, Enhedslisten og Dansk Folkeparti, som sluttede sig til – ikke mindst på grund af finansieringen. Så der har været bred enighed, og det er en bred aftale, og vi glæder os selvfølgelig over, at regeringen her i modsætning til på så mange andre områder har valgt rigtigt.

Kl. 11:27

Formanden:

Hr. Martin Geertsen.

Kl. 11:27

Martin Geertsen (V):

Jeg kan forstå, at hr. Henning Hyllested glæder sig over at have trukket regeringen i den rigtige retning, således at man nu kan beskatte udkommet af udenlandske investeringer i Danmark.

Kl. 11:27

Formanden:
Ordføreren.

Kl. 11:27

Henning Hyllested (EL):

Det er jo en kæmpe gevinst ved det. Ud over selve Togfonden DK er det jo en kæmpe gevinst, at vi nu beskatter lige nøjagtigt olieselskaberne. Dem har vi jo haft et godt øje til i mange år, og vi kan da ærgre os over, at det ikke er lykkedes at komme igennem med en endnu skrapere beskatning af DUC og selskaberne bag DUC i Nordsøen.

Det kunne så ikke lade sig gøre i den her omgang. Det var heller ikke emnet.

Men vi har i hvert fald taget fat på alle de – hvad skal vi kalde dem – små olieselskaberne. De er nu ikke så små, i hvert fald ikke efter danske forhold. Dem har vi jo fået fat i og har inddraget nogle af deres penge. Og som jeg siger: De går til grøn transport. Det kan ikke være bedre set ud fra Enhedslistens synspunkt. Og jeg tror altså, at regeringen deler det her synspunkt.

Kl. 11:28

Formanden:

Tak til Enhedslistens ordfører. Så er det hr. Villum Christensen som Liberal Alliances ordfører.

Kl. 11:28

(Ordfører)

Villum Christensen (LA):

ØTak for det. Liberal Alliance er som bekendt ikke med i forliget om Togfonden DK og vil derfor forholde sig mere pragmatisk til de indholdselementer, der ligger i de to lovforslag.

Grundlæggende er vi naturligvis imod, at man vedtager et meget stort infrastrukturprojekt uden at kende finansieringen – eller rettene uden at vide, om der kommer penge nok fra Nordsøen – hvilket igen betyder, at skatteborgerne naturligvis må stå for skud. Det er også den forklaring, vi har hørt. Selv om vi betaler dyrt for billetterne i den kollektive trafik, er det stort set kun halvdelen af den faktiske pris, mens resten, over ca. 6 mia. kr., hentes fra skatteborgerne. Og dette beløb vil med disse lovforslag efter al sandsynlighed vokse.

Vi er bekymrede for, om regnestykkerne holder, og synes, at det er forholdsvis omkostningstungt, når man vælger at lægge skinner over Vejle Fjord og hastighedsopgradere på meget dyre strækninger i de jyske fjordområder. De sidste minutter, man tjener på denne øvelse, er altså rasende dyre. Det siger sig selv, og det har også været fremme her i dag.

Omvendt ser vi også nogle fornuftige moderniseringer i det samlede program, herunder elektrificeringen, ligesom retsbeskyttelsen i forbindelse med erhvervelse af jord synes forbedret – sådan læser vi det i hvert fald – idet de projekterende myndigheder får mulighed for at overtage hele ejendommen, hvis de får en anmodning fra lodsejeren. Ved sådanne store projekter vil der altid opstå stor usikkerhed for de berørte ejere, og den nyskabelse synes vi er central.

Vi vil følge arbejdet i udvalget, men som det ser ud nu, tror vi, at vi lander på at trykke på den gule knap.

Den sidste refleksion, jeg har lyst til at komme med, er lidt foranlediget af debatten tidligere, hvor jeg hørte den socialdemokratiske ordfører op til tre og fire gange gøre det til en meget historisk situation. Jeg tror, han sagde, at det er politik, når det er bedst. Det ville næsten ingen ende tage. Uden at skulle blande sig i de socialdemokratiske skærmydsler så tænkte jeg: Det var dog lige godt sørens.

Vi har jo haft en løftebrudsdiskussion, som alle kender eksistensen af. Den kom jo, fordi man lige inden valget sneg en lille passus ind og lynhurtigt indførte et forsigtighedsprincip – jeg er sikker på, at man kan huske det – og det var, efter at man havde lovet guld og grønne skove, herunder en nedsættelse af prisen for en busbillet med 40 pct., altså alle de her ting, som vi kan huske. Derefter kom der et forsigtighedsprincip om, at man kun gjorde noget, hvis pengene er i kassen. Det har man sådan set forfulgt. Og det har så betydet, at vi fik alle de her løftebrud, for pengene var jo ikke i kassen.

Nu ser vi den omvendte situation, og derfor kommer begejstringen: Nu er pengene ikke i kassen, så gennemfører vi det, og så kan vi blive begejstrede. Så nu er vi tilbage ved Socialdemokratiet klassic, nemlig at bruge pengene, inden man har dem. Det er da en tanke værd og i hvert fald en nyskabelse. Som sagt skal jeg ikke blande mig i alle skærmydslerne i forhold til partiets fremtid, men det er da

interessant, at begejstringen vokser, når man er i en situation, at man kan vedtage noget, hvor pengene ikke er i kassen.

Kl. 11:32

Første næstformand (Bertel Haarder):

Der er en kort bemærkning fra hr. Rasmus Prehn.

Kl. 11:32

Rasmus Prehn (S):

Tak for drillieriet. Det er rigtigt, at Socialdemokratiet er begejstret, når vi gør noget godt for danske togpassagerer, når vi er med til at skabe arbejdspladser, når vi gør noget, der er godt for miljøet og klimaet, når vi sikrer, at vi skaber en bedre fremtid – ingen tvivl om det. Derfor var jeg da noget forundret over den lille kommentar, der kom fra Liberal Alliances ordfører før, om konklusionen på hele det her. For det lød, som om ordføreren sagde: Ja, jeg tror, det ender med, at vi nok stemmer gult.

Er det virkelig Liberal Alliances svar til de mange tusinde togpendlere, der i dag sidder ude i de danske tog og oplever, at vi i Danmark har et togsystem, som ikke er tidssvarende? Her har vi en historisk ambitiøs plan, der vil bringe dansk togdrift i synkroni med den tid, vi lever i, og så er Liberal Alliances svar: Ja, jeg tror nok, vi måske stemmer gult. Det vil sige, at man ingen holdning har. Er Liberal Alliance holdningsløst, når det kommer til kollektiv trafik?

Kl. 11:33

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren.

Kl. 11:33

Villum Christensen (LA):

Jeg er sikker på, at den socialdemokratiske ordfører utallige gange har været i den situation, at han har skullet tage stilling til lovforslag, hvor der var både skidt og kanel. Det er jo i hvert fald ofte sådan, det foregår. Nu sambehandler vi i øvrigt også to lovforslag, hvor tingene bliver blandet lidt sammen. Vi kan sagtens se, at der er nogle gode takter i noget af det her, men det helt grundlæggende er – sådan er politik jo – at pengene skal passe. Og det var også derfor, jeg kom med den kommentar for lidt siden om, at nu jubler man på den røde side, for nu er der fugle på taget eller på boretårnene, som nogle har sagt, og man lader, som om pengene er der, og så trykker man den af. Det er jo det, der er det interessante i det her.

Kl. 11:34

Første næstformand (Bertel Haarder):

Rasmus Prehn.

Kl. 11:34

Rasmus Prehn (S):

Altså, der er ingen tvivl om finansieringen af det her projekt. Finansministeriet har regnet det igennem på alle mulige måder, uvildige eksperter er enige om, at det her kommer til at holde, så lad os nu lade være med at bruge tid på det. Det er jo set før i historien, at man, fordi man gerne vil være ambitiøs, så forhåndsdiskonterer nogle indtægter, hvilket gør, at man kan gøre noget, der er bedre for fremtiden. Så siger Liberal Alliances ordfører, at der i det her lovforslag er både skidt og kanel. Det er jo ikke rigtigt. Her er der jo både tog og job. Er tog og job ikke det, vi har brug for? Hvordan kan man så stemme gult?

Kl. 11:34

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren.

Kl. 11:34

Villum Christensen (LA):

Det kan man godt, for der er to centrale usikkerhedsmomenter i det her. Det ene er, at vi jo ikke ved, hvor meget der kommer fra Nordsøen; vi ved ikke, hvordan man som olieselskab vil reagere, når man lige pludselig bliver brandbeskattet, og det ved de altså heller ikke ovre i Finansministeriet, skal jeg hilse og sige. Det andet er, at man stort set heller ikke ved, hvor linjeføringerne skal ligge henne. Der kan komme et utal af fordyrelser på det her område. Vi ved jo også, at nogle af kalkulationerne lige har fået en gang i vridemaskinen i forhold til det, V og K var ude med.

Jeg tror, at man kunne lave en meget lang liste over store, store bekymringsområder, når det handler om økonomien, og det er økonomien, der er det afgørende i vores tilgang til det her. Kan vi få klarhed over økonomien, og kan det hænge sammen, så vil vi gerne kigge på det her. Det siger sig selv.

Kl. 11:35

Første næstformand (Bertel Haarder):

Tak til ordføreren. Så er det den konservative ordfører, hr. Lars Barfoed.

Kl. 11:35

(Ordfører)

Lars Barfoed (KF):

Det Konservative Folkepartis ordfører, hr. Mike Legarth, kan ikke være til stede i dag, da han er forhindret på grund af møder i Jylland, som han ikke har kunnet tilsidesætte, da den her dagsorden blev fastlagt. Det var egentlig ikke meningen, at jeg ville tage ordet, men da nu både ministeren og hr. Rasmus Prehn fra Socialdemokratiet har angrebet Det Konservative Folkeparti, på trods af at vi ikke er til stede med en ordfører, så har jeg besluttet mig til at gå herved.

For jeg forstår, at de to herrer beklagede sig over, at der ikke var lejlighed til at angribe Det Konservative Folkeparti. Det skal de sandelig have lov til, så vær velkommen til at gøre det. Jeg vil bare sige, at det er mangel på ordentlighed og mangel på respekt for den tradition, der er i det her hus, at man udtaler sig på den måde, som de to herrer har gjort her i dag. Men de skal være velkomne til at angribe, for nu er vi her altså. Så I kan bare fyre løs.

Så vil jeg bare sige, at det her med tog, der er en time om at køre mellem store byer, sådan set er noget, der blev lagt som en plan og som en målsætning, da jeg var transportminister. Det stod nemlig i den plan for den kollektive trafik, som jeg på VK-regeringens vegne fremlagde. Det er ikke en opfindelse, som den her regering har gjort.

Jeg skal også sige, at der er to forskelle på den her regering og VK-regeringen på det her område. Den ene forskel er, at vi investerede langt flere ressourcer i kollektiv trafik, end den her regering præsterer. Det vil jeg sige til den der bemærkning før fra hr. Karsten Hønges side, om, at vi var beskyttere af privatbilisme og oliekapitalisme. Det er rigtigt nok, at vi også vil investere i veje. Det er muligvis sådan, at Socialistisk Folkeparti ikke ønsker at gøre det, men det vil vi også gerne investere i, for vi synes også, at man skal have respekt for de mennesker, der kører i bil. Men vi investerede langt flere ressourcer i kollektiv trafik end den regering, som SF lige har forladt. Så den ene forskel er, at vi bruger flere ressourcer på kollektiv trafik end den nuværende regering.

Den anden forskel er, at vi havde pengene, før vi brugte dem. Den her regering opfinder nogle penge, som den slet ikke ved om kommer i kassen, og så bruger den pengene, inden den har dem. Det betyder også, at man skaber ændrede forudsætninger for olieselskaberne, hvilket skaber mistillid til overhovedet at investere i Danmark, og det undergraver Danmarks velstand på sigt og undergraver dermed også vores muligheder for at foretage sådan nogle investeringer som dem her. Så det er meget uklogt.

Men med de indledende betragtninger har jeg så stillet mig til rådighed, så de herrer kan få lejlighed til at angribe Det Konservative Folkeparti, siden de har så stor lyst til det. Værsgo.

Kl. 11:39

Første næstformand (Bertel Haarder):

Det vil hr. Rasmus Prehn.

Kl. 11:39

Rasmus Prehn (S):

Jeg ved ikke, om der er tale om et angreb, men mere om nogle opklarende spørgsmål. Vi har jo noteret os, at Det Konservative Folkeparti på mange måder har profileret sig selv på gerne at ville gøre noget for den kollektive trafik. Derfor havde vi jo regnet med som det mest naturlige, at Det Konservative Folkeparti så også her i salen ville være med til denne festdag for kollektiv trafik og være med til at støtte det her forslag. Men vi kan så forstå på den konservative partileder, som er mødt frem her – det er jo meget fornemt – at det vil man ikke. Man er imod. Og man benytter så også lige lejligheden til at skælde ud på sin kommende samarbejdspartner, Dansk Folkeparti, for at være uklog med hensyn til finansieringen og alt mulig andet. Det virker jo meget lovende for det fremtidige regeringssamarbejde, at man allerede er så splittet på sådan et spørgsmål som det.

Jeg står her med en kronik fra den 8. december 2008, der hedder »En grøn transportvision«. Umiddelbart tænker man, at der nok er et par halvlangehårede SF'ere, der har siddet og skrevet den der kronik. Så kigger man nærmere efter, og søreme, om ikke det er hr. Lars Løkke Rasmussen og hr. Lars Barfoed, der har skrevet den. Og de skriver så:

»I fremtiden skal den kollektive transport løfte det meste af væksten i trafikken.«

Så kommer det senere:

»Flagskibet i den kollektive trafik bliver den såkaldte »time-mo-del« ...«.

Det er jo netop det, vi nu her står og behandler. Er det, som den konservative partileder så har hastet herved i salen for at svare, at man stemmer imod, fordi den måde, de plejer at regne på i Finansministeriet, kan man lige pludselig ikke regne med længere, eller hvordan skal det forstås?

Kl. 11:40

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren.

Kl. 11:40

Lars Barfoed (KF):

Jeg er glad for, at hr. Rasmus Prehn erkender, at timeplanen er en målsætning, som VK-regeringen har sat. Det er ikke en målsætning, den her regering har sat. Det er vores plan. Det er jeg glad for.

Det var også os, som fik sat penge af i en aftale med Socialdemokratiet og andre. Vi fik sat penge af til, at vi nu får nye signalanlæg på hele jernbanen i Danmark, hvilket overhovedet er en forudsætning for timedriften. For timedriften er jo det sidste skud. Der er andre ting, der skal til først. Det er f.eks. signalanlæggene. Det er en kæmpe investering.

Timeplanen kræver, at det kan finansieres, og det er der, det halter. For den finansiering, som man påstår at kunne finde, kan man overhovedet ikke regne med, for det kommer helt an på, hvordan der bliver disponeret, for så vidt angår investeringer i Nordsøen. Man laver simpelt hen en undergravning af det ved ikke at respektere, at man skal kunne sige til de selskaber, der investerer her i landet, at de kan regne med den beskatning, som de har fået stillet i udsigt. Dermed undergraver man i det hele taget tilliden til at investere i Danmark. Det er derfor, at vi ikke kan stemme for det her. Det er ikke,

fordi vi ikke går ind for timeplanen, for den har vi sådan set selv lagt grundstenen til.

Kl. 11:42

Første næstformand (Bertel Haarder):
Rasmus Prehn.

Kl. 11:42

Rasmus Prehn (S):

Først og fremmest mange tak for de anerkendende ord om Socialdemokratiets medvirken i samarbejdet med den tidligere regering om at gøre noget godt for togdriften. Det er noget, der så kan undre lidt. Nu er det os, der har regeringsmagten, og vi havde også regnet med, at vi skulle fortsætte det gode samarbejdende folkestyre om at styrke trafikken og oven i købet indfri noget, som den konservative partileder selv har slået til lyd for, nemlig timemodellen – altså, det er jo plus, plus, plus, alt, hvad I vil have i forhold til at fortsætte det gode samarbejde. Men så er I pludselig imod, for nu er I ikke i regering. Altså, det der med, at finansieringen ikke skulle være i orden, og at man ikke kan regne med det, og at det er uretfærdigt og alt muligt andet, er jo blevet modbevist den ene gang efter den anden.

Når man kigger på olie- og gasindustrien og andet, ser man, at intet tyder på, at det her kommer til at få negative konsekvenser. Tværtimod er der udsigt til en stigende vækst på det her område. Så vi kommer altså i en situation, hvor vores investeringer i Togfonden DK vil skabe job, og hvor der samtidig også vil være vækst i Nordsøen.

Hvad er det, den konservative partileder piber over? Vil I være med til at gennemføre noget af det, I selv har ønsket? Hvorfor er I lige pludselig imod? Er det, fordi I ikke er i regering længere?

Kl. 11:43

Første næstformand (Bertel Haarder):
Ordføreren.

Kl. 11:43

Lars Barfoed (KF):

Altså, hr. Rasmus Prehn hører åbenbart overhovedet ikke efter, hvad der bliver sagt. Jeg ved ikke, om hr. Rasmus Prehn bare stillede spørgsmålene for at få lov til at stille spørgsmål, eller om det er for at høre svarene. For jeg har jo sagt, jeg ved ikke hvor mange gange, at vi er stærke tilhængere af timeplanen. Vi har selv lagt planen. Det er finansieringen, der gør, at vi stemmer imod.

Vi havde gerne fortsat det gode samarbejde, også med den nye transportminister, som i øvrigt er startet rigtig uheldigt ved ikke at respektere indgåede aftaler og forlig; ved at bryde forlig om metroen. Det er også uhørt. Det er også et eksempel på, at Socialdemokratiet er begyndt at sætte en rigtig dårlig standard. Man bryder afgæde aftaler og forlig. Det er jo så også svært at se for sig, at man skal fortsætte det gode samarbejde, når ministeren starter sin gerning på den måde, han har gjort. Det er så en anden side af sagen.

Kl. 11:44

Første næstformand (Bertel Haarder):
Hr. Henning Hyllested.

Kl. 11:44

Henning Hyllested (EL):

Hr. Lars Barfoed er nervøs for tilliden, i forhold til at det her skulle gå ud over investeringer i olie- og gasudvinding i Nordsøen. Jeg vil gerne vide, om det har noget på sig i virkeligheden. Er der tegn i sol og måne på, at de investeringer, som adskillige firmaer har planlagt for olie- og gasudvinding i Nordsøen, bliver droppet eller går ned? Jeg har i hvert fald hørt det modsatte: De står nærmest i kø stadig

væk for at kunne komme til at investere og for at kunne komme til at udvinde. Så jeg forstår ikke helt, hvor bekymringen kommer fra.

Kl. 11:44

Første næstformand (Bertel Haarder):
Ordføreren.

Kl. 11:44

Lars Barfoed (KF):

Jo altså, vi er bekymret ved det, for vi mener, at når vi ændrer forudsætningerne for investeringer, er der altid en stor risiko for, at de investeringer ikke bliver ved, og at nye selskaber vil være tilbageholdende med investeringer, fordi de ikke ved, om de kan regne med, at beskattningen vil vedblive at være sådan, som de får stillet i udsigt. Jeg mener også, at der var et tyskejet oliefirma – jeg kan ikke huske navnet på selskabet – som faktisk, kort efter den her aftale blev indgået, meddelte, at så ville man ikke længere være interesseret i at byde ind på investeringer i Nordsøen.

Så jeg mener egentlig, at det allerede nu er en realitet, at man kan se, at der er den kæmpestore risiko for, at man ikke får pengene hjem. Og det er sådan set det, jeg anklager, altså at man skaber den risiko, at man investerer penge, som man ikke kan være sikker på, man har, og så kan jeg frygte, at det er beskattning andre steder, der i sidste ende kommer til at finansiere det.

Kl. 11:45

Første næstformand (Bertel Haarder):
Henning Hyllested.

Kl. 11:45

Henning Hyllested (EL):

Bayerngas brokkede sig længe og inderligt, men sådan som jeg er informeret, har de nu ikke droppet deres investering. Der blev jo rent faktisk også lavet en overgangsordning, så de investeringer, de havde foretaget, blev beskattet efter de gamle regler. Men der er jo tale om, at den nye beskattning, man nu pålægger de pågældende olieselskaber, skaber ligestilling i forhold til den beskattning, der foregår i øjeblikket i forhold til DUC-selskaberne. Hvorfor det skulle være den helt store katastrofe – også set fra Det Konservative Folkepartis synspunkt – at man ligestiller beskattningen i Nordsøen og så i øvrigt bruger noget af det indvundne provenu til investeringer i grøn transport og i den timemodel, som hr. Lars Barfoed også støtter, kan jeg ikke rigtig se.

Kl. 11:46

Første næstformand (Bertel Haarder):
Ordføreren.

Kl. 11:46

Lars Barfoed (KF):

Jeg synes også, man kunne diskutere, at man på et senere tidspunkt kunne have etableret den ligestilling i beskattningen. Jeg mener, det bliver fremrykket på en måde, som undergraver tilliden til, at man kan investere i Danmark ud fra de forventninger, man havde, da man startede.

Kl. 11:46

Første næstformand (Bertel Haarder):

Tak til ordføreren. Og så giver jeg ordet til transportministeren.

Kl. 11:47

Transportministeren (Magnus Heunicke):

Tak for det. Jeg vil da gerne starte med at takke for den positive modtagelse af lovforslagene her. Det glæder mig oprigtigt, at så mange bakker op om forslagene. Og det glæder mig faktisk også – ud over, at der kan være politisk debat, hvilket jeg også er en stor

tilhænger af at vi har – at selve formålet med lovforslaget, nemlig at styrke den kollektive trafik og indføre det, som nogle åbenbart har døbt et flagskib, er at få det flagskib sendt fra land og få styrket den kollektive trafik så markant og afgørende, at faktisk selv de partier, som har tilkendegivet, at de formentlig vil stemme imod, afhængig selvfølgelig af udvalgsbehandlingen, jo har sagt, at man sådan set er enige i, at det her flagskib vil være en styrkelse af den kollektive trafik. Det glæder mig enormt meget, at det er tilfældet, fordi det jo vil betyde forbedringer, som virkelig vil kunne mærkes rundtom i hele Danmark.

For det første gennemfører vi timemodellen mellem de fem største byer i Danmark. Det betyder jo, at man i fremtiden vil kunne komme til både København, Aarhus og Esbjerg på bare 1 time, hvis man sætter sig i toget i Odense. For det andet elektrificerer vi den resterende del af hovednettet. Det betyder, at vi får en langt grønnere og langt mere moderne togbetjening med eltog. Og for det tredje er der jo også en række andre projekter, som også vil gavne passagererne, og det er i hele landet. Vi hastighedsopgraderer både strækninger på det bestående hovednet og på 11 regionale baner. Der bliver etableret en ny bane til Billund. Vi styrker Ny Ellebjerg som trafikknudepunkt. Vi styrker passager- og godstrafikken i Nordjylland, skaber øget banekapacitet mellem Herning og Holstebro og laver ekstra spor ved Gødstrup til gavn for det kommende supersygehus. Alt sammen er med i den her plan.

Vi må også være helt ærlige og sige, at som man jo ved, og som vores erfaring fra store, rigtig store infrastrukturanlæg siger, vil der jo også være protester mod anlæggene, selvfølgelig navnlig i anlægsfasen. Og med så stort et projekt her kommer vi ikke uden om, at der også kommer til at være det her. Det er derfor, vi i dag behandler to lovforslag samtidig, for vi gør alt, hvad vi kan for at begrænse ulemperne mest muligt. Men vi må også sige, at hvis vi skal forbedre infrastrukturen til gavn for borgere og samfundet, er der beklageligvis ikke nogen vej uden om ulemper i en vis periode. Det handler så om at gøre det bedst muligt.

Danskerne vil få glæde af en lang række gevinster. Nummer 1 er selvfølgelig, at rejsetiderne vil forbedres markant. Når man fremover skal i skole, på arbejde eller besøge venner og familie, vil man kunne gøre det på langt kortere tid. Vurderingen er – og prøv lige at høre det tal her – at de rejsende vil spare 9 mio. timer hvert eneste år med timemodellen som helhed. Det er 9 mio. timer, som man kan bruge på alt muligt andet end at sidde i toget, når man er kommet frem til sin endestation. Den tid er jo en af grundene til, at det her er fantastisk godt og er noget, der styrker vores produktivitet som nation, fordi det, nummer 2, skaber arbejdspladser her og nu. Det har vi talt om – og 20.000 job her og nu i form af de medarbejdere, som skal ud og udføre det her arbejde – men det styrker også vores konkurrenceevne og vores produktivitet, at vi kan komme hurtigere frem til vores arbejde frem for at sidde i toget og vente på at komme frem.

Som nummer 3 er det jo til gavn for vores passagerer, at vi får elektrificeret jernbanen. Vi har lige i denne uge skullet håndtere endnu en skandale i IC4-projektet. Jeg synes, at det store fremskridt her er, at det nu er slut med at lægge planer for, at IC4 skal spille en vigtig rolle for fremtidens danske jernbane. Nej, for IC4 er gårdsdagens teknik, det er diesel. Nu bliver det eldrift, og eltog kan man altså køre hurtigere og miljørigtigt, og man kan købe dem som færdigproduceret, gennemprøvet hyldevare i resten af Europa til at sætte ind i den danske trafik.

Kl. 11:51

Så jeg må sige, at jeg er enig, når ordføreren her har sagt, at det, der bliver investeret her, er historisk. Det understreges jo også af – og der er også blevet sagt her, og det er blevet sagt af de partier, som siger, at de stemmer imod – at selve timemodellen jo blev formuleret i 2009 som en fælles vision for den danske jernbane i en meget, meget bred politisk aftale mellem både Venstre og Konservative og Li-

beral Alliance, som altså sagde, at de også var store tilhængere af visionen, timemodellen, og selvfølgelig også S, SF og Dansk Folkeparti, som jo nu tager ansvaret for at få det ført ud i livet sammen med Enhedslisten og selvfølgelig også Det Radikale Venstre i regeringen.

Den vision for den danske jernbane kan vi i dag tage et skridt på vej til at realisere. Men som jeg indledte med at sige, kan loven jo ikke stå alene. Der er brug for nogle bestemmelser, der på den ene side beskytter projekterne mod fordyrelse og på den anden side giver mulighed for at hjælpe de borgere, der bliver særlig berørt af projekterne, ved at give mulighed for en tidligere overtagelse af deres ejendom end de regler, vi har haft hidtil, har foreskrevet. Derfor er det altså, at vi har to lovforslag på dagsordenen i dag. Det, jeg taler om nu, er L 173, der indeholder mulighed for at nedlægge forbud, pålægge byggelinjer samt foretage – og det er det her, der er interessant for borgerne – fremrykket ekspropriation. Det er noget, man har arbejdet med i lang tid i forbindelse med at anlægge veje, og det er de hovedprincipper, vi nu overfører til det her lovforslag – hovedprincipperne i det.

Fordelene ved at have sådan nogle generelle hjemler i jernbaneloven bliver jo, at man på et langt tidligere tidspunkt i et projektforsøg kan få mulighed for at benytte bestemmelserne, uden at man skal afvente det allersidste punktum på papiret, før man kan få hjemlerne tilvejebragt i en projekteringslov. Så nu bliver det til en konkret vurdering af, hvornår et projekt har så fast en karakter, at den myndighed, der har ansvaret for projekteringen, kan bruge de foreslåede nye bestemmelser i jernbaneloven. I den konkrete vurdering indgår en lang række momenter, herunder om der er indgået politisk aftale – og det er der – om at arbejde videre med et konkret baneprojekt, og om der er bevilget penge til projekteringen og til det konkrete anlæg. Projektet skal med andre ord være så langt i processen, at det konkret vurderes, at projektet vil blive gennemført i praksis. Det er jo noget af det, vi taler om i dag.

Hvad angår bestemmelserne her, er jeg jo godt klar over, at det også kan være bebyrdende for lodsejerne, hvis ejendommene bliver pålagt byggelinjer, men for det første ville de pågældende også blive mødt med byggelinjer, hvis der i stedet var tale om et vejprojekt – fordi det er samme principper, vi bruger her – og for det andet sikres de samme lodsejere de her rettigheder, herunder mulighed for at komme af med deres ejendom mod erstatning, hvis byggelinjen virker særlig bebyrdende for de pågældende. Samtidig indføres der også en generel mulighed for at fremrykke ekspropriation, som ikke er betinget af, at de pågældendes ejendom er pålagt byggelinjer. Muligheden foreligger for de lodsejere, der berøres særlig indgribende af et kommende anlægsprojekt, og det vil sige, at de med stor sandsynlighed senere vil skulle eksproprieres. Disse lodsejere kan, hvis de samtidig er i en særlig vanskelig situation – det kan f.eks. være, at man lige er blevet skilt, ramt af sygdom eller jobtab eller andet – anmode om at blive eksproprieret allerede i projekteringsfasen.

Med de ord vil jeg sige, at jeg ser meget frem til den videre behandling af forslagene. Det er kæmpestore forslag, også meget omfattende, og derfor tror jeg også, man må forudse, at der kommer mange spørgsmål i udvalget, og der vil vi bestræbe os på at besvare dem så hurtigt og selvfølgelig også så grundigt og detaljeret som overhovedet muligt.

Kl. 11:56

Første næstformand (Bertel Haarder):

Der er en del korte bemærkninger, først fra hr. Lars Barfoed.

Kl. 11:56

Lars Barfoed (KF):

For det første er jeg glad for, at ministeren erkender, at det var en fejl, når den socialdemokratiske regering i sin tid skrottede den daværende trafikminister Kaj Ikasts plan om at elektrificere jernbanen

og i stedet for besluttede at købe dieseldrevne, arkitekttegnede IC4-tog. Det skulle man aldrig have gjort, vil jeg sige til ministeren. Men nok om det.

Da vi besluttede os for den målsætning, der handler om timeplanen, var en af grundene til, at det lå sent at investere i jernbanen mellem Odense og Aarhus og opgradere den, at vi skulle have pengene til den del, men det var også, at vi skulle afvente planer for trafikken mellem landsdelene som f.eks., om vi skulle have en Kattegatbro.

Når man nu gennemfører det på nuværende tidspunkt, er det så, fordi man har skrottet planerne om en Kattegatforbindelse – for det er jo klart, at det ikke giver nogen mening at opgradere banen mellem Odense og Aarhus til så hurtige tog, hvis togene mellem København og Aarhus og Aalborg til sin tid skal være via en Kattegatforbindelse? Så er der disponeret der, eller hvad er grunden til i forhold til planerne om trafik mellem landsdelene, at man allerede nu beslutter sig til at opgradere jernbanen – jeg understreger, at jeg er tilhænger af timeplanen?

Kl. 11:57

Første næstformand (Bertel Haarder):
Ministeren.

Kl. 11:57

Transportministeren (Magnus Heunicke):

Den gode nyhed til spørgeren her er, at de strategiske analyser, som jeg husker blev sat i gang, da spørgeren selv besad det embede, som jeg nu besidder, nemlig som transportminister, netop er udkommet. Hvis man dykker ned i dem, vil man netop kunne se, at vi stadig væk regner på selve økonomien i Kattegat, men landsdelstrafikmodellerne er nu udkommet, og jeg tror, det var i sidste uge, de faktisk blev offentliggjort.

Den helt entydige konklusion er, at timemodellen ikke er en modsætning til Kattegat. Man kan nærmest sige, at for få en Kattegatforbindelse skal man have en timemodel. De er nærmest hinandens forudsætninger, *ikke* forstået på den måde, at timemodellen vil være spildte penge, hvis ikke Kattegat kommer, naturligvis, men at Kattegat vil forudsætte, at der vil være investeringer på linje med timeplanen.

Derfor er svaret på spørgsmålet: Vi har afventet disse landsdelstrafikmodeller, de strategiske analyser er kommet, og konklusionen er entydigt, at det her ikke er i modstrid med visionerne om en fremtidig eventuel Kattegatforbindelse.

Kl. 11:58

Første næstformand (Bertel Haarder):
Lars Barfoed.

Kl. 11:58

Lars Barfoed (KF):

Men jeg vil sige til ministeren: Når vi nu havde den forståelse, at vi skulle have den rækkefølge, at vi lavede de rapporter, de analyser og så besluttede, hvordan det hele skulle hænge sammen, hvordan kan det så være, at inden den politiske dialog har fundet sted, som vi aftalte det dengang, så disponerer man i forhold til en timeplan? For tingene hænger jo sammen. Det kan så være, at det viser sig, at de hinandens forudsætninger, som ministeren siger, det er muligt, så kan man konkludere det.

Men er det ikke korrekt, at ministeren sammen med nogle partier her i Folketinget har konkluderet på det her – igen uden at respektere en aftale – uden at respektere den aftale, der var i det gamle forlig om, at vi sammen skulle se på sammenhængen mellem trafikken mellem landsdelene og så timeplanen?

Kl. 11:59

Første næstformand (Bertel Haarder):
Ministeren.

Kl. 11:59

Transportministeren (Magnus Heunicke):

Nej. Det er ikke korrekt. Men det er så åbenbart Konservatives holdning, at nu skal man gå op i at finde noget med en proces, som man ikke har nævnt før. Det er ikke korrekt.

Det, der er sagen, er, at det projekt, som hr. Lars Barfoed selv gjorde meget ud af, og det forstår jeg godt, for det er også noget, man kan være stolt af, var et projekt, som han selv fremlagde, da han selv var minister, det var et projekt, man selv sammen med hr. Lars Løkke Rasmussen skrev kronikker om og sagde: Det her er flagskibet.

Det er det projekt, flagskibet, som nu bliver til virkelighed. Og så er det jo, at hvis man ikke vil stemme for det på grund af finansiering, må vi jo bare spørge: Hvad er så den alternative finansieringsmodel til at få det her flagskib ud på skinnerne? Og det har vi ikke hørt noget svar på endnu, og det vil jeg meget gerne have at vi kan få ud af det i dag: Hvad er jeres alternative finansiering?

Kl. 12:00

Første næstformand (Bertel Haarder):

Vi skal have en ny spørger, og det er hr. Martin Geertsen.

Kl. 12:00

Martin Geertsen (V):

Nok om finansieringen for nu. Jeg har et spørgsmål, som drejer sig om lovpakkens lillebror, altså L 173, som måske i virkeligheden i den her proces kan vokse sig til at blive storebror, for det er i sandhed omfattende.

Djævelen ligger som bekendt i detaljen, og en af de ting, som jeg godt vil spørge om, hvis ministeren allerede kan svare på det, er, hvordan det med tidligt i fasen egentlig skal forstås, for så vidt angår fremrykket ekspropriation. Der står i bemærkningerne til lovforslaget:

»Selvom der er givet transportministeren bemyndigelse til at projektere et givent anlægsprojekt enten via projekteringslov eller via en politisk aftale, vil bestemmelsen« – altså fremrykket ekspropriation, må det forstås – »dog først kunne benyttes, når der er udarbejdet et detaljeret anlægsprojekt.«

Det forekommer mig at være ret sent i forløbet. Kan ministeren bringe klarhed over det?

Kl. 12:01

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ministeren.

Kl. 12:01

Transportministeren (Magnus Heunicke):

Jeg vil gøre et forsøg, ellers vil jeg sige, at vi selvfølgelig er meget åbne over for at få skriftlige spørgsmål osv.

Jeg kan ikke undgå at bemærke i en lillebitte parentes, at jeg godt kan forstå, at man fra Venstres side siger, nok om finansieringen for nu, for vi har ikke fået nogen svar, og jeg forstår godt, at det er ubehageligt at tale om det, så lad os nu tale om det her konkrete spørgsmål, nemlig hvor tidligt man kan begynde at ekspropriere.

Der er det jo en vurdering af, hvor nøjagtig man er. Hvis vi ikke får den lov her, skulle man jo vente, indtil VVM var færdig og alt var projekteret og klart. Man havde simpelt hen loven vedtaget og var klar med gravemaskinerne, og derefter kunne man ekspropriere. Der har vi ladet os inspirere af det, man gør på vejområdet – der er

to forskellige love på vejområdet – og det er de principper, vi nu overtager. Det vil sige, at det bliver tidligere i processen.

Konkret vil vi jo nu og her sætte gang i VVM, og min vurdering er, at man ikke skal vente til VVM'en er helt færdig, altså i 2-3 år, men at man tidligere kan sige: Hvordan ser det her ud? Hvor skal det ligge henne? Men det er min vurdering, og jeg kan ikke stå her og sagsbehandle konkrete ting. Det er så tidligt som overhovedet muligt, men man skal selvfølgelig vide, hvor linjen skal ligge, før man kan sige, hvilke huse det er relevant for.

Kl. 12:02

Første næstformand (Bertel Haarder):
Martin Geertsen.

Kl. 12:02

Martin Geertsen (V):

Vi kan godt tage det med finansieringsmodellen og så komme hjem engang på den anden side af midnat, men nu var jeg faktisk lige optaget af det her konkrete element, som handler om, hvor tidligt det er i fasen. Det, jeg bare skal spørge ministeren om, er: Er ministeren indstillet på i udvalgsarbejdet at forsøge at præcisere, hvad der menes med nogle af de her bestemmelser og fremrykninger?

Kl. 12:03

Første næstformand (Bertel Haarder):
Ministeren.

Kl. 12:03

Transportministeren (Magnus Heunicke):

Det vil jeg svare klart ja til. Det er jeg interesseret i, og hvis det kan lade sig gøre at præcisere det yderligere, så lad os forsøge at gøre det. Jeg tror, at man kan lade sig meget inspireret af, hvad de gør på vejområdet. Men lad os se, om vi kan præcisere det yderligere. Det er jo også et skøn, hvornår det er.

Nu har jeg 14 sekunder tilbage, og så vil jeg da lige sige, at hvis Venstre mener, at vi skal blive her til midnat, for at vi kan høre, hvordan de vil finde 28 mia. kr., så gør jeg hjertens gerne det, men ellers kan man jo bare sige det nu og her, så er det jo klaret.

Kl. 12:03

Formanden:

Det kan jo også foregå andre steder end i Folketingssalen. Hr. Troels Lund Poulsen.

Kl. 12:03

Troels Lund Poulsen (V):

Tak for det. Det er i forhold til spørgsmålet om ekspropriation, som ministeren var ved at bevæge sig ind på. Jeg må sige, at jeg faktisk ikke tror, ministeren har forstået det, men det kan selvfølgelig være en fejl. På side 5 står der, at i en sådan situation vil bestemmelsen om at fremrykke ekspropriation først kunne finde anvendelse, efter der er truffet en politisk beslutning om, hvilken linjeføring der skal arbejdes videre med. Og der er spørgsmålet så for det første: Hvornår er man klar til at træffe den politiske beslutning? Hvornår er VVM'en færdig?

Jeg hørte ministeren sige, at der kan gå 2-3 år, inden VVM'en er færdig, i forhold til f.eks. Vejle fjordbroen, så det vil sige, at der i løbet af de næste 2-3 år i hvert fald ikke kan træffes nogen beslutning om at fremrykke ekspropriation, så højst sandsynligt taler vi altså 5-6 år ude i fremtiden, før man kan benytte sig af den hjemmel, som der lægges op til her. Men det kan vi selvfølgelig komme tilbage til.

Derudover vil jeg også gerne høre, hvordan man har tænkt sig at inddrage lokalbefolkningen. Jeg ved, det ligger ministeren meget på sinde, i al fald når han udtaler sig offentligt. Hvordan vil lokalbefolkningen i området omkring Vejle blive inddraget i det her meget,

meget store projekt, der handler om Vejle fjordbroen? Hvad sker der i forhold til de involverede kommuner? Hedensted Kommune har jo skrevet til ministeren, og jeg ved ikke, om Hedensted er inddraget i den her proces. Har de fået svar? Hvor står vi henne?

Kl. 12:05

Første næstformand (Bertel Haarder):
Ministeren.

Kl. 12:05

Transportministeren (Magnus Heunicke):

En VVM-proces på sådan et stort projekt her tager jo sin tid. En VVM tager altid mindst 1 år, det siger min egen erfaring, for man skal gå et helt år og tjekke op på, hvad der naturligt sker i et helt års cyklus. Og for så kæmpe stort et projekt tror jeg det realistiske er, at vi skal over 2 år, før en VVM er færdig. Det, jeg svarede hr. Martin Geertsen før, var min vurdering. Det her er jo for at fremrykke det så hurtigt som overhovedet muligt, men vi er jo nødt til at vide først – det var det, jeg også sagde i min tale – om der er en politisk aftale her, om der er noget økonomi med, og det er der jo. Det kommer nu også igennem Folketinget, og jeg håber på Tingets velvillige behandling af selve projektet, og så er det jo, at man starter på VVM. Undervejs lægger man sig tættere og tættere på, hvad det så er for en linjeføring, vi ender med at stå med.

Man skal jo være temmelig nøjagtig, før man begynder et ekspropriation huse, altså hvad det er for noget, der skal bygges her, men det her er jo altså en fremrykning, og hvis Venstre ønsker at få det mere præciseret i udvalgsarbejdet, hvornår linjen ligger fast, er jeg åben over for – hvis det kan lade sig gøre – at gøre det mere præcis. Og der siger jeg, at man måske kan lade sig inspirere af, hvordan man gør på vejområdet, som også har udfordringer, men det er den model, vi har prøvet at overføre.

Kl. 12:06

Første næstformand (Bertel Haarder):
Troels Lund Poulsen.

Kl. 12:06

Troels Lund Poulsen (V):

Jeg tror ikke kun, det er Venstre, der er interesseret i, at beboerne skal stilles så godt som muligt, for det hørte jeg også regeringspartierne og endda også ministeren sige, men hvis ministeren gerne vil, om man så må sige, lade Venstre forfægte de retssikkerhedsmæssige konsekvenser for borgere, så tror jeg da ikke, der er et problem i det.

Det, som jeg så gerne vil spørge om – der er selvfølgelig også rig lejlighed til at følge op på det skriftligt – er så, at der står her, at de her bestemmelser vil kunne finde anvendelse, hvis der er nogen, om man så må sige, særlige ting, der gør sig gældende: sygdom, alder, familieførelse eller andre sociale årsager. Sygdom giver lidt sig selv, men skal man have en bestemt alder for at komme ind i den her kategori, eller skal man have x antal børn for at komme ind i den her kategori, eller hvad er det for andre sociale årsager? Det er jo noget svært at forstå, også for de mange mennesker, der bliver berørt af det. Jeg ved jo, at transportministeren i mange år har forfægtet det her område som gammel transportordfører, så jeg tror godt, han ved, hvad det betyder for nogle af de her mennesker, der bliver stavnsbundet i mange, mange år.

Kl. 12:07

Første næstformand (Bertel Haarder):
Ministeren.

Kl. 12:07

Kl. 12:10

Transportministeren (Magnus Heunicke):

Man skal jo altid passe på med at være imødekommende, men jeg vil nu gøre forsøget og fortsætte. Hvis det kan lade sig gøre at være mere præcis i forhold til definitionerne, er jeg meget åben over for det i udvalgsarbejdet – hvis det kan lade sig gøre. Når man spørger, hvad det f.eks. kunne være, vil jeg sige, at det f.eks. kan være skilsmisse. Når vurderingen foretages, siger man, at her er en borger, og borgeren har nogle objektive grunde, som betyder, at borgeren har al mulig grund til at ville væk fra det hus hurtigst muligt; det kan være skilsmisse, sygdom eller andet. I den situation kan huset ikke sælges, fordi man ved, det skal eksproprieres om kort tid, og så skal man ikke være stavnsbundet. Det er den bestemmelse, man har på vejområdet, og det er den bestemmelse, vi vil lade os inspirere af på jernbaneområdet. Det synes jeg giver god mening. Og kan det gøres mere præcis end det, jeg står og siger her, kan vi prøve at gøre det skriftligt i udvalgsarbejdet.

Kl. 12:08

Første næstformand (Bertel Haarder):

Hr. Henning Hyllested for en kort bemærkning.

Kl. 12:08

Henning Hyllested (EL):

Det er lidt det samme. Jeg respekterer selvfølgelig, at ministeren vil deltage i udvalgsbehandlingen og vil afvente de spørgsmål, der kommer, men nu kan jeg ligesom forstå, at de der specielle årsager, der er til at kunne gennemføre forlodsekspropriation, meget går på at være personlige årsager. Der henvises til sygdom og skilsmisse og død og andre begrundeligheder. Men vil selve det, at huset bliver usælgeligt, være en årsag, forstået på den måde, at man jo godt kan have brug for at skulle flytte, fordi man får arbejde i en anden del af landet, eller man bare ikke er tilfreds med at bo der? Der er jo nogle, der gerne vil rykke rundt og bosætte sig andre steder i landet.

Man står altså med et usælgeligt hus. Vil det ikke i sig selv være årsag nok til at sige: Jamen så forlodseksproprierer vi? Jeg er helt klar over, at staten på den måde kan komme til at stå med en række ejendomme, som alligevel ikke bliver berørt, når man så lægger sig fast på den endelige linjeføring, men så kan man også sælge dem til markedsverdi – må vi jo da gå ud fra.

Kl. 12:09

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ministeren.

Kl. 12:09

Transportministeren (Magnus Heunicke):

Nu bliver der nævnt et konkret eksempel: ved jobskifte. Det er en af de ting, som vil betyde, at den familie, der bor i sådan et hus – hvis der er en, der får et job et andet sted i Danmark og skal flytte – så står i en svær situation, fordi det hus, man bor i, ikke kan sælges. Og det er jo præcis en af tingene, det behøver ikke være en tragedie eller en sygdom, det kan også være noget, som er en god begivenhed, nemlig at man får et job et eller andet sted, men så står man med et problem, fordi huset ikke kan sælges, fordi der er planer om det her projekt. Og det er også omfattet af, at man vil kunne komme ind under den her bestemmelse om på forhånd at blive eksproprieret.

Hvis vi kan gøre det mere konkret i udvalgsarbejdet, så lad os prøve at gøre det. Som sagt kender vi jo også problemet fra vejområdet, og hvis man kan gøre det hele mere konkret for både vej- og banerområdet, synes jeg, det vil være rigtig fint.

Første næstformand (Bertel Haarder):

Tak til transportministeren.

Da der ikke er flere, der har bedt om ordet, er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at lovforslagene henvises til Transportudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

3) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 45:

Forslag til folketingsbeslutning om forhøjelse af det statslige tilskud til Gammel Estrup – Herregårdsmuseet.

Af Alex Ahrendtsen (DF) m.fl.

(Fremsættelse 05.02.2014).

Kl. 12:11

Forhandling

Første næstformand (Bertel Haarder):

Forhandlingen er åbnet, og jeg giver ordet til kulturministeren.

Kl. 12:11

Kulturministeren (Marianne Jelved):

Tak. Dansk Folkepartis beslutningsforslag om at forhøje Gammel Estrup – Herregårdsmuseets statslige driftstilskud med 2,7 mio. kr. fra 2015 med henblik på oprettelse af en skoletjeneste er et nobelt forslag.

Jeg har stor respekt for museets ambitioner om at følge op på folkeskolereformens intentioner. Museet varetager, som det fremgår af beslutningsforslaget, et meget relevant afsnit af den danske historie. Der er tale om et godt og velfungerende museum. Det kan man se af Kulturarvsstyrelsens kvalitetsvurdering fra 2012, og jeg har selv haft den store fornøjelse at besøge museet.

Det er ikke ret længe siden, at den nye museumslov fra 2012 blev stemt igennem med støtte fra alle Folketingets partier. Alle partier er nu enige om rammerne for museumsområdet. Hensigten med disse ændringer i museumsloven var at sikre økonomisk bæredygtighed for museerne, og det var også en af årsagerne til, at museerne blev sikret et økonomisk minimumsniveau. Til gengæld valgte man efter en grundig debat at fastholde museernes eksisterende tilskudsniveau. Det fremgår af den stemmeaftale, som blev indgået mellem partierne i forbindelse med behandlingen af museumsloven, som også Dansk Folkeparti stemte for.

Baggrunden for denne beslutning var, at en eventuel omlægning af tilskuddene skulle ske inden for de eksisterende økonomiske rammer. Det ville derfor ikke være muligt at forhøje nogle museers tilskud uden samtidig at stille andre museer ringere, end de var.

I forbindelse med den nye museumslov valgte man også at etablere en pulje for at understøtte den strategiske udvikling af museumsområdet. Det vil sige, at i 2014 er der afsat 11 mio. kr. fra denne pulje til at styrke samarbejdet mellem undervisningssektoren og museerne. I samarbejde med Undervisningsministeriet har Kulturministeriet desuden ansat tre koordinatore, som skal styrke skoletjenesternes netværk og dermed styrke samarbejdet mellem museerne og skolerne og medvirke til at kvalificere og udvikle museernes undervisning. Der er altså flere nationale tiltag, som kan understøtte Gam-

mel Estrups tilbud til skolerne, og som jeg håber at museet vil benytte sig af.

Kl. 12:16

På den baggrund kan regeringen ikke støtte beslutningsforslaget om forhøjelse af Gammel Estrup – Herregårdsmuseets statslige driftstilskud.

Kl. 12:14

Første næstformand (Bertel Haarder):

Der er en kort bemærkning fra hr. Alex Ahrendtsen.

Kl. 12:14

Alex Ahrendtsen (DF):

Tak til ministeren for den korte, men præcise ... (*Formanden*: Jeg er ked af, at der er nogle medlemmer, der vender ryggen til os, men de er vist optaget af noget andet. Hr. Alex Ahrendtsen, værsgo at fortsætte). Det er aldrig sjovt at blive vendt ryggen. Det er vi så også blevet på dette beslutningsforslag, men tak til ministeren under alle omstændigheder.

Hvis vi kigger lidt på tallene, kan vi se, at det jo er sådan, at man sagtens kan sammenligne Gammel Estrup – Herregårdsmuseet med andre museer, og ser vi lidt på andre, kan vi se, at de får langt mere statstilskud i forhold til besøgstallene. Gammel Estrup får 2,3 mio. kr. i statstilskud og har 100.000 besøgende om året, mens f.eks. Moesgaard får 16 mio. kr. og har 102.000 besøgende om året. Kan ministeren forklare, hvorfor der er sådan en tilsyneladende stor forskel på egentlig sammenlignelige museer?

Kl. 12:15

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ministeren.

Kl. 12:15

Kulturministeren (Marianne Jelved):

Der er rigtig mange af de forskellige måder at give tilskud på, som har deres egen historie. F.eks. er det sådan, at amterne på et tidspunkt også gav tilskud til museer, som ellers fik tilskud fra kommunerne og fra staten. Da vi så fik ændret hele den kommunale struktur, blev de midler, som af amterne blev sat af til specifikt nævnte museer, overført til de pågældende museer, og nu skal staten så sørge for, at de bliver udbetalt hvert år. Derfor er der stor forskel, fordi amterne havde meget forskellige måder at give tilskud på eller forskellige niveauer at give tilskud på, så det er forklaringen – i hvert fald en af de mest centrale forklaringer.

Kl. 12:15

Første næstformand (Bertel Haarder):

Alex Ahrendtsen.

Kl. 12:15

Alex Ahrendtsen (DF):

Det vil så sige, at der er historiske årsager til det. Ville det så ikke være en god idé, at vi lige kiggede på hele museumsområdet en gang til for at se, om vi ikke kunne rydde op i de her historiske forskelle? For det virker jo besynderligt for sådan en som mig, at der er så stor forskel. Så vil ministeren igangsætte en form for analyse, så vi kan få mere rimelighed i udbetalingen af statstilskuddet, især fordi Gammel Estrup – Herregårdsmuseet jo gør det så fremragende, sådan som Kulturstyrelsen har skrevet i 2012, og som ministeren selv har sagt?

Kl. 12:16

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ministeren.

Kulturministeren (Marianne Jelved):

Jamen vi sad jo i en kreds i december 2012 og forhandlede museumssloven, og vi lavede en stemmeaftale. I den forhandling og i den aftale drøftede vi lige netop de spørgsmål, som hr. Alex Ahrendtsen fremhæver her. Vi diskuterede, om vi skulle lave en ny måde at give tilskud på, og det vil sige en måde, hvor vi samlede alle pengene i en pulje – billedligt talt – og delte dem ud efter nogle kriterier, som så var mere retfærdige, end vi kan se, de er i dag. Det var der bare ikke stemning for.

Derfor blev aftalen, at vi sikrede et økonomisk minimumsniveau til de museer, der er i dag, og at vi accepterede, at der var den forskel, som der er i dag. For der var ikke stemning for, at vi tog fra de museer, der får relativt flere penge, for at give nogle til dem, der får relativt få penge. Derfor er det jo et spørgsmål om, om aftalekredsen kan blive enige om at gøre det, hr. Alex Ahrendtsen beder om. Jeg kan forhøre mig hos ordførerne, om de er indstillet på, at man tager sådan en drøftelse, men det er jo ikke nogen nem situation at være i. Det var derfor, man afviste det for 2 år siden.

Kl. 12:17

Første næstformand (Bertel Haarder):

Tak til ministeren. Så går vi til ordførerrækken, og det er først hr.

Michael Aastrup Jensen fra Venstre.

Kl. 12:18

(Ordfører)

Michael Aastrup Jensen (V):

Det beslutningsforslag, som vi skal behandle her i dag, handler om at øge det statslige tilskud til Gammel Estrup – Herregårdsmuseet fra de nuværende 2,3 mio. kr. årligt til 5 mio. kr. årligt fra den 1. januar 2015.

Gammel Estrup er jo et statsanerkendt specialmuseum for herregårdshistorie og herregårdskultur og har faktisk også været initiativtager til stiftelsen af Dansk Center for Herregårdsforskning, som hører hjemme på museet. Forskningen foregår i dag som et samarbejde mellem Aarhus Universitet, Nationalmuseet og Arkitektskolen Aarhus. Siden stiftelsen i 2004 har det udgjort det nationale samlingspunkt for herregårdsforskning i Danmark. Så alt i alt mener vi i Venstre, at Gammel Estrup gør et absolut vigtigt stykke arbejde for bevarelsen af den danske kulturarv.

Historisk set har Gammel Estrup imidlertid fået en lav bevilling i forhold til museets betydning sammenlignet med eksempelvis Danmarks Tekniske Museum, Jagt- og Skovbrugsmuseet, Designmuseum Danmark og Søfartsmuseet. Disse museer modtager typisk et tilskud på mellem 5 og 10 mio. kr. årligt fra staten, og i den sammenhæng er de 2,3 mio. kr., som Gammel Estrup modtager, et relativt beskedent beløb. Derfor har museet igennem længere tid været helt og aldeles afhængig af støtte fra fonde.

Vi mener fra Venstres side, at det skal sikres, at også de kommende generationer kan få viden om den meget væsentlige del af vores fælles kulturarv, og heri indgår vores herregårde som et absolut naturligt element. Spredt ud over landet ligger der faktisk 734 af slagsen, og går vi bare et par generationer tilbage, har rigtig mange danskere haft en tilknytning til en herregård. En stor andel af befolkningen var beskæftiget i landbruget, mens andre var tilknyttet driften af godset eller som leverandør af varer og ydelser til herregårde.

Men i dag oplever vi en geografisk skævvridning i fordelingen af kulturstøtten. Samtidig mangler der i visse tilfælde en rimelig balance mellem tilskuddenes størrelse og det årlige antal besøgende. Gammel Estrup er således langt fra det eneste museum, hvor statstilskuddet kunne trænge til en opgradering. Man kunne nævne Fiskeri- og Søfartsmuseet i Esbjerg, Odense Bys Museer og Fregatten Jylland, som ligeledes alle sammen frister en tilværelse i den lave ende.

Så fra Venstres side er vi åbne over for forslaget om at tage et kig på, om den nuværende støtte til vores statslige og statsanerkendte museer kan fordeles, så vi i højere grad styrker dansk kulturarv på tværs af landet, og på den baggrund vurdere, om de offentlige midler kan fordeles mere fair til gavn for bl.a. Gammel Estrups store indsats for vores store kulturarv.

Kl. 12:21

Første næstformand (Bertel Haarder):

Der er en kort bemærkning fra hr. Alex Ahrendtsen.

Kl. 12:21

Alex Ahrendtsen (DF):

Det begynder jo egentlig meget godt; ministeren har sagt, at hun, hvis aftalekredsen vil kigge på det, så er rede til at tage imod en henvendelse, og Venstres ordfører har i sin ordførertale lige sagt, at man gerne vil kigge på det her. Så jeg vil egentlig bare kvittere for Venstres melding; det er jo en åbning over for Gammel Estrup og over for andre museer, som af historiske årsager ikke får så meget, som andre museer gør. Og det vil jeg bare kvittere for, og jeg håber, at ministeren snart vil indkalde til et møde, for nu er der i hvert fald to partier, der er åbne over for det.

Kl. 12:22

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren.

Kl. 12:22

Michael Aastrup Jensen (V):

Tak for det. Jeg er jo helt enig med Dansk Folkepartis ordfører, hr. Alex Ahrendtsen, i, at regeringen også må komme på banen og så prøve at få os alle sammen indkaldt, for der er jo virkelig, som jeg ser det, behov for, at vi får opgraderet en lang række museer. Nu nævnte jeg også Odense Bys Museer, som jeg er sikker på at hr. Alex Ahrendtsen også har en stor lokal interesse i, men der er jo også så mange andre eksempler på forskellige museer rundt om i landet, som jeg synes trænger til at blive kigget på. Så ud over at jeg bor tættere på Gammel Estrup, end jeg gør på Odense Bys Museer, så synes jeg i hvert fald, vi skal kigge generelt på alle de her museer, som er stillet så dårligt, som de er i dag.

Kl. 12:22

Første næstformand (Bertel Haarder):

Alex Ahrendtsen.

Kl. 12:22

Alex Ahrendtsen (DF):

Jamen det er jo en fornøjelse: Jeg bor i Odense og tager mig lidt af Gammel Estrup, mens hr. Michael Aastrup Jensen bor i nærheden af Randers og taler varmt for Odense Bys Museer; det ender jo efterhånden i den store forbrødring! Tak for ordførertalen. (*Michael Aastrup Jensen* (V): Selv tak!).

Kl. 12:23

Første næstformand (Bertel Haarder):

Hr. Jørgen Arbo-Bæhr for en kort bemærkning.

Kl. 12:23

Jørgen Arbo-Bæhr (EL):

Jeg bor i Valby, og jeg tror ikke, jeg skal gøre noget for vores museum i nærheden, men jeg har et spørgsmål til hr. Michael Aastrup Jensen, for jeg hører det, som om der er nogle museer, han gerne vil give noget til. Hvem skal betale det?

Kl. 12:23

Første næstformand (Bertel Haarder):
Ordføreren.

Kl. 12:23

Michael Aastrup Jensen (V):

Jamen det er jo lige præcis spørgsmålet. For jeg har jo også sagt mange gange, og det vil jeg også bekræfte herfra, at jeg ikke synes, at der skal tages flere penge til det her område fra statskassen, så det vil sige, at den prioritering, som Dansk Folkeparti jo også lægger op til der skal foretages, jo skal foretages blandt de nuværende bidragsmodtagere. Og det er jo selvfølgelig op til en forhandling. Jeg åbnede jo i min tale, hvis hr. Jørgen Arbo-Bæhr hørte det, lidt op for, at antallet af besøgende skulle spille en større rolle. Jeg synes, at man skal lave et miks, sådan at hvis der er nogle museer, som virkelig gør noget godt, og som derfor også kan tiltrække flere folk, så skal de også have en større belønning for det i forhold til det statstilskud, de får. Selvfølgelig er der nogle geografiske skævvridninger, man skal tage højde for, sådan at Udkantsdanmark ikke bliver sorteper i det her spil, men det kan vi sagtens finde ud af. Men ellers synes jeg man skal belønnes, hvis man gør noget, som tiltrækker så mange folk som overhovedet muligt.

Kl. 12:24

Første næstformand (Bertel Haarder):

Jørgen Arbo-Bæhr.

Kl. 12:24

Jørgen Arbo-Bæhr (EL):

Jeg synes for det første, det er farligt med en belønning til nogle. Er det præcis nogle, som er store museer som f.eks. Den Gamle By i Aarhus, som gør det rigtig godt; skal de belønnes, fordi der kommer så mange?

For det andet var hr. Michael Aastrup Jensen jo med til at diskutere museumsloven, og jeg tror godt, han kan huske, hvilke problemer der var på museerne – der var nogle problemer det ene sted og andre problemer det andet sted – så hvis vi åbner op for det, hvem skal så bestemme det? Skal det være et flertal, eller skal vi alle sammen være enige om, at alle museer får det? For vi var jo som udgangspunkt enige sidste gang, og det tror jeg vi skal holde fast i, for ellers tror jeg det går helt galt.

Kl. 12:25

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren.

Kl. 12:25

Michael Aastrup Jensen (V):

Jeg er enig i, at det nemmeste ville være, at man bare fortsatte med status quo; det ville i hvert fald skabe mindst uro, hvis det var det, der var målet. Problemet er bare, at jeg har et andet mål. Jeg synes, der er en lang række af især specialmuseer, som har det rigtig hårdt, fordi der af primært historiske grunde ikke er balance i forhold til andre, og derfor synes jeg, det er nødvendigt, at vi tager diskussionen, og det synes jeg vi skal gøre alle sammen. Vi er i hvert fald klar til det fra Venstres side, også selv om det måske kommer til at gøre ondt.

Kl. 12:26

Første næstformand (Bertel Haarder):

Marlene Borst Hansen for en kort bemærkning.

Kl. 12:26

Kl. 12:28

Marlene Borst Hansen (RV):

Jeg synes bare, at det, som Venstres ordfører står og siger fra talerstolen, er voldsomt interessant, for det er kun godt og vel et års tid siden, vi sad og forhandlede det her, og da oplevede jeg bare ikke den samme velvillighed fra Venstres side i forhold til at få kigget på det, som ministeren også tilkendegiver, altså at vi så at sige kaster alle pengene op i luften og så ser, om vi kunne finde nogle objektive kriterier, som vi kunne fordele ud fra på ny.

Jeg må bare sige, at man, når man ser på de bevillinger, museerne får, så kan se, at Gammel Estrup Herregård faktisk her ligger i den gode ende, den bedste tredjedel. Et museum som ARoS – hr. Michael Aastrup Jensen kender det særdeles godt – som alt andet lige har nogle flere besøgende, end Gammel Estrup har, ville jo så nok være et af de museer, hvor det skulle sættes betydeligt op, hvis det f.eks. var besøgstallet, der var det objektive kriterie.

Så hvad er der sket? vil jeg spørge hr. Michael Aastrup Jensen.

Kl. 12:27

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 12:27

Michael Aastrup Jensen (V):

Jamen allerførst håber jeg da ikke, det kun er nu, jeg siger noget interessant fra talerstolen; jeg ville da være ked af det, hvis jeg alle de andre gange, jeg har været her, ikke havde sagt noget interessant. Men man skal selvfølgelig være glad og positiv, så jeg er da glad for, at det, jeg siger nu, er interessant. Jeg vil sige det sådan, at jeg klart anerkender, at det her er en følsom debat. Og jeg anerkender også, at vi har en museumslovsaftale, som vi selvfølgelig respekterer hundrede procent – ingen tvivl om det – men jeg vil samtidig også sige, at jeg også respekterer de museer, som nu kommer til os og siger, at de altså har nogle økonomiske problemer, som er uoverskuelige i forhold til deres fremtidige drift. Og det kan man gribe an på to måder. Den ene måde er at sige: Nå, men det er synd, vi kan ikke gøre noget. Den anden måde, som er den, jeg støtter, er at sige: Okay, vi synes, vi er nødsaget til at tage den her følsomme debat. Og så kigger vi på, om det skal være ren historik, altså på grund af bl.a. amternes nedlæggelse osv., der skal afgøres, hvordan tilskuddenes størrelse er, eller om det skal være en anden model. Og der har jeg jo åbnet op for, hvilken model jeg synes det skal være, men der kan være mange forskellige modeller på bordet, og vi er i hvert fald klar til at forhandle.

Kl. 12:28

Første næstformand (Bertel Haarder):

Marlene Borst Hansen.

Kl. 12:28

Marlene Borst Hansen (RV):

En af modellerne kunne jo også være at se på det statslige tilskud i forhold til det kommunale tilskud, og det kommunale område er jo også et område, som hr. Michael Aastrup Jensen kender lidt til. Og lige præcis i forhold til det museum, vi diskuterer i dag, er der jo faktisk en meget, meget stor forskel på statstilskuddets størrelse og det kommunale tilskuds størrelse. Mener hr. Michael Aastrup Jensen ikke, at også kommunerne har et ansvar i forhold til at drive museer?

Kl. 12:28

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren.

Michael Aastrup Jensen (V):

Jo, absolut; jeg mener, at kommunerne har et stort ansvar i driften af museer. Det gode i forhold til det konkrete eksempel er, at Norddjurs Kommune faktisk har opgraderet deres tilskud til Gammel Estrup; det er måske stadig væk ikke så højt, som man kunne ønske, det er jeg enig i – og der går jeg ud fra at regeringen har bedre kontakter til den socialdemokratiske borgmester i Norddjurs Kommune, end jeg har. Men ellers kan jeg i hvert fald kun glæde mig over, at de har sat tilskuddet op. For selv om det er et museum, der har national betydning, som Gammel Estrup har, så er det selvfølgelig også vigtigt, at kommunerne er opmærksomme på deres del af ansvaret.

Så jo, jeg er enig i det – og det bliver jo sådan helt til fredagse-nigheder hele vejen rundt – men jeg tror også, vi kan være enige om, at vi bliver nødt til at gøre noget i forhold til de specialmuseer. For ellers tror jeg vi mister dem, og det tror jeg vi alle sammen ville være kede af.

Kl. 12:29

Første næstformand (Bertel Haarder):

Tak til Venstres ordfører. Så er det Socialdemokraternes ordfører, hr. Troels Ravn.

Kl. 12:29

(Ordfører)

Troels Ravn (S):

Tak for det. Kultur er oplevelse, oplysning, indsigt, udsyn og kreativitet, og et rigt kunst-, kultur- og idrætsliv er en væsentlig forudsætning for den menneskelige og samfundsmæssige udvikling i Danmark. Derfor skal vi generelt have gode rammer for idræt samt kulturel og kunstnerisk udvikling i hele landet. For Socialdemokraterne er det vigtigt, at alle danskere skal have mulighed for at deltage i kulturlivet.

I forhold til beslutningsforslaget her skal vi værne om den danske kulturarv, og herregårdene er bestemt en vigtig del af vores historie. Herregårdsmuseet Gammel Estrup er sammen med en række andre museer vigtige institutioner, som gør et dygtigt stykke arbejde. Derfor har vi også en museumslov, der sikrer, at museer kan søge om støtte fra staten til driften, men vi kan fra politisk side ikke lovgive om størrelsen på hver enkelt museums statstilskud. Armslængdeprincippet må og skal respekteres, når vi tildeler midler til kulturen. Vi skal sikre, at der ikke sker en politisk styring af kunsten, særlig med hensyn til detaljestyling, som det er tilfældet med dette beslutningsforslag. I øvrigt blev det i forbindelse med vedtagelsen af den nye museumslov i 2013 besluttet ikke at ændre på fordelingen af statstilskuddet – en lov, Dansk Folkeparti i øvrigt stemte for.

De danske børn og unge skal have mulighed for at møde kulturelle tilbud af høj kvalitet, både som aktive deltagere og som kritiske kulturforbrugere. Derfor har vi med den nye museumslov og folkeskolereformen øget indsatsen til særlig samspillet mellem folkeskolen og kulturinstitutionerne.

Denne indsats skal Gammel Estrup naturligvis bidrage til, men hvis budgettet ikke er til at oprette en skoletjeneste, er der rig mulighed for at søge Kulturarvsstyrelsens museumspulje til udviklingen af museernes samarbejde med uddannelsessektoren. Derudover har vi i folkeskolereformen etableret et skoletjenestenetværk, der skal bidrage til samspillet mellem folkeskolen og kulturinstitutionerne. Således kan museer som Gammel Estrup bidrage i den understøttende undervisning og være med til at give eleverne en interessant og afvekslende skoledag.

Socialdemokraterne kan ikke støtte forslaget.

Kl. 12:32

Kl. 12:35

Første næstformand (Bertel Haarder):
Der er en kort bemærkning fra hr. Alex Ahrendtsen.

Kl. 12:32

Alex Ahrendtsen (DF):

Tak til ordføreren. Jeg er selvfølgelig ærgerlig over, at Socialdemokratiet ikke vil støtte Dansk Folkepartis beslutningsforslag. Men nu har vi jo hørt, at kulturministeren er åben over for at tage en drøftelse i aftalekredsen af, om vi eventuelt kan kigge på de her statslige tilskud, fordi der åbenbart er nogle historiske årsager til, at tilskuddene er, som de er. Vi har hørt Venstres ordfører sige, at vi måske skulle kigge generelt på de her tilskud for at se, om vi ikke kunne gøre tingene anderledes. Det synes jeg jo er udtryk for åbenhed og meget prisværdigt, og det tager vi imod med kyshånd. Så mit spørgsmål til hr. Troels Ravn er, om Socialdemokratiet også vil være med til at kigge på de statslige tilskud til de statsanerkendte museer, så vi måske kan få en lidt anden fordeling, som er lidt mere rimelig.

Kl. 12:33

Første næstformand (Bertel Haarder):
Ordføreren.

Kl. 12:33

Troels Ravn (S):

Altså, dialog og drøftelser er meget vigtige elementer i de politiske processer, og jeg lyttede også til, at ministeren åbnede op for, at vi ordførerne imellem kunne tage det her emne op. Det er Socialdemokraterne naturligvis også med på. Jeg vil bare sige, at den her museumslov altså er fra 2013, og Dansk Folkeparti stemte i øvrigt også for, at vi ikke skulle ændre på fordelingen af statstilskuddene til museerne. Men hvis der er kommet et nyt grundlag, hvis der er kommet nye oplysninger, hvis der er et sagligt grundlag for at tage en ny drøftelse, er vi naturligvis åbne over for det og med på det.

Kl. 12:34

Første næstformand (Bertel Haarder):
Alex Ahrendtsen

Kl. 12:34

Alex Ahrendtsen (DF):

Det synes jeg er rart, for politik handler jo også om at reagere på nye oplysninger og på forandringer. Jeg vil faktisk se frem til, at Socialdemokratiet også spiller konstruktivt ind i de her drøftelser fremover, for det er jo mærkeligt, at statstilskuddet til Gammel Estrup er så lavt, når man sammenligner med andre museer, der har langt færre besøgende. Så det er jeg glad for, og jeg håber, at vi får en god drøftelse, når ministeren indkalder til en sådan.

Kl. 12:34

Første næstformand (Bertel Haarder):
Ordføreren.

Kl. 12:34

Troels Ravn (S):

Socialdemokraterne er selvsagt altid konstruktive og går ind til forhandlinger og møder med en positiv tilgang. Jeg vil også sige i forhold til netop Gammel Estrup, herregårdsmuseet, at så har vi Socialdemokrater også tidligere været med til at forhøje tilskuddet til det. Så vil jeg bare sige om prioriteringer, fordeling, tilskud osv., at det ikke er nogen nem øvelse. Checken bliver ikke større, og det er indimellem nogle barske forhandlinger, der skal til. Men selvfølgelig er vi parate til at gå ind i det.

Første næstformand (Bertel Haarder):
Hr. Michael Aastrup Jensen for en kort bemærkning.

Kl. 12:35

Michael Aastrup Jensen (V):

Der er to ting, der får mig til at reagere. Den ene er, at den socialdemokratiske kulturordfører i sin tale til at starte med sagde, at han støttede armslængdeprincippet, som åbenbart i hans hoved bestod i, at politikerne ikke skulle blande sig i, hvilket tilskud museerne skulle have. Citat slut. Det må jeg indrømme jeg er dybt chokeret over, for alt det, vi bl.a. også gør, er, at vi har diskussioner og debatter og forhandlinger om, hvordan visse museer skal have finansiel støtte. Det var den ene ting, jeg ikke forstod, men det håber jeg jeg kan få en eller anden kommentar til.

Den anden ting er, at ordføreren lige her før i et svar til hr. Alex Ahrendtsen sagde, at man fra Socialdemokraternes side har været med til at forhøje tilskuddet til Gammel Estrup. Det er en faktuel fejl fra ordførerens side. Det, man gjorde, var, at man gik fra en besparelse, man havde lagt op til i en finanslovsforhandling, til at fjerne besparelsen – heldigvis med bl.a. Enhedslistens hjælp – da man for halvandet år siden lavede det røde finanslovsforlig. Så jeg håber, jeg kan få en kommentar til begge ting.

Kl. 12:36

Første næstformand (Bertel Haarder):
Ordføreren.

Kl. 12:36

Troels Ravn (S):

I forbindelse med vedtagelsen af den nye museumslov fra 2013 blev det besluttet ikke at ændre på fordelingen af statstilskuddet. Når vi træffer sådan en beslutning og går igennem sådan en lovproces, er det god skik, at vi så også respekterer et armslængdeprincip. Og det skal respekteres, når vi tildeler kulturen midler. Vi skal sikre, at der ikke sker politisk styring af kunsten, og det var derfor, jeg i min ordførtale præciserede disse forhold.

Så er det vedrørende Gammel Estrup rigtigt, at jeg siger, vi har været med til at se på institutionens økonomiske forhold, for det er faktisk min oplevelse. Jeg er ny ordfører, det skal ikke være nogen undskyldning, men i mit researcharbejde har jeg været inde at konstatere, at vi i et tilfælde har været med til at se konkret på Gammel Estrups økonomi, og det er min oplevelse, at vi har været med til generelt at bedre økonomien for institutionen.

Kl. 12:37

Første næstformand (Bertel Haarder):
Michael Aastrup Jensen.

Kl. 12:37

Michael Aastrup Jensen (V):

Jeg anerkender hundrede procent, at den socialdemokratiske kulturordfører er ny. Så kan jeg fortælle, hvordan situationen var, for jeg var med. Situationen var, at man i forbindelse med finansloven stillede et forslag, der gik ud på at fjerne de dengang midlertidige tilskud, som VK-regeringen havde gennemført, og som sikrede det her tilskud til Gammel Estrup. Der var et stort pres, deriblandt fra de borgerlige partier, som så heldigvis gjorde, at man sløjfede fjernelser af de midlertidige tilskud. Det vil jeg ikke kalde en forhøjelse, det vil jeg bare kalde status quo. Status quo er selvfølgelig bedre end en besparelse, men det, vi bliver nødt til at kigge på her og nu, er den skævvridning, der er generelt mellem det ene specialmuseum, Gammel Estrup, og så den store palet af andre specialmuseer.

Første næstformand (Bertel Haarder):
Ordføreren.

Troels Ravn (S):

Lad mig bare konstatere, at vi, også med partiet Venstres deltagelse, altså i 2013, var omkring museumsloven, hvor de her forhold blev fastsat. Jeg mener måske nok, det er en kende hurtigt igen at skulle rykke ud. Men det skal ikke ændre på, som jeg også har sagt til Dansk Folkepartis ordfører, at er der kommet nye oplysninger og et nyt grundlag at gå til mødebordet på, er det et godt element i den politiske proces, at vi så naturligvis gør det.

Første næstformand (Bertel Haarder):

Tak til ordføreren. Så er det den radikale ordfører, fru Marlene Borst Hansen.

(Ordfører)

Marlene Borst Hansen (RV):

Radikale Venstre er meget optaget af alle de nye muligheder for langt bedre samspil mellem skolen og de mange, mange kulturinstitutioner, som Danmark er så rig på, men som desværre ikke alle børn i dag har mulighed for at opleve. Vi deler derfor Dansk Folkepartis intention i det her lovforslag om at sikre, at også de kommende generationer kan få viden om den meget væsentlige del af vores fælles kulturarv, som herregårdene er. Men det, vi ikke kan støtte, er, at Gammel Estrup – Herregårdsmuseet skal have særskilt statstilskud til en opgave, som alle andre museer og kulturinstitutioner også har.

Man kan jo altid diskutere de statslige tilskuds størrelse sammenlignet med andre museer, og ser man på listen over, hvor meget staten støtter de forskellige museer, ser man, at Gammel Estrup faktisk ligger ganske pænt. Til gengæld kan man sige, at deres kommunale tilskud, om det så er blevet hævet en smule eller ej, sammenlignet med andre museer er meget, meget lavt, og da kommunen må have en særskilt interesse i, at netop deres skolebørn får glæde af en ny skoletjeneste, må man formode, at de ligeledes er interesseret i – og så økonomisk – at støtte det. Derudover kan Gammel Estrup ligeledes, som også ministeren var inde på, søge støtte fra enten 11-millionerkronerspuljen, som netop er til for at styrke samarbejdet mellem undervisningssektorerne og museerne, eller søge hjælp hos en af de tre koordinatore, som er ansat i et samarbejde mellem Undervisningsministeriet og Kulturministeriet for netop at hjælpe med til at kvalificere og udvikle museernes undervisning.

Gammel Estrup – Herregårdsmuseet har altså en række muligheder for at søge hjælp og økonomisk støtte andre steder end ved at få sat deres statsstøtte op, og Radikale Venstre kan derfor ikke støtte beslutningsforslaget.

Første næstformand (Bertel Haarder):

Der er en kort bemærkning fra hr. Alex Ahrendtsen.

Alex Ahrendtsen (DF):

Tak for det. Ordføreren siger, at den offentlige støtte til Gammel Estrup – Herregårdsmuseet ligger pænt. Men hvis vi kigger lidt på sammenlignelige ting, kan vi se, at det jo ikke er rigtigt. Tag bare et eksempel som Kvindemuseet, som får 4,8 mio. kr. om året og har knap 40.000 besøgende om året, mens Gammel Estrup har 3,1 mio. kr. og 100.000 besøgende. Vi kan også som eksempel tage Moesgaard Museum, der får 16 mio. kr. om året og har 100.000 besøgen-

Kl. 12:38

de, så det er jo ikke rigtigt, at Gammel Estrup ligger pænt. Alene de her tal – og der findes flere tal – viser jo, at der er behov for at kigge på det her på ny.

Kl. 12:38

Derfor skal mit spørgsmål til ordføreren være, om hun på linje med de andre ordførere er villig til at gå ind at kigge på de her tal en gang til for at se, om vi ikke skulle have en analyse af, hvorfor der er de historiske forudsætninger for støtten, og om vi ikke skal lave en lidt mere objektiv tildeling.

Kl. 12:42

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren.

Kl. 12:42

Marlene Borst Hansen (RV):

På selve spørgsmålet er svaret ja: Radikale Venstre er åbne over for at se på nogle mere objektive kriterier. Det var vi også under forhandlingerne om museumsloven, men dengang var der ikke flertal for det. Og hvis man ser på listen over museer, der får statsstøtte, kan man se, at Gammel Estrup ligger i den pæne halvdel. Man kan også nævne, at ARoS Aarhus Kunstmuseum får 200.000-300.000 kr. mindre i statsstøtte end Gammel Estrup med betydelig flere besøgende – betydelig flere. Man kunne nævne kunstmuseet TRAP-HOLT, som også får markant lavere støtte end Gammel Estrup. Man kunne nævne Herning Museum, som får langt, langt lavere støtte end Gammel Estrup.

Det er bare for at sige, at hvis du tager den samlede statsstøtte, kan du se, at Gammel Estrup – Herregårdsmuseet ligger i den øverste halvdel, hvad angår tildeling af støttekroner. Til gengæld er proportionaliteten mellem, hvad de får fra staten, og hvad de får fra kommunen, ikke sammenlignelig med, hvad andre museer får. Det er helt galt med den niveauforskel.

Kl. 12:43

Første næstformand (Bertel Haarder):

Alex Ahrendtsen.

Kl. 12:43

Alex Ahrendtsen (DF):

Ordføreren blander æbler og pærer lidt sammen. Man skal selvfølgelig vil sammenligne kulturhistoriske museer med hinanden, og ARoS er ikke et kulturhistorisk museum, så den sammenligning giver jo ikke nogen mening. Det, man skal sammenligne med, er f.eks. sådan noget som M/S Museet for Søfart, Arbejdermuseet, Den Gamle By eller Moesgaard Museum osv. osv. Det er jo de museer, der skal sammenlignes med.

Derfor er jeg da selvfølgelig glad for, at også Det Radikale Venstre på linje med de andre partier gerne vil kigge på det her på ny. Det åbner jo op for nogle muligheder, også for Gammel Estrup, det vil jeg gerne kvittere for, og jeg glæder mig til det møde, som ministeren indkalder til.

Kl. 12:44

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren.

Kl. 12:44

Marlene Borst Hansen (RV):

Jamen vi glæder os også rigtig meget til mødet. Et sammenligneligt museum er dog måske museet på Koldinghus, som også får markant mindre end Gammel Estrup. Sammenligningsgrundlaget kan være svært, det erkender jeg, for der er historiske og ikke altid objektive grunde til, at museer får de bevillinger, de får. Hvis vi får kigget på det her, håber jeg, at det vil betyde, at bevillingen til Gammel Estrup

ud fra de nye, objektive kriterier vil stige. Men det er jeg ærlig talt i tvivl om.

Kl. 12:44

Første næstformand (Bertel Haarder):

Tak til den radikale ordfører. Så går vi til Socialistisk Folkepartis ordfører, fru Annette Vilhelmsen.

Kl. 12:44

(Ordfører)

Annette Vilhelmsen (SF):

Tak. Også tak til Dansk Folkeparti for, at vi får drøftelsen af det her i salen i dag. Det, jeg kan høre, og som jeg vil tilslutte mig, er, at herregårdene er en vigtig del af den danske kulturarv. Gammel Estrup, som det her forslag omhandler, er et vigtigt museum, som formidler herregårdshistorie, og det gør de jo også til nye generationer. Det er sympatisk, at forslagsstillerne gerne vil styrke formidlingen af herregårdens kulturhistorie. Det er netop formidlingen, jeg lige vil opholde mig lidt ved. Helt konkret er forslaget her jo, at der bevilges penge, så museet kan oprette en skoletjeneste for at styrke aktiviteterne for børn og unge, og at de penge tages fra de andre statslige og statsanerkendte museer på finansloven.

Jeg er meget stor tilhænger af, at man styrker formidlingen til børn og unge, hvilket også er intentionen bag den nye folkeskolelov, men som jeg kan forstå – der er jo et »men« i de her fortællinger – så er der allerede inden for de nuværende rammer mulighed for at søge tilskud fra Kulturstyrelsens museumspulje. Og den pulje har netop til formål at give tilskud til samarbejde mellem museer og skoler, ligesom der netop er etableret et skoletjenestenetværk, som kan bistå med nationale koordinatore, de omtalte tre koordinatore, man kan rekvirere.

Så derfor støtter SF ikke beslutningsforslaget. Men vi vil gerne være åbne for en diskussion af en yderligere styrkelse af skoletjenesterne i forbindelse med Kulturministeriets kommende børn- og ungestrategi.

Kl. 12:46

Første næstformand (Bertel Haarder):

Der er en kort bemærkning fra hr. Alex Ahrendtsen.

Kl. 12:46

Alex Ahrendtsen (DF):

Tak til ordføreren. Både ministeren og de øvrige ordførere har været på talerstolen og har sagt, at de gerne vil kigge på de statslige tilskud til de her museer en gang til for at se, om der måske er nogle historiske urimeligheder. Vil Socialistisk Folkeparti støtte, at vi tager en snak på ny i aftalekredsen og eventuelt får en analyse udarbejdet af ministeriet for at se, om vi eventuelt skal ændre på fordelingen inden for eksisterende pulje af statstilskud til sammenlignelige museer, så vi kan få rettet op på skævhederne?

Kl. 12:47

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren.

Kl. 12:47

Annette Vilhelmsen (SF):

Altså, på den ene side forstår jeg sådan set godt hr. Alex Ahrendtsens utålmodighed, men på den anden side beder jeg egentlig også om, at den museumslov, der blev vedtaget for ganske nylig, får mulighed for at arbejde. Jeg ville sådan helt umiddelbart tænke, at det var et meget tidligt tidspunkt at indtænke en analyse på, fordi museumsloven er så ny, som den er, men det ville da være en meget u-SF'sk måde at agere på at afvise at indgå i en drøftelse, for det vil vi selvfølgelig også gerne gøre. Men jeg vil nu sådan set glæde mig til,

at der går lidt mere tid, så der er et mere relevant grundlag at foretage de analyser på.

Så er jeg sådan set lidt optaget af, hvordan vi får museerne til at spille sammen med folkeskolereformen, og der ser jeg nogle rigtig gode muligheder. Der er jo bl.a. en pulje her, som man kan søge midler fra, og det kunne være spændende at se, hvordan det kommer til at spille sammen med også det lokale museumsarbejde, der foregår.

Kl. 12:48

Første næstformand (Bertel Haarder):

Alex Ahrendtsen.

Kl. 12:48

Alex Ahrendtsen (DF):

Ministeren har jo erkendt, at der er historiske årsager til de forskellige statslige tilskud. Jeg hører dog ordføreren – men ordføreren må lige rette mig, hvis jeg hører forkert – fra SF sige halvkvædet ja til, at man også gerne vil gå ind og kigge på det, så vi kan gå fra brevøkonomi og historisk økonomi til en mere objektiv økonomi for bl.a. specialmuseer som Gammel Estrup.

Kl. 12:48

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren.

Kl. 12:48

Annette Vilhelmsen (SF):

Jeg er sådan set meget tryk ved, at ministeren indkalder til et møde. Jeg appellerer bare til, at vi også bruger hinandens tid bedst muligt, og det synes jeg vi gør, ved at vi, når vi sætter nye love i gang, også giver dem tid til at virke. Og så håber jeg, at ordføreren fra Dansk Folkeparti ligesom mig vil være med til det, synes jeg, meget positive og konstruktive samarbejde, der skal være mellem skoletjenesterne i forbindelse med folkeskolereformen. Men det hører jeg egentlig også en tilslutning til.

Kl. 12:49

Første næstformand (Bertel Haarder):

Tak til SF's ordfører. Så er det Enhedslistens ordfører, hr. Jørgen Arbo-Bæhr.

Kl. 12:49

(Ordfører)

Jørgen Arbo-Bæhr (EL):

Det lyder meget godt, hvis vi kan enes om at give flere penge til ét museum. I denne omgang har Dansk Folkeparti fundet frem til Gammel Estrup – Herregårdsmuseet. Jeg har sidst været oppe og besøge det i efteråret, og jeg kan give forslagsstillerne ret i, at det er et godt og velfungerende museum.

Dansk Folkeparti har nu fundet ud af, at de går ind for en ekstrabevilling til lige præcis dette museum, og jeg har prøvet at finde ud af, hvorfor de gør det. Jeg har læst bemærkningerne, hvor der bl.a. står, at Danmark er et herregårdsskabsland. Jeg synes, at forslagsstillerne tager munden lidt for fuld, men på den anden side giver jeg dem ret i, at herregårdene er en del af vores alle sammens kulturarv.

Der er jo masser af de danske museer, der har en opgave med at bevare vores kulturarv, og jeg tror, at også forslagsstillerne giver mig ret i, at mange museer sagtens kunne bruge flere penge både til anlæg, renovering og drift. Jeg kan bare nævne museer som Arbejdermuseet og Kvindemuseet. De suger på labben, og det er nogle af de museer, der ikke får så meget fra de private fonde. Når man kigger på Gammel Estrup, har de gjort det rigtig godt. De har fået succes med tilskud fra de private fonde som f.eks. Augustinus Fonden. Der er en anden diskussion, som jeg godt vil stille spørgsmål om,

nemlig hvorfor en stor del af vores kulturinstitutioner bygger på finanser fra disse fonde, men når man spørger om det, er svaret: Sådan er det jo bare.

Desuden vil jeg godt give ministeren ret i, at vi har fået en mere eller mindre ny museumslov, som bl.a. betyder, at vi er enige om det eksisterende tilskudsniveau. Det var en omfattende diskussion, men også Dansk Folkeparti støttede den. Hvis ministeren vil indkalde os til et møde, møder jeg selvfølgelig gerne op. Jeg tror bare, at vi skal tage det meget roligt, for vi har fået en helt ny museumslov, og jeg tror, at der kan opstå store uenigheder, når vi skal diskutere, hvilke museer der skal have hvilke tilskud.

Jeg ved godt, at Herregårdsmuseet selvfølgelig kan bruge flere penge. Men da jeg besøgte det, fungerede det rigtig godt. Derfor vil jeg sige, at vi ikke kan støtte forslaget.

Kl. 12:51

Første næstformand (Bertel Haarder):

Hr. Alex Ahrendtsen for en kort bemærkning.

Kl. 12:52

Alex Ahrendtsen (DF):

Tak for det. Dansk Folkeparti er ligesom Enhedslisten glade for Arbejdsmuseet, og Arbejdsmuseet er jo også et af de museer, som får forholdsvis lidt i forhold til sit besøgstal og er sammenligneligt med Gammel Estrup. Derfor er det jo vigtigt, at vi får objektive kriterier, når vi tildeler tilskud, og ikke historisk betingede kriterier for tildelingen.

Enhedslistens ordfører har sagt, at man gerne vil møde op og kigge på det her, og inden ordføreren bekræfter det, vil jeg bare lige minde om, at Dansk Folkeparti ikke forestiller sig, at der skal flere penge til det område, men at vi skal finde en rimelig fordeling af de eksisterende midler, så bl.a. museer som Arbejdsmuseet og Gammel Estrup får det, de egentlig har krav på. Vil Enhedslisten ikke være med til at kigge på en lidt mere objektiv tildeling af eksisterende midler, når vi engang mødes?

Kl. 12:53

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren.

Kl. 12:53

Jørgen Arbo-Bæhr (EL):

Først og fremmest kan jeg godt bekræfte, at hvis jeg bliver indkaldt til et møde, møder jeg op. Men det andet er meget sjovt: Det er en historisk tildeling. Hvornår har vi tildelt noget sidste gang? Det var i 2013. Det er en meget ny historie, synes jeg, som Dansk Folkeparti var med på, så det undrer mig meget, at man nu har fundet ud af, at det er en meget mere langvarig historie, der ligger bag det end det, at vi bevilgede det i museumsloven fra 2013.

Kl. 12:53

Første næstformand (Bertel Haarder):

Alex Ahrendtsen.

Kl. 12:53

Alex Ahrendtsen (DF):

Jamen det, jeg sagde, var, at det var historisk betinget, og det er jo ministerens ord. Det skyldes ganske enkelt bl.a. tilskud fra amtet, at staten i dag giver nogle specialmuseer mere offentligt tilskud end andre. Jeg hører jo af og til Enhedslisten sige, at der skal være rimelighed i samfundet. Det må også gælde for museer, og derfor håber jeg selvfølgelig, at Enhedslisten vil støtte, at der bliver en rimelighed i de statslige tilskud til specialmuseerne, så sammenlignelige museer får det, de skal have, og der ikke er forskel på dem. Længere er den egentlig ikke.

Kl. 12:54

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren.

Kl. 12:54

Jørgen Arbo-Bæhr (EL):

Jeg må undre mig over, at hr. Alex Ahrendtsen har fremsat det her beslutningsforslag. Det er præcis et forslag, som handler om flere penge til Gammel Estrup. Hvorfor gælder det ikke nogen andre museer? Det undrer mig, at forslaget kun går på ét museum, i stedet for at man sagde: Okay, skal vi ikke indkalde alle til at diskutere alle museerne, ikke mindst specialmuseerne? Det synes jeg ville være bedre, end at vi i stedet for nu har et forslag, som i virkeligheden kun går på ét museum. Jeg holder meget af det museum, men spørgsmålet er, om vi skal bevilge flere penge til det, og det synes jeg er et stort spørgsmål.

Kl. 12:54

Første næstformand (Bertel Haarder):

Tak til ordføreren. Så er det Liberal Alliances ordfører, fru Mette Bock.

Kl. 12:55

(Ordfører)

Mette Bock (LA):

Jeg vil egentlig godt begynde med at læse forslaget op, for forslaget, der er fremsat af Dansk Folkeparti, lyder sådan her:

»Folketinget pålægger regeringen at øge det statslige tilskud til Gammel Estrup – Herregårdsmuseet, således at museet kan oprette en skoletjeneste og dermed leve op til museumslovens skærpede krav om formidling og folkeskolelovens bestemmelser om åbne skoler og kulturinstitutioner.«

Gammel Estrup har en skoletjeneste, oven i købet en meget fin skoletjeneste, og hvis man går ind og læser på hjemmesiden, ser man, at der bl.a. er følgende undervisningsforløb til skoleklasser: adelens boglige dannelse, adelens kropslige dannelse, adelens krige og våbenskjolde, herskab og tjenestefolk, den grænseløse rejse, 1700-tallets forløb, giftig sladder eller dødeligt diplomati, jul på Gammel Estrup anno 1918, magt og vælde, 1700-tallets indretningskultur og dekupage. Det er jo rigtig flot, og der er andre tilbud.

Man har beskrevet den pædagogiske tilgang, man har, og Gammel Estrup er jo på mange måder et museum, som jeg synes forbilligt lever op til det, som man kan forvente her i 2014. Det betyder ikke, at vi ikke fortsat skal støtte Gammel Estrup og udviklingen af herregårdsmuseet alt det, som vi overhovedet kan.

Så hvis der bliver indkaldt til et møde, deltager vi meget gerne fra Liberal Alliances side, men jeg vil gerne understrege, at jeg ikke bryder mig om, at vi her i Folketingssalen skal enkeltsagsbehandle, og derfor er det en meget bedre idé, vil jeg sige til hr. Alex Ahrendtsen, at vi sætter os sammen og drøfter generelle kriterier for, hvordan støtten fordeles, end det er, at vi, hver gang vi støder ind i en god sag – og dem er der heldigvis rigtig, rigtig mange af, også i museumsverdenen – skal enkeltsagsbehandle i Folketinget. Det er simpelt hen et dårligt princip, og vi får nok at gøre 24 timer i døgnet alle ugens dage hele året rundt, hvis vi skal enkeltsagsbehandle. Så Liberal Alliance kommer gerne til et møde. Vi vil meget gerne være med til at drøfte de generelle fordelingsprincipper. Kan vi gøre det bedre, skal vi selvfølgelig gøre det, og herfra er der stor støtte og stor respekt for den indsats, som Gammel Estrup – Herregårdsmuseet allerede laver i dag.

Kl. 12:57

Første næstformand (Bertel Haarder):

En kort bemærkning fra hr. Alex Ahrendtsen.

Kl. 12:57

Kl. 12:59

Alex Ahrendtsen (DF):

Jeg vil ikke sige tak for den belærende tone fra ordføreren. Den må stå for hendes egen regning.

Jeg vil bare sige, at grunden til, at der er en skoletjeneste på museet, er, at det skal man have. Sådan er loven jo, de har bare ikke råd til den. Det er det ene.

Det andet er, at vi også skriver i forslaget, at den støtte, de får i forhold til andre, ikke er begrundet i objektive forhold, så allerede her har vi foregrebet den diskussion, som Venstre har rejst i sin ordførertale, og som egentlig er meget relevant. Jeg synes, det var konstruktivt, hvad man lagde frem der, og derfor har vi også grebet den.

Så kan man jo altid være bagklog og komme op på en talerstol og sige, det ikke skulle være gjort sådan, det skulle være gjort på en anden måde. Liberal Alliance har ikke gjort det. Nu har vi bragt det ned i salen, og det foreløbige resultat af den her diskussion er jo, at nu mødes vi med ministeren for at kigge på det. Det må ordføreren da anerkende trods alt er fremskridt, i forhold til før beslutningsforslaget blev lagt frem i salen.

Kl. 12:58

Fjerde næstformand (Steen Gade):

Ordføreren.

Kl. 12:58

Mette Bock (LA):

Jeg beklager meget, hvis jeg har lydt belærende, for det har på ingen måde været hensigten, overhovedet. Jeg undrer mig bare over, at der i beslutningsforslaget står, at museet skal kunne oprette en skoletjeneste, for den er jo altså rent faktisk oprettet, og da det ikke var kommet frem under nogle af de andre ordførertaler, syntes jeg, at vi skyldte at få det frem her, så det var på ingen måde et ønske om at være belærende.

Det andet, det principielle i spørgsmålet, om vi skal enkeltsagsbehandle i Folketingssalen eller ej, er bare et standpunkt, vi har i Liberal Alliance. Det kan man være enig eller uenig i – jeg synes bare ikke, det er en god idé, at vi enkeltsagsbehandler i Folketinget, for så kommer vi til at hoppe fra tue til tue.

Så synes jeg, at hr. Alex Ahrendtsen skal være glad for, at også Liberal Alliance meget gerne vil være med til at drøfte, om vi kan gøre det bedre. Jeg var ikke selv kulturordfører på det tidspunkt, man havde drøftelsen, og jeg vil med åbent sind og stor interesse indgå i sådan en diskussion.

Kl. 12:59

Fjerde næstformand (Steen Gade):

Hr. Alex Ahrendtsen for den anden korte bemærkning.

Kl. 12:59

Alex Ahrendtsen (DF):

Jamen det er dejligt, at Liberal Alliance vil møde op. Men med hensyn til enkeltsagerne er det jo ikke længe siden, at Liberal Alliance stemte i forbindelse med en anden enkeltsag, nemlig Imsagen, så den køber jeg ikke helt. Men jeg er glad for, at Liberal Alliance også vil mødes med ministeren. Det er da et fremskridt. Så lad os få afdækket det her, så vi kan få en objektiv tilgang til de her tilskud. Det tror jeg både Gammel Estrup og andre museer vil være glade for.

Kl. 12:59

Fjerde næstformand (Steen Gade):

Ordføreren.

Mette Bock (LA):

Altså, jeg kan sådan set ikke se nogen modsætning i det. Vi synes stadig væk, det er en dårlig idé at stemme for og imod enkeltsager i Folketinget, herunder enkeltsager, som handler om borgeres ret til at opholde sig i Danmark. Så princippet og den principielle holdning har vi, og det havde vi også dengang.

Kl. 13:00

Fjerde næstformand (Steen Gade):

Tak til Liberal Alliances ordfører. Der er ikke flere spørgsmål. Næste ordfører er Det Konservative Folkepartis ordfører, hr. Lars Barfoed.

Kl. 13:00

(Ordfører)

Lars Barfoed (KF):

I Det Konservative Folkeparti synes vi, det er et godt forslag, som Dansk Folkeparti har fremsat. Vi kan sådan set godt støtte det. Gammel Estrup – Herregårdsmuseet er et innovativt og godt museum, og det er helt klart, at museet godt kunne trænge til midler til for alvor at have en skoletjeneste. Det ville så måske også betyde, at man kunne få styrket sin samlede økonomi, så man også kunne udbygge andre områder.

Når det er sagt, vil jeg sige, at jeg er enig med andre ordførere, som siger, at der også er andre museer, som på tilsvarende måde kunne have behov for en ekstra håndsrekning. Hvis nogle kom med forslag om at styrke deres økonomi, så ville jeg formentlig sige, at jeg også synes, det er en rigtig god idé, og det vil vi også gerne støtte. Det er lidt der, vi bliver fanget, for der er givetvis flere forskellige steder i landet, hvor vi har museer, som er vigtige, for at vi kan fastholde vores kultur, og hvor vi ikke mindst, som det her forslag direkte adresserer, kan formidle vores kulturarv og viden om vores historie til de opvoksende generationer. Det er rigtig, rigtig vigtigt.

Derfor synes jeg egentlig, at det, som kunne være interessant – og det er jo også det, som ministeren måske lægger op til med det møde, som ministeren siger vi kunne tage – at vi får en samlet diskussion om, hvordan det egentlig er med de samlede ressourcer til at bevare vores kulturarv og formidle den. Er allokeringen rigtig, og jeg vil også sige, er niveauet rigtigt? I Det Konservative Folkeparti mener vi faktisk, at niveauet samlet set er for lavt. Vi har i forbindelse med finanslove fremlagt samlede budgetter, hvor vi hæver bevilningerne til at bevare vores kulturarv med 150 mio. kr., og vi mener, at der er behov for på den måde at gøre mere for at bevare vores kulturarv. Det kan være museer, det kan være andet.

Jeg har før fremhævet Fregatten Jylland, som jeg har haft lejlighed til at besøge for nylig. Der er et helt akut behov for hjælp, fordi det gamle skib er ved at forfalde, og der skal ske omfattende reparationer af det, og vi kan ikke være bekendt, at vi ikke sætter ind der. Sådan et forslag kunne jeg godt være fristet til at fremsætte, nemlig at vi skal bevilge nogle flere penge til Fregatten Jylland. Jeg er sikker på, at hr. Alex Ahrendtsen og Dansk Folkeparti ville støtte det. Jeg ved det ikke, men det kunne jeg forestille mig – andre ville måske også støtte det – men jeg synes, der er behov for, at vi mere samlet tager en drøftelse af niveauet og allokeringen af midler.

Nu kan det godt være, at der er en eller anden pulje, som jeg har overset, for der findes mange puljer, men man kunne måske også overveje, om vi har behov for et eller andet sted at have en pulje, som vi måske endda i en forligskreds i fællesskab kunne kigge på en gang imellem. Vi kunne så sige, at når der er nogle museer eller andre steder, hvor der er behov for netop noget omfattende reparation, istandsættelse for at redde noget kulturarv, så kunne vi fra den pulje ekstraordinært afsætte nogle penge, så tingene kunne komme på plads, så det ikke indgår i de normale driftsbevillinger, men så man altså har mulighed for at hjælpe der, hvor der akut er behov for at

gøre en indsats. Sådan en diskussion synes jeg også kunne være en del af den samlede overvejelse.

Man kan jo ikke finde f.eks. 150 mio. kr. midt i et finansår, men det kunne jo være, at man i sådanne drøftelser kunne lægge op til i forbindelse med en finanslov, at der var en bred kreds af partier, der fandt penge til at give det et løft, for jeg vil godt sætte spørgsmålstegn ved, om vi kunne lande på, som der står i forslaget, at omdisponere midler. Jeg tror, at uanset hvor vi tager pengene fra, vil vi sige, at nej, det kan vi alligevel ikke være bekendt at gøre, for der har de også brug for pengene. Så jeg tror, at hvis vi for alvor skal gøre noget her, er vi nødt til at give hele området et løft. Det vil vi i Det Konservative Folkeparti gerne være med til, men lad os tage drøftelsen. Vi er positive over for forslaget, og det mener jeg virkelig, men jeg synes, der er behov for en mere samlet vurdering af tingene. Det kan jeg høre at andre også har lagt op til at vi får.

Kl. 13:04

Fjerde næstformand (Steen Gade):

Tak til ordføreren. Der er et enkelt spørgsmål fra hr. Alex Ahrendtsen fra Dansk Folkeparti. Værsgo.

Kl. 13:04

Alex Ahrendtsen (DF):

Tak til Det Konservative Folkeparti for støtten, det er jo glædeligt. Vi vil også meget gerne mødes med aftalekredsen og kigge på det. Dansk Folkeparti lægger ikke op til, at vi skal finde flere penge, men at vi skal fordele de eksisterende midler mere rimeligt. Hvis De Konservative kan anvise finansiering, kigger vi også gerne på det. Vi bakker f.eks. helt op om fregatten Jylland. Så det er bare en tak til ordføreren for hans konstruktive indlæg.

Kl. 13:05

Fjerde næstformand (Steen Gade):

Ordføreren.

Kl. 13:05

Lars Barfoed (KF):

Så siger jeg tak for takken.

Kl. 13:05

Fjerde næstformand (Steen Gade):

Efter dette var der ikke flere spørgsmål. Tak til Det Konservative Folkepartis ordfører. Derefter er vi nået til ordføreren for forslagsstillerne, hr. Alex Ahrendtsen fra Dansk Folkeparti.

Kl. 13:05

(Ordfører for forslagsstillerne)

Alex Ahrendtsen (DF):

Allerførst en tak for ordførernes taler. Og jeg bliver nok nødt til i første omgang lige at sige til alle ordførerne, partierne og ministeren en gang for alle, så man er sikker på, hvad Dansk Folkepartis politik på det område er: Vi vil ikke hæve tilskuddene til de statsanerkendte museer. Vi vil bare gerne finde en omfordeling, så bl.a. Gammel Estrup kan få lidt større tilskud, hvilket vi mener de faktisk har et retmæssigt krav på. Men det må en afdækning jo vise.

I Dansk Folkeparti er vi også glade for det forslag, som Venstre kom med, om, at vi kigger bredt på det. Jeg kan jo forstå, at nogle af ordførerne har fundet det lidt mærkeligt, at Dansk Folkeparti fremsætter et enkelt beslutningsforslag, som omhandler et enkelt museum. Det er fair nok. Den tager jeg gerne til mig. Det gode ved det er, at vi nu har diskuteret sagen. Nu har vi faktisk en mulighed for at kigge på tildelingen af de her tilskud til museerne. Vi har faktisk en mulighed for at gå fra historisk betingede tilskud, fra brevøkonomi, til en måske mere objektiv driftsøkonomi for de statsanerkendte kul-

turhistoriske museer. Og det er jo godt. Det vil jeg gerne takke for, og jeg glæder mig meget til, at ministeren indkalder til det møde.

Dernæst har jeg, mens jeg sad og lyttede til ordførerne, tænkt på: Jamen er det så en god ting, at det her forslag kommer til en andenbehandling og dermed en afstemning? Måske er det bedre, at vi i fællesskab finder frem til en beretning på baggrund af det her beslutningsforslag, der munder ud i en eller anden form for fælles erklæring om, at vi måske skal kigge på de her tildelinger, så der bliver en objektiv tildeling. Det vil jeg faktisk gerne forsøge at finde fælles fodslag på, når vi går i gang med behandlingen af beslutningsforslaget. Der håber jeg jo selvfølgelig at ordførerne står ved det, de har sagt i dag. Og så glæder jeg mig selvfølgelig til, at ministeren indkalder til det møde.

Ganske kort vil jeg bare gentage endnu en gang, at der står i beslutningsforslaget, at økonomien ikke er begrundet i objektive forhold. Det er vigtigt, at tildelinger er begrundet i objektive forhold, og det har det altså ikke været for Gammel Estrups vedkommende i mange år. 2,3 mio. kr. i statstilskud om året plus et ekstraordinært tilskud på 0,8 mio. kr., som er midlertidigt, og som går til bevaring og opretholdelse af selve bygningsmassen, er ikke særlig meget, når man så sammenligner med andre museer, hvilket jeg gennem mine spørgsmål jo har påpeget over for ordførerne.

Andre ordførere har så peget på Arbejdsmuseet og andre museer, og der vil jeg da med glæde også kigge på disse museer, så vi samlet set får den tildeling af tilskud til museerne, som de er berettigede til. Det er jo det, det handler om for Dansk Folkeparti.

Så med disse ord håber jeg meget på at vi kan finde en eller anden form for løsning inden for dette område. Og at der så er blevet sagt ja til et lovforslag for et års tid siden, betyder jo ikke, at man ikke et år senere kan begynde at kigge på det. Det betyder jo heller ikke, at man skal sige nej til et lovforslag. Når man siger ja eller nej, gør man det jo af en lang række årsager. Og Dansk Folkeparti sidder altså ikke i regering. Vi har ikke flertallet. Så den anklage vil jeg egentlig gerne have mig frabedt.

Men tak for den debat, vi har haft. Jeg synes, den har været yderst konstruktiv, og jeg håber selvfølgelig på, at vi når frem til et fælles resultat.

Kl. 13:10

Fjerde næstformand (Steen Gade):

Tak til ordføreren for forslagsstillerne.

Da der ikke er flere, der har bedt om ordet, er forhandlingerne sluttet.

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Kulturudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg dette som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

4) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 46:

Forslag til folketingsbeslutning om forsikring af fredede bygninger.

Af Alex Ahrendtsen (DF) m.fl.
(Fremsættelse 06.02.2014).

Sammen med dette punkt foretages:

5) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 47:

Forslag til folketingsbeslutning om indførelse af beskyttelseszoner for fredede bygninger.

Af Alex Ahrendtsen (DF) m.fl.
(Fremsættelse 06.02.2014).

Kl. 13:10

Forhandling

Fjerde næstformand (Steen Gade):

Forhandlingen er åbnet, og den første, jeg giver ordet, er kulturministeren. Værsgo.

Kl. 13:11

Kulturministeren (Marianne Jelved):

Tak, og tak for ordet. Jeg vil først tale om beslutningsforslag nr. B 46 om forsikring af fredede bygninger og dernæst om beslutningsforslag nr. B 47 om indførelse af beskyttelseszoner for fredede bygninger.

Vi er alle enige om, at de fredede bygninger er en vigtig del af vores fælles kulturarv. Dansk Folkeparti har fremsat et beslutningsforslag, der, og jeg citerer: »pålægger regeringen at tage initiativ til at styrke retsstillingen for ejere af fredede bygninger, for så vidt angår forsikring af bygningen. Herunder bedes undersøgt, om en løsning kunne være, at man gennem lovgivning lod alle borgere via deres forsikringsselskab indbetale et lille beløb til en fond til sikring af fredede bygninger«.

Beslutningsforslaget baserer sig på en forudsætning om, at retsstillingen for ejere af de fredede bygninger er svækket, og her er jeg faktisk ikke enig med forslagsstillerne. Den almindelige udvikling på forsikringsmarkedet indebærer, at forsikringsselskaber i stigende grad opdeler de forsikrede i forskellige grupper og fastsætter præmien herefter, og præmien vil sandsynligvis blive forhøjet, når bygningen er fredet, ligesom der vil være et tillæg, når bygninger har stråtag eller kælder eller er opført i bindingsværk eller ligger i et område med meget hærværk el.lign. Nogle bygninger kan falde ind i flere af de fordyrende grupper, hvor fredningen blot er en af dem.

Jeg anerkender, at der er sket en præmieforhøjelse på husforsikringer, men ikke at det alene skyldes fredningen. For ejere af fredede bygninger kan forsikringspræmierne til gengæld fradrages i den skattepligtige indkomst i henhold til ligningsloven. Jeg har sidste år bedt Kulturstyrelsen undersøge, om styrelsen kan bidrage med oplysninger, der kan forbedre vidensgrundlaget i forbindelse med husforsikringer. Arbejdet pågår fortsat, og styrelsen har foreløbig afholdt møde med brancheforeningen Forsikring & Pension, og senere på året vil Kulturstyrelsen udgive informationsmateriale om brandsikring af fredede bygninger.

Hvad angår lov om stormflod og stormfald, som der i bemærkningerne til forslaget henvises til, er det en lov, der dækker en katastrofesituation, som den enkelte husejer ikke kan forsikre sig imod i et privat forsikringsselskab. Fredede bygninger kan som udgangspunkt godt forsikres af private forsikringsselskaber, medmindre andre forhold end fredningen gør sig gældende. På det punkt er ejernes retsstilling ikke anderledes end andre husejeres.

Det vil desuden være urimeligt at pålægge samtlige husejere en udgift til forsikring af fredede bygninger, når ejerne af de fredede huse i forvejen nyder økonomisk fordel fra det offentlige, f.eks. i

form af den før omtalte fradragsmulighed for forsikringspræmier.

Dertil kommer mulighed for direkte tilskud til restaurering og for fritagelse for grundskyld. Som grundlaget er nu, mener jeg ikke, at der er basis for at oprette en fælles fond til forsikring af de fredede bygninger, og regeringen kan ikke støtte beslutningsforslaget.

Om B 47 om beskyttelseszoner vil jeg sige følgende:

Beslutningsforslaget har til formål at indføre beskyttelseszoner for fredede bygninger, og forslaget pålægger regeringen at fremsætte lovforslag om ændring af bygningsfredningsloven med indførelse af beskyttelseszoner for fredede bygninger og indførelse af mulighed for fredning af bygningshelheder af enestående national betydning, også selv om enkelte bygninger isoleret set ikke opfylder kravene til fredning.

Bygninger fredes og bevares efter bygningsfredningsloven. Loven har til formål at værne om landets ældre bygninger af arkitektonisk, kulturhistorisk og miljømæssig værdi, og der er i Danmark ca. 9.000 fredede bygninger. Bygninger skal bevares efter reglerne i bygningsfredningsloven, og det påhviler derfor ejeren af en fredet bygning at holde den i forsvarlig stand.

Bygningsfredningsloven skelner mellem to former for beskyttelse af bygninger. Bygninger kan fredes, eller de kan udpeges som bevaringsværdige. Fredede bygninger har særlig arkitektonisk eller kulturhistorisk kvalitet af national betydning. Det er staten, der beslutter fredningerne, mens det er kommunerne, der er myndighed for de bevaringsværdige bygninger.

I forbindelse med fredning af bygninger har Kulturstyrelsen mulighed for også at frede en bygnings eller et selvstændigt landskab-arkitektonisk værks umiddelbare omgivelser, hvis de er en del af den samlede beskyttelsesværdige helhed, altså faktisk det, beslutningsforslaget også drejer sig om. Kulturstyrelsen lægger i sin praksis stor vægt på at sikre arkitektoniske og kulturhistoriske helheder. Det betyder bl.a., at styrelsen i mange tilfælde benytter muligheden i bygningsfredningsloven for at lade fredningen omfatte dele af bygningsens umiddelbare omgivelser. Et helt konkret eksempel er Bispebjerg Hospital i København, hvor alle de oprindelige bygninger fra 1908-13 for nylig er blevet fredet sammen med haveanlægget omkring bygningerne og de interne vejforløb.

Kl. 13:16

Kulturstyrelsen foretager desuden jævnlige udvidelse af eksisterende fredninger, således at bygningsomgivelser inddrages i beskyttelsen. Her kan nævnes, at styrelsen i 2011-12 udvidede fredningerne på en række vandmøller til også at omfatte dæmninger, mølledamme, stemmewærk, til- og fraløbskanaler m.v. Udvalget om bygningsbevaring, som blev nedsat i 2007, drøftede muligheden for at indføre beskyttelseszoner omkring fredede bygninger, således at skæmmende nybyggeri op til eller i nærheden af den fredede bygning kunne forhindres.

Udvalget konkluderede, at en automatisk fredning af den fredede bygnings omgivelser ville være uhensigtsmæssigt, fordi den i for høj grad ville fastfryse samfundsudviklingen i stedet for at være med til at skabe et velafbalanceret billede af bygningskulturen i samfundet. Desuden ville en automatisk fredning af den fredede bygnings omgivelser give store praktiske problemer især i byområder. Udvalgets overordnede synspunkt var, at der ikke skulle ske en automatisk fredning af de fredede bygningers omgivelser.

Med lovændringen, som blev enstemmigt vedtaget af Folketinget i 2010, blev det synspunkt taget til efterretning, og jeg mener, at der med den nuværende lovgivning er taget så meget hensyn til de fredede bygningers omgivelser, som det er muligt og forsvarligt at gøre.

Udvalget om bygningsbevaring drøftede ligeledes muligheden for at indføre fredning af samlinger af bygninger, altså helheder. En del af udvalget anførte, at der er et behov for at kunne værne om sammenhængende bygningsmiljøer, selv om bygningerne ikke hver

for sig opfylder kravene om arkitektonisk og kulturhistorisk værdi til at kunne fredes som enkeltbygninger.

En anden del af udvalget fandt, at adgangen til at frede bygningshelheder ville være for indgribende og være en fastlæggelse af samfundets udviklingsmuligheder. Denne del fandt endvidere, at behovet for at værne om samlinger af bygninger kan varetages, ved at der i fredningsbeskrivelserne gøres rede for den fredede bygnings samspil med omgivelserne, og ved at kommunerne inddrager disse oplysninger og eventuelt rådfører sig med Kulturstyrelsen i deres lokalplanarbejde og kommuneplanarbejde. Jeg er enig i, at der er et samfundsmæssigt behov for at beskytte samlinger af bygninger, men der er via planloven mulighed for at beskytte disse helheder, en opgave, som påhviler kommunerne.

Bygningsfredning er et temmelig vidtgående indgreb i den private ejendomsret, og jeg synes derfor, at det er et rigtigt princip, at kun bygninger med arkitektonisk eller kulturhistorisk værdier på nationalt niveau underlægges de restriktioner, der naturligt følger med en fredning; dette også i betragtning af, at udvalget om bygningsbevaring så sent som i 2009 afgav sine anbefalinger uden at anbefale hverken beskyttelseszoner eller helhedsfredninger.

Der er efter min mening ikke i den mellemliggende periode sket en udvikling, der kan begrunde de foreslåede ændringer, og jeg understreger, at der stadig væk er mulighed for at tage de hensyn via bl.a. Kulturstyrelsens mulighed for at tage helhedshensyn og kommunernes mulighed for at tage hensyn i deres kommuneplan og lokalplaner.

Jeg skal derfor meddele, at regeringen ikke kan støtte op om beslutningsforslagene.

Kl. 13:19

Fjerde næstformand (Steen Gade):

Tak til ministeren. Der er et enkelt spørgsmål fra hr. Alex Ahrendtsen, Dansk Folkeparti. Værsgo.

Kl. 13:19

Alex Ahrendtsen (DF):

Tak for det. Jeg går ud fra, at jeg har to gange to spørgsmål nu, hvor der behandles to beslutningsforslag, så først et spørgsmål til B 46.

Der er ca. 9.000 fredede bygninger, og dvs. ca. 9.000 ejere. Det påhviler disse 9.000 ejere at bevare kulturarven. Heroverfor står hele fællesskabet, og fællesskabet er jo os alle – det danske samfund. Så forslaget går ud på, at i stedet for at 9.000 ejendommejere bærer hele byrden med at beskytte kulturarven, skal det være en fælles opgave for os alle. Det er sådan en meget dansk løsning: Det er solidarisk, og det er en fællesskabsløsning.

Derfor undrer det mig, at regeringen afviser det her, for det er jo småbeløb, vi taler om. Det er måske 5 kr., 10, kr. eller 15 kr., pr. husstand, der så bliver lagt i en fond. På den måde ville man jo fjerne den byrde, det er for en ejendommejer at bevare sin fredede bygning. Kan ministeren slet ikke se nogen idé i at gøre det på den måde?

Kl. 13:20

Fjerde næstformand (Steen Gade):

Ministeren.

Kl. 13:20

Kulturministeren (Marianne Jelved):

Nej, det kan jeg faktisk ikke, og jeg vil godt bede hr. Alex Ahrendtsen om at overveje følgende situation: I en by er der to fredede bygninger. De har hver sin private ejer. Den ene har en meget høj vedligeholdelsesstandard og dermed en relativt lav forsikringspræmie, mens den anden har en meget ringe vedligeholdelsesstandard og dermed en høj forsikringspræmie – hvis den overhovedet kan forsikres. Vi kan jo ikke tage de individuelle hensyn, som influerer på en for-

sikringspræmie, og som ikke vedrører fællesskabet i den forstand, at borgerne kan gøres ansvarlige for det. Så jeg synes ikke, det er nogen god idé – det må jeg virkelig indrømme – for der er så mange forskellige forhold, der spiller ind, når man skal afgøre den slags ting, som en forsikringspræmie er.

Kl. 13:21

Fjerde næstformand (Steen Gade):

Tak til ministeren.

Jeg skal lige gøre spørgeren opmærksom på, at der ikke er særlige taletidsregler, så der er sådan set kun den her runde i denne omgang.

Værsgo til spørgeren for anden runde.

Kl. 13:21

Alex Ahrendtsen (DF):

Så vil jeg stille et spørgsmål om fredede bygninger. Det er jo kommunerne, der har ansvaret for helhederne, og det, vi siger, er, at omgivelserne ikke skal fredes. Der skal bare være mulighed for større beskyttelse. Vi vil gerne give mulighed for, at der kan bygges nyt, men det skal bare tilpasses. Tidligere havde vi A-fredninger og B-fredninger, og B-fredninger svarer egentlig meget godt til beskyttelseszoner. Så vil ministeren ikke genindføre muligheden for B-fredninger eller beskyttelseszoner, sådan som vi har haft tidligere?

Kl. 13:22

Fjerde næstformand (Steen Gade):

Ministeren.

Kl. 13:22

Kulturministeren (Marianne Jelved):

Nu er vi jo så heldige at have rigtig mange udmærkede fagfolk på det her område, og som bl.a. sidder i Bygningsfredningsstyrelsen – det hedder det vist; jeg kan ikke huske, hvad det hedder, men det var det, jeg omtalte i min tale – og som har rådgivet om, hvordan lovgivningen på det her område bør være. De har bl.a. anbefalet, at vi i løbet af en årrække foretager en vurdering af alle de fredede bygninger i landet for at se, om der i virkeligheden er nogle, der burde affredes, fordi de ikke opfylder de krav, som stilles til en fredet bygning af mange forskellige grunde.

Derfor vil jeg anbefale, at vi ikke her i Folketinget lovgiver om faglighed af den karakter, som beslutningsforslaget omhandler, men at man i givet fald kunne spørge Bygningsfredningsstyrelsen for at høre, om de stadig væk synes, det er godt nok, som det er – hvilket jeg mener det er.

For der er nogle andre muligheder. Kommunen kan via den beskrivelse, der er givet af den fredede bygning og dens omgivelser – og de hensyn, man kan tage der, og som Kulturstyrelsen gerne udarbejder – tage hensyn i deres lokalplaner og indrette dem, så man kan tage de hensyn, hvis kommunerne finder det hensigtsmæssigt i den givne situation. Det er altså bedre, at det er de lokalkendte folk, der tager stilling til det, end at det er Folketinget, der tager stilling til det på et generelt plan.

Kl. 13:23

Fjerde næstformand (Steen Gade):

Tak til kulturministeren. Der er ikke flere spørgsmål. Så går vi til partiernes ordførere, og den første er Venstres ordfører, hr. Michael Aastrup Jensen. Værsgo.

Kl. 13:24

(Ordfører)

Michael Aastrup Jensen (V):

Tak for det. Vi har jo to forslag, som egentlig er meget forskellige, men som begge omhandler fredede bygninger, så jeg vil prøve at dele min ordførertale lidt op.

Allerførst har vi B 46 om forsikring af fredede bygninger, der jo har et nobelt formål. De, der har fredede bygninger, betaler i dag en meget høj forsikring, og derfor kan de rent økonomisk blive sat i en slem situation. Derfor foreslår Dansk Folkeparti, at man laver den her puljeordning, så man kan sørge for at balancere det bedst muligt til det niveau, som normale mennesker som f.eks. os, der ikke bor i fredede bygninger, er på.

Lad os starte med konklusionen først: Venstre er imod forslaget. Det er vi af flere årsager, selv om de, der bor fredede bygninger, har mange udfordringer. Jeg anerkender klart, at der er mange tusinde fredede bygninger rundt om i landet, og at der i mange af dem bor folk, der har bygningen som deres hjem. De har problemer i forhold til at skulle søge om tilladelse til at bo i de huse og får måske et nej til det; det er i forhold til at lave om på husene osv., og så har de samtidig det forsikrings spørgsmål, som Dansk Folkeparti rejser her.

Men det, Dansk Folkeparti jo glemmer, er, at der også er fordele. De folk, der har købt de her huse, har jo nok også været opmærksomme på både fordele og ulemper, før de købte det. Fordelene er jo mange. Der er for det første en lang række skattemæssige fordele – altså økonomiske fordele – og man kan søge om tilskud til renoveringsprojekter. Ja, faktisk er der mange økonomiske fordele; man kan jo ligefrem også ansøge om at blive fritaget for ejendomsskat, hvis man bor i en fredet bygning.

Det, jeg ikke helt forstår ved forslaget her fra Dansk Folkeparti, er, at man på den ene side siger, at nu skal de her mennesker have så lignende forsikringsmæssige vilkår som os andre, der ikke bor i fredede bygninger, men på den anden side kan jeg ikke ansøge om at blive fritaget for ejendomsskat. Skal jeg så også have lov til det? Skal jeg så også have lov til at kunne søge om tilskud til renoveringsprojekter? Det tror jeg ikke, for så taler vi i hvert fald om et helt andet økonomisk råderum end det, Dansk Folkeparti lægger op til.

Så selv om jeg forstår det noble i forslaget, nemlig at man gerne vil gøre noget for de mennesker, som bor i de her fredede bygninger, så er vi imod det. Vi er primært imod det, fordi der er også nogen, der skal betale regningen for det. Og dem, der kommer til at betale regningen, er langt hovedparten af os danskere, som bor i huse. Vi vil komme til at betale til den her fond, som Dansk Folkeparti foreslår, og det vil sige, at vi altså vil komme til at få en dyrere forsikring end den, vi har i dag. Derfor kan vi af alle de årsager, jeg lige har nævnt, ikke støtte forslaget.

Så er der B 47, som jo er et forslag om, at man skal lave beskyttelseszoner for fredede bygninger. Jeg har jo også set ordføreren, hr. Alex Ahrendtsen, være citeret for – jeg tror, at det var i Altinget.dk – at han synes, at Den Sorte Diamant er noget, der ikke burde være forekommet. Jeg ved ikke, om ordføreren ligefrem synes, at den er grim, men den er i hvert fald grim i den kontekst, den nu optræder i. Jeg er ikke helt enig med ordføreren. Jeg synes faktisk, at Den Sorte Diamant er en meget pæn bygning, men derudover synes jeg også, at vi skal passe meget på med, at vi ikke bliver for meget smagsdommere over noget, der virkelig er en skønssag for folk. Altså, hvad der er grimt for nogle, er måske rigtig flot for andre.

Derudover synes jeg faktisk også, at det er en forkert retning at gå i. Jeg synes, det er forkert, hvis vi pålægger kommuner noget og fratager dem indflydelse i forhold til planlægningen, sådan som der her lægges op til. Jeg kommer selv fra en af Danmarks ældste provinsbyer overhovedet. Hvis det her forslag var blevet vedtaget, da jeg var borgmester, havde jeg jo ikke kunne gøre noget som helst i Randers, for der er så mange forskellige fredede bygninger rundt om

kring i hele byen, og hvis og såfremt det her forslag var blevet vedtaget, ville jeg ikke have kunnet gøre noget som helst. Det vil altså sige, at det er en bremse for udviklingen i de mange gamle provinsbyer, vi har rundt omkring i landet.

Betyder det så, at man bare skal tillade alt? Nej, selvfølgelig ikke. Derfor har vi også allerede i dag nogle kommuner, der er opmærksomme på deres rolle. Jeg er ikke så nervøs, som hr. Alex Ahrendtsen måske er, for, om byrådene ikke kan håndtere opgaverne. Jeg stoler faktisk så meget på vores lokale demokrati, at jeg er stensikker på, at de er deres opgave voksen og godt kan balancere, sådan at vi stadig væk har vores kulturarv, som det er vigtigt at værne om, og samtidig har mulighed for vækst.

Så set i lyset af det – og jeg er jo næsten ked af, at vi ikke kan blive i samme positive ånd som ved det tidligere forslag, vi diskuterede – kan vi simpelt hen ikke støtte de her to forslag. Og som afsluttende bemærkning om B 47 kan jeg sige, at det er vi faktisk direkte lodret imod. Vi vil faktisk hellere gå den modsatte vej. Vi har jo stillet forslag om, at vi skal lempe planloven, sådan at kommunerne fik endnu mere indflydelse. Så det her er at gå den stik modsatte vej af, hvad vi ønsker, desværre.

Kl. 13:29

Fjerde næstformand (Steen Gade):

Tak til Venstres ordfører. Der er et enkelt spørgsmål fra hr. Alex Ahrendtsen fra Dansk Folkeparti. Værsgo.

Kl. 13:29

Alex Ahrendtsen (DF):

Først vil jeg sige noget til B 47. Nu går forslaget jo ud på, at man stadig væk vil kunne bygge nyt, man skal bare tilpasse i forhold til den fredede bygning, så der stadig væk er et historisk miljø. Det er det, det går ud på. Så har vi jo en lang række eksempler på, at kommunerne ikke er særlig gode til at passe på de historiske miljøer. Der er nogle, der godt kan finde ud af det, bl.a. min egen kommune, Odense, der i de senere år er blevet god til det, mens der er andre, der slet ikke er, f.eks. gør man virkelig skade på sin midtby i Roskilde.

Jeg er lidt uforstående over for, at Venstre slet ikke kan se nogen idé i at oprette beskyttelseszoner, når man gør det i en lang række andre lande – England, Irland, Belgien, Tyskland, Frankrig osv. Når jeg nu siger, at man stadig væk kan bygge nyt, selv om der er en beskyttelseszone, er ordføreren så stadig væk imod en eller anden form for beskyttelseszone?

Kl. 13:31

Fjerde næstformand (Steen Gade):

Ordføreren.

Kl. 13:31

Michael Aastrup Jensen (V):

Ja, det er jeg. For det første bliver det hurtigt et smagsdommeri omkring, hvad det pågældende nye byggeri skal være. Der kan jeg se mange konflikter opstå. For det andet er jeg altså stadig væk, som jeg også sagde i min tale, hundrede procent tilhænger af det lokale demokrati. Vi har lokalt folkestyre, og jeg er stensikker på, at vores byrådsmedlemmer rundt omkring i landet kan håndtere den her opgave, og hvis de ikke kan, kan de jo altså så at sige vælges fra, stemmes ud, og så kan der komme nogle andre ind, som sørger for det. Jeg vil ikke gå ind og reducere i det kommunale selvstyre på det her område, det vil jeg simpelt hen ikke, for jeg er imod det. Jeg synes tværtimod, at de kan håndtere opgaven.

Kl. 13:31

Fjerde næstformand (Steen Gade):

Så er det anden runde for spørgeren.

Kl. 13:31

Alex Ahrendtsen (DF):

Venstres byrådsmedlem i Vordingborg Kommune Bo Manderup er ikke helt enig med sin ordfører, men det kan jeg jo vise ordføreren bagefter. Hvad angår B 46, er der jo et håndværkerfradrag i dag til almindelige boliger, så lidt støtte får ordføreren da. Et eksempel: Et fredet hus brænder ned, Kulturstyrelsen går ind og affreder det, og så er det kun den almindelige forsikring, der gælder, og ejeren, som har betalt i dyre domme til den ekstra dyre forsikring, får ikke noget ud af det, men mister sit fredede hus, samtidig med at han får en moderne bygning. Ville det ikke være en idé med sådan en forsikringsfond? For så sikrer vi da, at det gamle, historiske og fredede hus bliver genopført igen, uanset om det bliver affredet eller ej.

Kl. 13:32

Fjerde næstformand (Steen Gade):

Ordføreren.

Kl. 13:32

Michael Aastrup Jensen (V):

Nej tak til den aftale. Det er jo sådan, som jeg også nævnte i min tale, at der er en lang række fordele ved at være ejer af en bolig, der er beskyttet. Tak for det første får du en masse skattemæssige fordele, og for det andet får du en lang række fordele til at kunne søge. Ja, der er nogle udfordringer for dem, som bor i fredede bygninger, men jeg går da ud fra, at man har gjort det med åbne øjne, når man har købt bygningen, og i hvert fald er jeg faktisk lodret imod, hvis alle andre borgere skal til at betale for gildet, for så bliver det dyrere at være dansker, og det er vi generelt imod i Venstre.

Kl. 13:33

Fjerde næstformand (Steen Gade):

Tak til ordføreren. Der er ikke flere spørgsmål. Den næste ordfører er Socialdemokraternes ordfører, hr. Troels Ravn. Værsgo.

Kl. 13:33

(Ordfører)

Troels Ravn (S):

Tak for ordet. Lad mig starte med at slå fast, at Socialdemokraterne hverken kan støtte B 46 eller B 47. Men lad mig sige om B 46 om forsikring af fredede bygninger, at vi skal sørge for at værne om de bygninger, der har arkitektonisk og kulturhistorisk værdi. Så meget er vi enige om. Fredede bygninger skal ikke være en byrde at bo i, men ejerne påtager sig samtidig en forpligtelse ved at bo i en bygning, der er knyttet til den danske kulturhistorie. Derfor har vi også sikret ejerne af de fredede bygninger en række økonomiske fordele. De kan bl.a. søge om fritagelse fra grundskyld og om direkte tilskud til istandsættelse. Derudover er udgifterne til husforsikringspolice fradragsberettiget, således at ejerne af de fredede bygninger kan fradrage en eventuel merudgift, der skulle være ved forsikringen.

Det er naturligvis problematisk, at vi inden for de seneste år har set voldsomme stigninger på forsikringspræmien, men det er et problem, der gør sig gældende for alle typer huse, særlig hvis der er kælder, bindingsværk eller stråtag, og altså ikke kun fredede huse. Især stormskader har været et problem for boligejere, hvilket vi tydeligt kunne se, efter Bodil raserede i december sidste år i Danmark. Derfor har vi i regeringen netop indgået en aftale, der skal sikre, at boligejere kan få hjælp i tilfælde af voldsomme stormskader. Dette gælder naturligvis også ejere af fredede huse.

Lad mig sige følgende om B 47 – indførelse af beskyttelseszoner for fredede bygninger: Vi skal værne om vores kulturhistorie, og derfor skal vi sikre, at bygninger, der afspejler den danske historie, består, ikke kun for fortidens skyld, men også for fremtidens, så også de kommende generationer kan se historiens gang rundt om i det gan-

ske land; fra Carlsbergs elefanter til tanghuse på Læsø, fra baggårds-toiletter på Christianshavn til de mange danske slotte. Alle de 9.000 fredede bygninger skal vi alle sammen være med til at værne om.

Her er det, som det også bemærkes i beslutningsforslaget, vigtigt ikke kun at se på de enkeltstående tilfælde, vi skal kunne se helheden i et bevaringsværdigt område, også selv om de enkelte bygninger i sig selv ikke lever op til kravene for fredning. Men den mulighed foreligger allerede. Kommunerne har med lokalplanerne mulighed for at bevare hele bygningsmiljøer, og derfor er indførelsen af helhedsfredninger et overflødigt indgreb. Helheden er også vigtig, når omgivelserne til en fredet bygning vurderes, derfor medtager Kulturstyrelsen i sin nuværende praksis også de umiddelbare omgivelser, når en bygning skal fredes.

Socialdemokraterne mener ikke, at der er behov for at indføre beskyttelseszoner, Kulturstyrelsen har allerede fokus på fredede bygningers omgivelser. Fredning er et stort indgreb for de mennesker, der bliver berørt, og derfor skal det være forbeholdt bygninger, der i særlig grad repræsenterer den danske kulturhistorie. Derfor skal vi hele tiden sørge for at finde en balance mellem at beskytte vores kulturhistorie og sikre, at de mennesker, der lever i og omkring fredede bygninger, ikke lider under det. Tak for ordet.

Kl. 13:36

Fjerde næstformand (Steen Gade):

Tak til ordføreren. Der er et enkelt spørgsmål fra hr. Alex Ahrendtsen fra Dansk Folkeparti. Værsgo.

Kl. 13:36

Alex Ahrendtsen (DF):

Nu handler forslaget jo ikke om helhedsfredninger, men om beskyttelse. Det vil sige, at man sagtens kan bygge nyt. Det vil jeg bare lige slå fast. Det er jo rigtigt, at det er kommunerne, der har ansvaret for beskyttelse af lokalhistoriske miljøer. Vil ordføreren så mene, at alle landets 98 kommuner er gode nok til at leve op til målsætningerne om at beskytte lokalhistoriske miljøer? Og mener ordføreren, at der slet ikke er nogen kommuner, som er ligeglade, eller som river nogle bygninger ned, fordi der er en kapitalindsprøjtning gennem en bygherre? Anerkender ordføreren ikke, at der er kommuner, der simpelt hen ikke kan finde ud af det her?

Kl. 13:37

Fjerde næstformand (Steen Gade):

Ordføreren.

Kl. 13:37

Troels Ravn (S):

Jeg tror, det i den her sammenhæng også er vigtigt at anerkende, at vi har kommunalt selvstyre, og at kommunerne med lokalplanerne har mulighed for at bevare bygningsmiljøer, altså at vi også på det her område har en ansvarsfordeling. Der har jeg generelt tillid til at kommunerne har ansvarsbevidsthed over for de her vigtige opgaver. Så jeg vil ikke gå ud i et smagsdommeri og sige, at én kommune gør det godt og en anden kommune ikke så godt. Altså, jeg har generelt tillid til det kommunale selvstyre og også tillid til, at de lokale politikere vil blive holdt i ørerne af borgerne, og at de så vil kunne straffes ved et byrådsvalg.

Kl. 13:38

Fjerde næstformand (Steen Gade):

Så er det spørgeren for anden gang.

Kl. 13:38

Alex Ahrendtsen (DF):

Så kan ordføreren jo tage til Roskilde og se, hvad der sker der. Og når bygningen er revet ned, er det jo for sent. Man skal sørge for, at

det ikke sker, og der er kommunalbestyrelserne bare ikke klædt på til det. Så ser ordføreren virkelig ikke nogen ræson i, at vi fra Folketingets side går ind og beskytter vores kulturarv, når kommunalbestyrelsesmedlemmer tydeligvis slet ikke er den opgave voksen i nogle kommuner?

Kl. 13:39

Fjerde næstformand (Steen Gade):
Ordføreren.

Kl. 13:39

Troels Ravn (S):

Jo, og det har jeg også redegjort for i min ordførertale. Men Socialdemokraterne mener ikke, at der er behov for at indføre beskyttelseszoner. Altså, Kulturstyrelsen har allerede fokus på de fredede bygningers omgivelser.

Endnu en gang vil jeg slå fast, at vi skal respektere kommunernes selvstyre også på det her område i forhold til lokalplanerne, og at det er god skik at gå til det her med udgangspunkt i tillid og ikke begynde at hænge enkelte kommuner ud på det her område, og det har jeg slet ikke heller en faglig eller saglig baggrund for at indgå i.

Kl. 13:39

Fjerde næstformand (Steen Gade):

Tak til Socialdemokraternes ordfører. Der er ikke flere spørgsmål. Den næste ordfører er ordføreren for Det Radikale Venstre, fru Marlene Borst Hansen. Værsgo.

Kl. 13:40

(Ordfører)

Marlene Borst Hansen (RV):

Ved denne sambehandling af beslutningsforslag B 46 og B 47 vil jeg sige, at Radikale Venstre ikke kan støtte nogen af forslagene, og jeg vil starte med at begrunde det for B 46's vedkommende, det om forsikring af fredede bygninger.

Da jeg i første omgang læste Dansk Folkepartis beslutningsforslag, var min umiddelbare reaktion den, at det sådan set lød meget fornuftigt. Men efter at jeg dykkede ned i reglerne om vilkårene for fredede bygninger, fik jeg noget viden, som gør, at jeg synes, at reglerne er rimelige, som de er i dag. Det er rigtigt, at mange oplever højere forsikringspræmier, når de ejer en fredet bygning, men til gengæld – det var så det, jeg fandt ud af, da jeg begyndte at læse mig ind i det – kompenseres de på en lang række punkter. Man har således mulighed for som ejer af en fredet bygning at få direkte tilskud og fritagelse for grundskyld, og i henhold til ligningslovens § 15 K kan ejeren fradrage udgifter til forsikringspolice. Radikale Venstre kan derfor som nævnt ikke støtte forslaget.

I forhold til B 47 om indførelse af beskyttelseszoner for fredede bygninger er vi fra radikal side bekymret for – ligesom en del af udvalget om bygningsbevaring var det – at et sådant forslag vil være en alt for indgribende fredning og fastlæggelse af samfundets udviklingsmuligheder. Vi synes, det er vigtigt, at bygninger eller hele områder, som har særlige arkitektoniske eller kulturhistoriske kvaliteter af national betydning, naturligvis skal fredes, men vi synes, det er alt for vidtgående at fredede områder eller andre omkringliggende bygninger alene for ikke at ødelægge forståelsen og oplevelsen af den fredede bygning. Hvis man som kommune alligevel ønsker at beskytte det fredede hus og dets nuværende omgivelser, giver planloven fint mulighed for det, også uden at omgivelserne kræves direkte fredet. Kommunerne kan gennem deres kommune- og lokalplaner sikre de værdifulde bebyggelsesmiljøer. De kan søge rådgivning hos Kulturstyrelsen, og de kan udnytte de beskrivelser af miljømæssig værdi, som styrelsen udarbejder i forbindelse med nye bygningsfredninger.

Radikale Venstre synes altså, at lovgivningen på det her område, som den er i dag, er meget balanceret, og derfor støtter vi ikke forslagen.

Kl. 13:42

Fjerde næstformand (Steen Gade):

Tak til ordføreren. Der er en kort bemærkning fra hr. Alex Ahrendtsen. Værsgo.

Kl. 13:42

Alex Ahrendtsen (DF):

Ordføreren synes, at beslutningsforslaget om beskyttelseszonerne er indgribende over for kommunerne. Nu er det jo sådan, at den nuværende lov ikke har været sådan i al evighed; tidligere var der jo A-fredninger, og der var B-fredninger. A-fredninger var fredede historiske bygninger, som vi kender det i dag, og så var der B-fredninger, som minder meget om beskyttelseszoner. Det vil sige, man kunne gå ind og B-frede et hus, fordi det havde et ydre, som på en eller anden måde var beskyttelsesværdigt. Så vi har altså haft det tidligere, og det er ikke så længe siden.

Mit spørgsmål til ordføreren er, om det ikke vil være en god idé at vende tilbage til tidligere tiders fornuftige tilgang til det her i stedet for bare at sige, at det må kommunerne selv klare, det kan de sagtens finde ud af, selv om nogle af dem slet ikke kan.

Kl. 13:43

Fjerde næstformand (Steen Gade):

Ordføreren.

Kl. 13:43

Marlene Borst Hansen (RV):

I modsætning til Dansk Folkeparti synes vi ikke, at alt fra tidligere tider nødvendigvis er ganske fornuftigt, og på det her område synes vi det bestemt ikke. Vi synes, at lovgivningen, som den er i dag, hvor Kulturstyrelsen tager udgangspunkt i den enkelte bygning og dens fredningsværdi, er helt rigtig, og at det så er kommunen, der via planloven så at sige beskytter de omkringliggende bygninger eller områder, hvis man synes, det er relevant i forhold til det helhedsindtryk, som man ønsker at kommunen skal give.

Kl. 13:44

Fjerde næstformand (Steen Gade):

Spørgeren for anden runde.

Kl. 13:44

Alex Ahrendtsen (DF):

Så lad os gå over til forsikringspræmien. I Aalborg Kloster bor der nogle pensionister, og der er en forsikringspræmie på 170.000 kr. om året, der bliver lagt oven i deres husleje, og som de ikke kan slippe for, fordi det er en fredet bygning. Hvis vi nu havde en forsikringsfond, slap de stakkels pensionister for den her ekstra præmie. Ville det ikke være solidarisk at have sådan en fond?

Kl. 13:44

Fjerde næstformand (Steen Gade):

Så kommer vi til ordføreren.

Kl. 13:44

Marlene Borst Hansen (RV):

Jeg kender ikke til pensionisterne eller til, hvad de, som måtte bo i Aalborg Kloster, betaler. Men jeg må sige, at vi jo netop har lavet muligheder for, at man kan kompenseres på andre områder: Man kan blive fritaget for grundskyld, og man kan fradrage udgifterne til forsikringspolice. Så vi har jo på en lang række områder taget hensyn til, at det er noget helt særligt at bo i en fredet bygning, både i forhold til vedligehold og i forhold til forsikring. Så vi mener fra radi-

kal side, at lovgivningen, som den er i dag, er afbalanceret, og at man ikke bliver stillet væsentlig ringere end andre boligejere, når man bor i og ejer en fredet bygning.

Kl. 13:45

Fjerde næstformand (Steen Gade):

Tak til ordføreren. Der er ikke flere spørgsmål. Så er vi nået frem til SF's ordfører, fru Annette Vilhelmsen. Værsgo.

Kl. 13:45

(Ordfører)

Annette Vilhelmsen (SF):

Tak for det. Også her vil jeg gerne sige tak til ordføreren for Dansk Folkeparti for, at vi få den her drøftelse. Det er ganske vigtige sager, vi drøfter lige nu. Jeg vil også sige, at SF ikke støtter forslaget, og det gælder både beslutningsforslag B 46 og B 47.

Men jeg vil gerne alligevel have mulighed for at redegøre for vores synspunkter på det her område. Det, der er helt særligt, når man rejser igennem det ganske land, er, at man jo overalt kan se fredede bygninger, som er flere hundrede år gamle. Det kan man, fordi vi politisk har valgt, at bygninger med historisk værdi skal bevares. Der er 9.000 fredede bygninger, og det er sådan set noget af det mest synlige af vores fælles kulturarv. Jeg er meget glad for, at vi i Danmark har valgt, at de er værd at bevare. De fortæller danmarkshistorie, og de er også en del af den danske identitet. Jeg mener, at samfundet ville blive fattigere uden denne kulturarv.

Vi ser desværre lande som f.eks. Grækenland og Italien, der de seneste år har været nødsaget til at skære ganske kraftigt på vedligeholdelsen af deres kulturarv. Det betyder, at historiske bygninger tilbage fra civilisationens vugge er forfaldne, og det er ikke et scenarie, vi ønsker skal brede sig i Danmark. Så jeg mener fortsat, at vi skal føre en ganske aktiv politik, som sikrer, at slotte, kirkegårde, huse og andre bygninger af historisk karakter bevares for eftertiden.

Det første forslag, B 46, tager fat på forsikringer. Jeg vil meget gerne understrege, at vi i SF ikke er imod intentionen i forslaget. Der er mange ejere af bevaringsværdige bygninger, som har svært ved at få økonomien til at hænge sammen på grund af de ganske krævende renovationer og høje forsikringspræmier, og hvad der ellers er af udgifter. Men det, man skal være opmærksom på, og som også fru Marlene Borst Hansen nævnte, er, at der allerede findes flere ordninger, som tilgodeser ejerne af fredede bygninger. Det sker bl.a., som det er blevet nævnt tidligere i dag, gennem fritagelse af grundskyld, direkte tilskud fra det offentlige og fradragsmuligheder for de penge, som indbetales til husforsikringspolisen.

Med Dansk Folkepartis forslag vil man flytte penge fra den samlede gruppe af forsikringstagere til gruppen, som ejer fredede bygninger, så de kan få endnu billigere forsikringer. Det synes vi ikke er en god idé, bl.a. fordi det er en særlig finansieringsform. Hvis man vil øge støtten til fredede bygninger, synes jeg, at man bør gøre det gennem direkte tilskud med offentlige midler og ikke ved indirekte at lade andre almindelige forsikringstagere betale mere i husstands-forsikring, fordi man på den måde vil risikere at forfordele mange andre ejere af gamle huse med f.eks. stråtag og bindingsværk, som jo ikke alle vil kunne få del i den pulje, selv om de også har meget høje forsikringsudgifter.

Derfor kan vi ikke støtte B 46, men vi er faktisk villige til at diskutere andre muligheder for at øge indsatsen mod forfaldet af fredede bygninger, så vi kan sikre vores kulturarv, så den ikke forsvinder. Bl.a. kunne det være værd at overveje det tilsyn, som der bør være med de fredede bygninger. Så vidt jeg har forstået, er der nu et arbejde i gang med tilsyn af fredede bygninger, og jeg ser frem til, at vi får en status på området, fordi det ligesom kan klarlægge situationen for de 9.000 bygninger, vi ser i dag. Vi kan se, at når tilsynet tager rundt, er der jo bygninger, der bliver affredet i dag. Det sker ikke nødvendigvis, fordi de ikke udgør en betydning for kulturarven, men

fordi de er meget misligholdte eller oven i købet nogle steder revet ned. Så det er en statslig opgave og ikke en kommunal opgave, og jeg ser frem til status.

Kl. 13:50

Angående B 47 er der her et forslag om indførelse af beskyttelseszoner for fredede bygninger. Vi er sådan set også meget enige i, at man skal tage hensyn til den samlede planlægning, og at omgivelserne også kan være værd at bevare. Det er også positivt, at der gennem den kommunale bevaringsplanlægning allerede i dag er rigtig gode muligheder for at beskytte bygninger, som indgår i et værdifuldt bebyggelsesmiljø. Jeg er også opmærksom på, at det ikke er alle kommuner, som udnytter de muligheder, men mulighederne er der, og jeg vil opfordre til, at de bliver brugt bedre.

Men jeg synes ikke, at en lovændring om indførelse af beskyttelseszoner er den rigtige løsning. Som ordføreren for forslagsstillerne selv nævner, blev den model jo netop afvist af flertallet i udvalget vedrørende bygningsbevaring tilbage i 2009. Vi ønsker fra SF's side ikke at detailregulere kommunerne på det her område. Vi vil meget gerne vise, at vi har tillid til, at lokale beboere og byråd selv kan træffe de fornuftige beslutninger på området. Det er dem, der kender lokalområderne og de lokale forhold bedst. Vi skal også lige tænke på, at der jo med kommunalreformen også blev en ny måde for museerne at have en central placering i kommunerne på, og nogle museer har den ekspertise, der skal til for at kunne udgøre et bedre fundament for kommunerne i forbindelse med planlægning af opgaverne.

Man kunne også risikere at låse byplanlægningen for meget fast, hvis man f.eks. begyndte at indføre beskyttelseszoner for hele pladser frem for at lade byrådene lokalt tage hensyn til dem som en del af lokalplanerne og den kommunale bevaringsplanlægning. Det er ikke alt, man løser med mere og mere detaljeret lovgivning her fra Christiansborgs side. Samtidig mener vi faktisk også, at man skal være varsom med at udvide fredningsinstrumentet. Det bør fortsat forbeholdes bygninger, hvis arkitektoniske eller kulturhistoriske værdi er på et nationalt niveau. Derfor kan vi ikke støtte B 47.

Når det er sagt, vil jeg også sige, at vi fra SF's side altid er parate til at drøfte, hvordan man bedre kan opmuntre og støtte kommunerne til i højere grad at beskytte samlinger, bygninger og deres omgivelser, som har særlig kulturhistorisk og arkitektonisk betydning. Det kan også være, at der ikke kun skal opmuntring og støtte til, men at der simpelt hen skal en større viden til. Vi skal passe rigtig godt på vores fredede bygninger og kulturhistoriske miljøer, fordi de er symboler på vores fælles kulturarv. Selv om jeg ikke er enig i det redskab, der er blevet foreslået, er jeg glad for, at forslagsstillerne har sat fokus på emnet med drøftelsen i dag.

Kl. 13:53

Fjerde næstformand (Steen Gade):

Tak til ordføreren. Der er et enkelt spørgsmål, og det er fra hr. Alex Ahrendtsen. Værsgo.

Kl. 13:53

Alex Ahrendtsen (DF):

Tak til ordføreren for den lille åbning, selv om det ikke var en støtte, og det er selvfølgelig skuffende, når ordføreren kommer fra den smukke by Kerteminde. Men lad mig give et eksempel på, hvorfor det er så vigtigt, at vi får de her beskyttelseszoner og ikke fredningszoner.

Langkildegård ligger på Sydøstfyn, og det er den gård, som danner baggrund for »Arvingerne«, Danmarks Radios serie. Der blev der for nylig revet en lade ned, det var en fejl, at kommunen gav tilladelse – det er Svendborg Kommune – og da det blev opdaget, fik man røde ører, men da var det for sent. Ejeren havde fået lov. En beskyttelseszone ville have kunnet forhindre det.

Ordføreren har selv siddet i en kommunalbestyrelse, og ordføreren burde jo så også vide, at det ikke er noget, der altid er højest på dagsordenen. Det er det måske i Kerteminde, men det er det ikke ret mange steder. Så ser ordføreren virkelig ikke nogen mening med, at man har en beskyttelseszone – ikke en fredningszone, som flere har misforstået og troet det var, men en beskyttelseszone?

Kl. 13:54

Fjerde næstformand (Steen Gade):
Ordføreren.

Kl. 13:54

Annette Vilhelmsen (SF):

Jeg vil sige, at det jo er godt at se, at de lokale områder og bl.a. det sydfynske bliver brugt i en film som »Arvingerne«, og stor er forskrækkelsen også, når man så konstaterer, at en bevaringsværdig lade er revet ned. Og der var ganske rigtigt nogen, der fik røde ører.

Jeg mener, at når der bliver lavet den endelige status over de tilsyn, som der bliver foretaget nu, bør der være et samarbejde med bl.a. KL, Kulturarvsstyrelsen, ministeriet og meget gerne med dem af os, som er ordførere på området, om, hvordan vi løser tilsynsopgaven bedst muligt; jeg kan ikke engang sige bedre end i dag, for i dag er den stort set ikke til stede.

Det er muligt, at kommunerne kan gøre det med en særlig bevilgning, og jeg mener i al beskedenhed, at der, hvor der sidder aktive politikere på området, har man også mulighed for at øve indflydelse. Der er rundtomkring grelle eksempler på, hvordan, hvad skal man sige, helhedsindtrykket af bybilledet er blevet ødelagt af, at der er blevet givet tilladelse til at etablere bygninger, som bestemt hverken forskønner eller samler. Og det er altså noget, der ligger hos kommunerne.

Men jeg opfordrer til, at man de steder, hvor man har den museale ekspertise på området, bruger den, så vi får de bedste eksempler frem.

Kl. 13:55

Fjerde næstformand (Steen Gade):
Tak. Så er det spørgeren for anden gang.

Kl. 13:55

Alex Ahrendtsen (DF):

Med hensyn til forslaget om en forsikringsfond tror jeg, at ordføreren har misforstået det lidt. Altså, meningen er jo, at det bliver et ansvar for alle ejendomsbesiddere i Danmark, sådan at de indbetaler et lille beløb til en forsikringsfond, der så overtager ansvaret for forsikringen af fredede bygninger.

Når det er sagt og jeg har opklaret misforståelsen, er ordføreren så ikke positivt indstillet over for det forslag?

Kl. 13:56

Fjerde næstformand (Steen Gade):
Ordføreren.

Kl. 13:56

Annette Vilhelmsen (SF):

Nej. Jeg må desværre sige, at jeg både har forstået forslaget og ikke går ind for den løsningsmodel, der er forelagt. Min argumentation var bl.a., at der jo findes andre ejere, som også har meget høje udgifter, bl.a. ejere, der bor i huse med stråtag og bindingsværk, og de vil så ikke blive omfattet af den her ordning for de fredede bygninger, men vil skulle betale mere, fordi de sidder i nogle af de meget forsikringstunge bygninger.

Så jeg er ikke enig i den her finansiering, og vi har heller ikke økonomien til det, men jeg mener, at skal man gøre noget på nationalt plan, må det også gå ud af den fælles kasse, altså noget, man

skal se på i forbindelse med finansloven. Men det bliver heller ikke et forslag, der kommer fra vores side.

Kl. 13:57

Fjerde næstformand (Steen Gade):

Tak til SF's ordfører. Den næste ordfører er Enhedslistens ordfører, hr. Jørgen Arbo-Bæhr. Værsgo.

Kl. 13:57

(Ordfører)

Jørgen Arbo-Bæhr (EL):

Det er jo fredag, så jeg er i godt humør, og derfor vil jeg starte med sige, at forslagsstillernes hensigter er gode nok, og jeg tror, vi kommer til at diskutere det mere i fremtiden. I forlængelse af det undrer det mig, at de to forslag bliver behandlet under et. Selvfølgelig handler det om fredede bygninger, men de to forslag hænger ikke uløseligt sammen.

Det første forslag handler om forsikring af de fredede bygninger. Forslaget går ud på, at alle mennesker skal bidrage til forsikring af de fredede bygninger. Jeg ved godt, at nogle af disse bygninger har en høj forsikringspræmie, men på den anden side har ejerne af de fredede bygninger nogle økonomiske fordele. For det første kan man fradrage udgiften til husforsikringen, og for det andet skal man ikke betale grundskyld. Samtidig må vi sige, at der er mange mennesker, som betaler mere end almindeligt for deres forsikringer. Det er folk, der bor i et stråtekt hus eller bor, hvor der er meget hærverk. Hvorfor skal de så være med til at betale en del af forsikringen for de fredede bygninger? Det er ikke retfærdigt, så det er jeg imod.

Når vi nu snakker om husforsikringer, mener jeg jo, at det kugleskørt, når de private forsikringsfirmaer tjener milliarder af kroner på det, som bør være en del af vores allesammens velfærd. Bare som et eksempel tjente Tryg Forsikring ca. 3 mia. kr. på forsikringstagernes præmier. Det er et godt eksempel på, at vi burde opbygge statslige nonprofitforsikringsselskaber. Dem, der er lige så gamle som mig, kan jo huske, at vi faktisk har haft et statsligt forsikringsselskab, Statsanstalten for Livsforsikring, der desværre blev privatiseret i 1990 og nu er en del af Danica, som i øvrigt også har haft et overskud på mere end 3 mia. kr. sidste år.

Det andet forslag, B 47, handler om beskyttelseszoner for fredede bygninger. Jeg kan godt jo forstå hensigten med dette forslag, men spørgsmålet er, om det er rigtige vej at gå. Når jeg kigger mig omkring og ser de fredede bygninger, ser det jo rimelig godt ud. Helhedsløsninger har vi set rundtomkring, og Kulturstyrelsen gør en del for at sikre fredede bygninger og deres omgivelser. Det er jo klart, at jeg ikke har set alle 9.000 fredede bygninger, og derfor kan der selvfølgelig være nogle uhensigtsmæssigheder. Det kan være, at forslagsstilleren ved noget om det. Så synes jeg, det skal op på bordet, og måske kan vi gøre noget ved det. På den anden side står vi jo med modsattede hensyn. For det første skal vi bevare den del af kulturarven, og for det andet skal vi jo ikke sætte samfundet fuldstændig i stå. Da vi ændrede loven i 2010, tog vi hensyn til begge synspunkter. Vi skal holde øje med, om de fredede bygninger får plads uden at blive skæmmet af en nærliggende øjebæ. På den baggrund vil jeg vende tommelfingeren nedad også til dette forslag.

Kl. 14:00

Fjerde næstformand (Steen Gade):

Tak til ordføreren. Der er ingen spørgsmål, så den næste ordfører er fru Mette Bock fra Liberal Alliance. Værsgo.

Kl. 14:00

(Ordfører)

Mette Bock (LA):

Først vil jeg sige, at jeg fuldstændig forstår intentionerne med de fremsatte forslag her, for der er problemer på området, det er der

overhovedet ingen tvivl om. Hvad angår det første forslag, B 46, som handler om forsikring af fredede bygninger, er det jo fuldstændig korrekt, at en række forsikringstagere har oplevet, at der er sket voldsomme stigninger, formentlig som følge af at der været nogle begivenheder de seneste år, som har medført meget store udgifter for forsikringstagerne. Så der er et problem.

Hr. Alex Ahrendtsen pegede også i et tidligere spørgsmål på den problemstilling, der kan opstå, hvis en bygning brænder ned. Herefter bliver den affredet, og det vil sige, at man har betalt en forhøjet forsikringspræmie i årevis, og så får man i virkeligheden ikke noget ud af det. Det er problemstillinger, som vi bliver nødt til at få håndteret på en eller anden måde.

Jeg må bare sige, at fra Liberal Alliances side er vi ikke enige i, at løsningen er, at alle forsikringstagere i Danmark skal pålægges en ekstra præmie på deres helt almindelige forsikringer. Det er ganske enkelt ikke vejen frem for det. Men jeg vil meget gerne være med til, når vi nu skal have forslaget i udvalg, at se på, hvad vi kan gøre i forhold til det her. Jeg tror nemlig heller ikke, at en løsning er, at staten skal give tilskud til de her særlige forsikringer, for det, der sker, når man gør det, er, at priserne stiger. Det ser vi gang på gang i mange, mange forskellige tilfælde. Så de løsninger, der er lagt op til her, tror vi ikke er vejen frem. Der er nogle konkrete problemstillinger, det anerkender jeg fuldt ud. Respekt for, at det er blevet sat på dagsordenen, og lad os tage en samtale om, hvad vi kan gøre ved det.

Så er der B 47, som handler om indførelse af beskyttelseszoner for de fredede bygninger. Også her vil jeg gerne kvittere for, at Dansk Folkeparti har sat det på dagsordenen. Jeg tror, vi alle sammen har prøvet at køre igennem landskabet eller køre igennem byer og har set, at man har truffet beslutninger derude, som i den grad skæmmer både landskab og de bygninger, som er fredet. Og der er altså opstået nogle problemstillinger, i forlængelse af at B-fredningen blev afskaffet. Så det ved vi godt.

Vi ved så også, som det blev påpeget både af ministeren og af flere ordførere, at kommunerne har redskaber til at kunne håndtere de her problemstillinger. Vi ved også, at nogle kommuner gør det rigtig godt, at andre kommuner ikke gør det så godt, hvis jeg nu skal sige det på en pæn måde, og derfor har jeg tænkt mig at benytte anledningen til fra mit partis side at stille ministeren en række skriftlige spørgsmål, i forhold til hvordan kommunerne rent faktisk håndterer det i dag.

Der er også sket ændringer, efter vi har fået afskaffet B-fredningerne. Jeg er ikke sikker på, at indførelse af beskyttelseszoner for de fredede bygninger er vejen frem. Der er simpelt hen byer, som også ordføreren fra Venstre pegede på, og det vil ordføreren fra SF givetvis også kunne pege på, hvor der er så mange fredede bygninger, at stort set al byudvikling vil gå i stå, hvis man indfører beskyttelseszoner.

Så respekt for, at det er sat på dagsordenen. Vedrørende B 47 vil jeg som sagt selvfølgelig selv deltage i drøftelserne i udvalgsarbejdet, men også stille ministeren nogle skriftlige spørgsmål om kommunernes aktuelle håndtering.

Kl. 14:04

Fjerde næstformand (Steen Gade):

Tak til ordføreren. Der er et spørgsmål fra hr. Alex Ahrendtsen.

Kl. 14:04

Alex Ahrendtsen (DF):

Tak for det. Nu er Liberal Alliance jo et liberalt parti, og forsikringsfondsforslaget er baseret på liberal politik, nemlig at det er private husejere, der skal være med til at løfte i flok på vegne af landet og de 9.000 ejere af fredede bygninger. Liberal Alliance vil heller ikke være med til en statsløsning, så hverken en liberal privat løsning eller en statsløsning. Hvad vil man så gøre?

Kl. 14:04

Fjerde næstformand (Steen Gade):
Ordføreren.

Kl. 14:04

Mette Bock (LA):

Jeg vil jo sige, at der ikke er meget liberalt i at påtvinge fra statens side, at alle skal gøre noget bestemt. Det er ikke særlig liberalt. Så jeg ser de to forslag, der ligger her, som to statsløsninger.

Jeg har ikke svaret. Jeg har heller ikke rejst spørgsmålet. Jeg kvitterer for, at det er blevet rejst, og jeg synes, vi skal tage en drøftelse af, om vi kan få det løst på en eller anden måde.

Kl. 14:05

Fjerde næstformand (Steen Gade):
Spørgeren for anden gang.

Kl. 14:05

Alex Ahrendtsen (DF):

Det kan blive en helt ideologisk snak om, hvad liberal politik er. Betyder det så, at der slet ikke skal være nogen love eller bånd, der binder mig? Men det må vi tage på et andet tidspunkt. Mit spørgsmål skal gælde kommunerne. Ordføreren indrømmer jo, at der er kommuner, der ikke gør det godt nok på det her område. Hvad foreslår ordføreren så at vi skal gøre, hvis vi ikke skal stramme lovgivningen, så der er beskyttelseszoner?

Kl. 14:05

Fjerde næstformand (Steen Gade):
Ordføreren.

Kl. 14:05

Mette Bock (LA):

Det, vi skal gøre, er jo, at vi skal prøve at få kigget på, hvordan kommunerne rent faktisk håndterer det her. Vi går på den ene side i meget høj grad ind for, at kommunerne skal have et maksimalt selvstyre. På den anden side kan vi jo også, hvilket jeg også medgav i min ordførertale, se, at rigtig mange steder er der sket ting og sager i byudviklingen, som på ingen måde tjener de gamle, fredede og bevaringsværdige bygninger til ære. Så derfor er jeg meget optaget af, at vi får kigget på, hvordan kommunerne rent faktisk håndterer den her sag. Det er overordentlig vigtigt.

Kl. 14:06

Fjerde næstformand (Steen Gade):

Tak til Liberal Alliances ordfører. Den næste ordfører er Det Konservative Folkepartis ordfører, hr. Lars Barfoed. Værsgo.

Kl. 14:06

(Ordfører)

Lars Barfoed (KF):

Det er jo, som flere har sagt, to lidt forskellige forslag, som vi behandler samlet her. For så vidt angår spørgsmålet om forsikringstagerne, som har fredede bygninger, de skal passe på, er udgangspunktet naturligvis, at vi alle sammen i fællesskab har besluttet, at der er nogle bygninger, der skal fredes i det her land, fordi vi skal bevare dem. De er en del af vores kulturarv. Det har vi en fælles interesse i. Det har noget at gøre med vores fælles kultur og vores fælles bevidsthed, at de bygninger bliver bevaret, som de er, og dermed fredet. Så pålægger vi de pågældende ejere nogle forpligtelser i fællesskab. Dem skal ejerne så på fællesskabets vegne, kan man sige, sørge for at opfylde. Så kunne og kan og bør man også argumentere sådan, at så må vi også i fællesskab sørge for, at de har de økonomiske muligheder for at håndtere det.

Spørgsmålet er så, hvordan det gøres, og der er det jo sådan, som flere har påpeget, at der i forvejen er økonomiske fordele forbundet med at eje en fredet bygning. Der er fradragsmuligheder, der er skattefritagelsesmuligheder, og derudover må vi vel også sige, at markedet formentlig sikrer, at der i prissætningen af de bygninger, når man køber dem, tages højde for, at man altså har en omkostning ved at drive og eje den bygning, og dermed må prisen være lavere. Javel, prisen er tit lidt højere, fordi der er en herlighedsværdi ved de pågældende bygninger, men omvendt er der noget, der trykker prisen ned, fordi der også løbende er en udgift til at vedligeholde bygningerne. Samlet set skulle man tro at det ville sætte sig i den prisdannelse, der er, så der er kompenseret for det.

Derfor synes jeg ikke bare, at vi kan sige ja til forslaget, der måske umiddelbart kan lyde rigtigt, for der er altså nogle komplicerede økonomiske sammenhænge i det. Skulle vi gå videre med sagen og måske gøre noget i retning af det, hr. Alex Ahrendtsen og Dansk Folkeparti foreslår, så ville det i hvert fald kræve en mere grundig analyse. Jeg vil også godt sætte et spørgsmålstegn ved, om det lige er rimeligt at sige, at det er andre boligejere, der så skal holde for ved at have en ekstra omkostning på deres forsikring, selv om det måske nok er en økonomisk set ubetydelig stigning, der ville være tale om. Vi måtte jo så også have belyst, hvilken stigning der er tale om, men man kunne jo lige så godt sige: Hvorfor skal den tilfældige omstændighed, at man er boligejer, betyde, at man skal være med til at betale for de omkostninger, der er forbundet med at eje en fredet bygning? Det er jo også lejere, ja, alle i det her samfund, som har en interesse i, at bygningerne er fredet.

Så umiddelbart kan Det Konservative Folkeparti ikke støtte forslaget, men vi vil da se positivt på en mere grundig analyse af de økonomiske sammenhænge, der knytter sig til det, for at se, om der er en urimelighed, der skal kompenseres for på den ene eller på den anden måde.

Når det drejer sig om det andet forslag, som jo har at gøre med muligheden for at frede omgivelserne omkring sådan en fredet bygning, synes jeg sådan set, at det er fornuftigt, at man kan gøre det. Men som ministeren sagde, er der jo andre muligheder i lovgivningen for at sikre, at de arealer, der knytter sig til en fredet bygning, ikke kan udnyttes eller bebygges på en sådan måde, at det skamferer den fredede bygning eller på anden måde gør, at man ikke kan, jeg havde nær sagt, visuelt nyde bygningen. For man kan altså i lokalplaner og på anden vis sikre sig det.

Det kan så godt være, at man ikke altid i kommunerne får taget højde for det og gør det, der skal til. Også her vil jeg sige, at det må bero på en nærmere undersøgelse af, hvilke muligheder der er, og om de muligheder bliver udnyttet. Men hvis der ikke er tilstrækkelige muligheder for at sikre arealerne omkring fredede bygninger, når det er nødvendigt, så vil vi se positivt på og måske også støtte forslaget, for det er klart, at der kan være det behov, som Dansk Folkeparti påpeger i forslaget.

Kl. 14:11

Fjerde næstformand (Steen Gade):

Tak til ordføreren. Der er en enkelt spørger. Det er hr. Alex Ahrendtsen fra Dansk Folkeparti, værsgo.

Kl. 14:11

Alex Ahrendtsen (DF):

Tak for den forsigtige og beherskede støtte. Jeg vil bare lige sige, at beslutningsforslaget om beskyttelseszoner ikke handler om at frede omgivelserne, men om at beskytte omgivelserne, hvilket er ret afgørende, for der vil man jo stadig væk kunne bygge nyt, bare det er tilpasset omgivelserne.

Så vil jeg bare lige oplyse om, at i f.eks. Dragør Kommune har Kulturstyrelsen lige affredet 17 bygninger, og så er de bygninger jo kommunalbestyrelsens ansvar, og hvis kommunalbestyrelsen ikke

synes, at det er sjovt at bevare dem, kan de gøre noget ved dem. Gør det støtten fra De Konservative til forslaget lidt mere håndfast, når ordføreren får sådan en oplysning?

Kl. 14:12

Fjerde næstformand (Steen Gade):

Ordføreren.

Kl. 14:12

Lars Barfoed (KF):

Jeg takker for tilrettevisningen. Jeg brugte et forkert ordvalg, når jeg sagde fredet; det er selvfølgelig en beskyttelse, der er tale om i de områder. Så tak for den tilrettevisning. Den tager jeg til mig.

For så vidt angår det konkrete eksempel: Jeg kender jo ikke det eksempel, og derfor kan jeg ikke tage stilling til det her og nu, men det er da et eksempel, der kunne indgå i overvejelserne i udvalget. Altså, hvis man kan påpege eksempler på, at der ikke er tilstrækkelig mulighed for at beskytte sådanne arealer omkring fredede bygninger, er vi med på at sikre det, men vi må jo have en lidt nærmere analyse af det. Jeg synes, at ministeren sagde, at der er de muligheder, som beslutningsforslaget lægger op til. Det må vi se nærmere på. Men det er klart, at der skal være tilstrækkelig mulighed for, at man kan beskytte arealer omkring fredede bygninger.

Kl. 14:12

Fjerde næstformand (Steen Gade):

Nyt spørgsmål fra spørgeren? Nej, så siger jeg tak til Det Konservative Folkeparti, og så er vi nået til repræsentanten for dem, der har fremsat forslagene, og det er hr. Alex Ahrendtsen fra Dansk Folkeparti, værsgo.

Kl. 14:13

(Ordfører for forslagsstillerne)

Alex Ahrendtsen (DF):

Tak. I Dansk Folkeparti er vi jo glade for vores kulturarv, både den af ånd og den af sten, og det er jo det sidstnævnte, vi har diskuteret i dag. Bygninger er jo udtryk for ånd i sten. En bygning fortæller noget om, hvordan mennesker tænkte, og hvad de troede på. Et land og et folk kan altid kendes på, hvordan det håndterer tidligere tiders frembringelser, så når talen falder på kulturarv og beskyttelse af historiske bygningsmiljøer, så handler det i bund og grund om respekt for tidligere tiders værker.

Kulturarven ligger danskerne meget på sinde, og det kan nogle tal belyse: Otte ud af ti danskere ønsker at bo i en bolig med kulturarvsværdier, og de vil endda gerne betale mere for det, og når de skal ud at rejse, så vælger også otte ud af ti feriemål med kulturarvsværdier. Ni ud af ti borgere mener, at lokal kulturarv skaber lokal identitet. Men også virksomhederne er med: Mere end fem ud af ti virksomheder vil gerne have en virksomhed i en bygning med kulturarvsværdi, og næsten otte ud af ti virksomheder mener, at det skaber lokal identitet. Der er altså en overvældende tilslutning.

Derfor er det også glædeligt, at Realdania sammen med Kulturstyrelsen har søsat en kampagne over for kommunalbestyrelserne. Den hedder »Bygningskultur 2015« og er et forsøg på at få kommunerne til at tage vare på kulturarven, og det vil sige, at man i Kulturstyrelsen godt ved, at der er et problem ude i kommunerne. Frem til 2015 vil Kulturstyrelsen systematisk gennemgå alle de bygninger, der er fredet før 1990.

Beslutningsforslagene B 46 og B 47 er så Dansk Folkepartis forsøg på at sætte bygningsbevaring på dagsordenen og samtidig styrke lovgivningen, og det er sket i et tæt samarbejde med Bygnings Frednings Foreningen.

Det første omhandler, som vi ved, særlig forsikringer af fredede bygninger, og som vi har diskuteret, er det dyrt at forsikre sig, og i disse år er det endda blevet meget dyrere, og man kan ikke engang

være sikker på at få genopført en fredet bygning, hvis uheldet skulle være ude. Det har vi også talt om.

Kulturstyrelsen affreder undertiden bygninger, og så betyder det, at ejeren i årevis til ingen nytte har betalt i dyre domme for en forsikring. Det kan nogle eksempler belyse: Der er en ejendom i Farum, hvor forsikringspræmien steg til det tredoble på et år. Der er også en ejendom ved Præstø Fjord, hvor præmien blev fordoblet. Og så har vi eksemplet fra Aalborg Kloster, hvor beboerne bliver pålagt at betale 170.000 kr. ekstra i forsikring, og det er pensionister, og de har ikke for mange penge.

Det er derfor, at vi i Dansk Folkeparti foreslår, at vi indfører en ordning, der svarer til stormflodsordningen, hvor forsikringsselskabet skal lægge en afgift på policerne. Pengene skal så gå ind i en fond, der kan hjælpe, hvis uheldet er ude for en ejer af en fredet bygning. Det vil ikke koste staten noget. Det vil være en lillebitte afgift for boligejerne. Stormflodsordningen koster f.eks. 20 kr. om året. Fordelen er åbenlys: Det bliver de bredeste skuldre, der kommer til at bære. I stedet for at lægge hele ansvaret for kulturarven på 9.000 ejere af fredede bygninger bliver det et ansvar for alle danske boligejere. Det er fællesskab og solidaritet, når det er bedst; dansk, når vi er stærkest sammen.

Det andet beslutningsforslag handler om beskyttelseszoner for fredede bygninger. I Dansk Folkeparti er vi oprigtigt interesseret i ikke kun at bevare historiske bygninger, men i lige så høj grad de miljøer, der omgiver dem. Hvad nytter det at frede en historisk bygning, hvis der omkring bygningen bliver revet ned og opført stål-, glas- og betonrædsler i stedet for?

Det handler altså om at beskytte helheder, og det er vi ikke så gode til i Danmark, fordi fredningsbestemmelserne er baseret på sokkelovgivning. Det vil sige, at det er bygningen, der bliver fredet, og ikke andet. Der har tidligere været mulighed for at beskytte helheder i dansk lovgivning igennem B-fredninger, men det blev desværre skrevet ud af loven. B-fredninger blev ofte gennemført på grund af husenes ydre, og det svarer meget godt til forslaget om beskyttelseszoner. Vi har altså haft en fornuftig lovgivning i Danmark.

Kl. 14:18

Lad mig slå fast: Vi ønsker ikke en udvidelse af fredningsbestemmelserne, men en beskyttelse af miljøerne og helhederne omkring den fredede bygning. Man skal altså stadigvæk kunne tillade nybyggeri, hvis det tilpasses det historiske miljø og den fredede bygning. Det handler om musikalitet, det handler om følsomhed, det handler om respekt, og det handler om forståelse for de historiske omgivelser.

Vi har jo en del middelalderkøbstæder som Ribe og Svaneke, og der er byer med særlige gadeforløb som f.eks. i Aabenraa eller Møgeltonder. Det kan også være torve som i Sorø, Køge eller Præstø, eller det kan være landsbysammenhænge med kirke, kro og præstegård. Man kunne også nævne Bispebjerg Hospital eller Brandts Klædefabrik i Odense. Sidstnævnte blev dog bevaret, og det skyldes en lokal arkitekt, Kristian Isager. Så kan der også være herregårdshelheder, hvor kun selve herregården er fredet, men hvor den mister sin herlighed uden helheden.

I udlandet ser det altså bare anderledes ud. Frankrig, England, Norge, Irland og Belgien har alle forskellige former for beskyttelseszoner. Jeg ved jo, at man er meget internationalt orienteret i dette Folketing. Derfor burde man også lade sig inspirere derfra.

Så er der Dragør. Der har man i mange år været fremragende til at bevare den historiske bykerne, men desværre har Kulturstyrelsen altså lige indstillet 17 af Dragørs 81 fredede ejendomme til affredning. Det er virkelig uforståeligt. For med den nuværende lovgivning øger det jo risikoen for at ødelægge miljøet i Dragør, som i 2013 fik status af national seværdighed. Dragør havde det held, at bygningerne blev fredet, da der var mulighed for både A- og B-fredninger. Vi blev jo gjort opmærksom på det gennem et brev fra Bebo-

erforeningen for Dragør Gamle By. Heri peger de jo på, at ansvaret for helheder i dag er lagt i hænderne på kommunalbestyrelsen. Så ude lokalt ved man, at det er et problem, at kommunen er ansvarlig for bevaringen af historiske helheder. I Roskilde er man godt i gang med at ødelægge bymidten. I Sorø er der også så småt begyndt at ske uheldige opførelser.

Til sidst vil jeg altså bare lige gentage det med Langkildegård, hvor DR-serien »Arvingerne« foregår. På grund af en fejl blev en lade revet ned, fordi Svendborg Kommune havde givet tilladelse. En beskyttelseszone ville jo have modvirket dette. Så ville der jo have været advarselslamper i kommunens sagsbehandling, der havde vist, at det her er en beskyttet helhed, og derfor kan vi ikke give tilladelse til at rive ned.

Det er 9.000 fredede bygninger og 115.000 bevaringsværdige bygninger i Danmark. Kulturarv er vigtig for danskerne. Er det ikke på tide, vi hjælper med at sikre den yderligere? Så jeg vil opfordre partierne til at tænke over dagens debat og så under andenbehandling eventuelt komme Dansk Folkeparti i møde, sådan som Det Konservative Folkeparti jo har sagt de ville.

Ellers skal jeg takke for denne debat, som jeg synes har været god.

Kl. 14:21

Fjerde næstformand (Steen Gade):

Tak til ordføreren for forslagsstillerne.

Der er ikke flere, der har bedt om ordet, og det betyder, at forhandlingen er slut.

Jeg foreslår, at forslagene henvises til Kulturudvalget. Hvis der ikke er nogen, der gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Kl. 14:21

Meddelelser fra formanden

Fjerde næstformand (Steen Gade):

Så er der ikke mere at foretage i dette møde.

Folketingets næste møde afholdes tirsdag den 8. april 2014, kl. 13.00.

Jeg henviser til den dagsorden, der fremgår af Folketingets hjemmeside. Jeg skal i øvrigt henvise til ugeplanen, der også fremgår af Folketingets hjemmeside.

Mødet er hævet. (Kl. 14:22).